

Miskolci Szakképzési Centrum
Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum,
Szakképző Iskola és Kollégium

Szakmai Program

2024. 09. 01.

Összeállította: Lipták-Czakó Karola Ildikó
igazgató

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	3
1.1 Az intézmény bemutatása	3
1.2 Az intézmény küldetésnyilatkozata, jövőképe.....	4
2. NEVELÉSI PROGRAM	6
2.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	6
2.2 Az oktatók helyi intézményi feladatai	7
2.3 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	8
2.4 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	9
2.5 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	10
2.6 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	12
2.7 Az elérhető pályaorientációs szolgáltatások köre	13
2.8 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	13
2.9 A közösségfejlesztéssel, a szakképző iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok...	19
2.10 A szülő, a tanuló, a pedagógus és a szakképző intézmény partneri kapcsolattartásának formái	21
2.11 A tanulmányok alatti vizsgák és a szóbeli felvételi vizsga követelményei	22
2.12 A felvétel és átvétel szabályai.....	26
2.13 Közösségi szolgálat.....	27
3. OKTATÁSI PROGRAM	28
3.1 A használt közismereti kerettanterv megnevezése, jellemzői	28
3.2 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma	29
3.3 A választható tantárgyak, foglalkozások, és ezeket oktató pedagógusok kiválasztásának szabályai	29
3.4 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	30
3.5 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	31
3.6 A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése	33
3.7. Érettségi vizsgatantárgyak, amelyekből az intézmény tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az intézmény kötelezően vállalja	33
3.8. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	87
3.9. Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	88
3.10. Kisérettségi a közismereti tárgyakból	89
3.11. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	89
3.12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	90
3.13. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	90
3.14. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	91
3.15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	94
3.16. A tanulók jutalmazásával összefüggő szabályok	94
3.17. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek	95
4. KÉPZÉSI PROGRAM	96
4.1 Az intézmény képzési szerkezete	96
4.2 A szakképzés tartalma, óratervek	97
4.3 A szakmai gyakorlatok színhelyei	120
4.4 Előzetes tanulmányok beszámíthatósága	121
4.5 Gyakorlati képzésről való mulasztás kezelése	122
4.6 A szakmai vizsgára való egybefüggő felkészítés rendje	122
4.7 A helyi köztes vizsgák szabályai	122
5. A KÖZISMERETI ÉS SZAKMAI OKTATÁSRA EGYARÁNT VONATKOZÓ ELVEK	124
5.1 Az oktatásban alkalmazott tankönyvek, a tanulmányi segédletek a szemléltető és a szakképzés céljait szolgáló pedagógiai szakmai eszközök kiválasztásának elvei	124
5.2 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	124
5.3 A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	124

5.4	Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek	124
6	EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	127
6.1	A program célkitűzése.....	127
6.2	A program megvalósításának feltételei.....	128
6.3	A program megvalósításának szinterei	129
6.4	A program megvalósítása.....	130
7	A SZAKMAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK ÉS FÜGGELÉKEINEK RENDJE	133

1. BEVEZETÉS

Jelen dokumentum a Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium szakmai programját tartalmazza.

A szakmai programot az intézmény oktatói testülete dolgozza ki, fogadja el és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A szakmai program jogszabályi háttere:

1. a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szkt.)
2. a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.)
3. a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
4. a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Vr.)
5. Kollégiumi nevelés országos alapprogramja (továbbiakban: KNOAP)

1.1 Az intézmény bemutatása

1.1.1 Az intézmény története

Iskolánk közel másfél évszázada áll Miskolc és a megye szakoktatásának szolgálatában. Kun Miklós, a város főbírája 1842-ben megjelent könyvében "Üdvös indítványnak" tartotta a vasárnapi iskola felállítását. Az 1850-es években működött a városban egy ismétlő iparos iskola, de nem fejlődött ipari tanonciskolává.

A város képviselő testülete 1868-ban mozgalmat indított a városban felállítandó iparos tanonciskola ügyében. A Kassai Kereskedelmi és Iparkamara segítségével megteremtődött a tanonciskola beindításának feltétele. Miskolc város Képviselő Közgyűlése 1873. december 5-én elfogadta, Borsod vármegye rendkívüli közgyűlése pedig december 16-án jóváhagyta "Az iparostanoncok oktatásának berendezésére alkotott szabály-rendelet"-et, amely iskolánk alapító okiratának tekinthető.

Az iskola megnyitására 1874 március 1-jén, az első tanítási napra március 8-án került sor. A tanítás 3 osztályban folyt, vasárnap, szerda és péntek délutánonként, összesen 7 órában.

Az 1884-es ipartörvény megerősítette és kötelezővé tette a tanonciskolák működését. A város közel 1.500 tanulóját kombinált osztályokba iskolázták be, tehát sok szakma képviselői jártak egy-egy osztályba. Az új tantárgyak: technológia, szépírás, szakmai szakrajz bevezetése közelebb hozta a "szakirányú" cím elnyerését. Az 1924-es tanévtől lányok is bekapcsolódtak a szakmatanulásba. Az 1934/35-ös tanévben 26 osztályból már 12 volt szakirányú. Így 1936. augusztus 10-én az iskolát besorolták a "szakirányú iparostanonc iskolák" közé sorolta.

Az iskola és a tantestület életében döntő változást hozott az 1943-as év. A Felügyelő Bizottság főhivatású igazgatót és tanárokat választott. Az önálló iskola építése is újra napirendre került, "a Törvényhatósági Bizottság 1944. március 18-án tartott rendes közgyűlésén elhatározta, hogy 1676 négyszögöl nagyságú, 335.200 pengő becsértékű ingatlanok városi iparostanonc iskola részére való díjtalan átengedését".

A háború után újraindított tanoncképzésnek kellett megoldani az állami ipar szakmunkás utánpótlását. Ehhez önálló iskolaépületre volt szükség. Így lett az iskola székhelye a Kun József u. 9. sz. alatt, az I. sz. Polgári Fiúiskola. Iskolánk 1952-ben kapta a 101-es számot, majd 1955-től felvette Szemere Bertalan nevét, aki borsod-megyei alispánból előbb belügyminiszter, majd a második felelős magyar kormány miniszterelnöke lett. Az új iskola és kollégium felépítéséért a közel 80 évig tartó küzdelem 1981-ben meghozta gyümölcsét. Elkészült az Avason az új iskolakomplexum, amely iskolát, tanműhelyt, konyhát és éttermet foglal magában.

Az 1994-2001-ig terjedő években az iskolában gimnáziumi oktatás is folyt, majd az iskolavezetés 1997-ben döntött a szakképzés teljes korszerűsítése és a művészeti képzés bevezetése mellett. A modern Szemere a XXI. század szakmai és pedagógiai kihívásait egyaránt vállaló, sokszínű iskola lett. Ma a Miskolci Szakképzési Centrum legnagyobb intézményeként 2020. szeptember 1-től kezdődően technikai, szakképző iskolai és kollégiumi feladatokat lát el.

1.1.2 Az iskola nevének változásai:

1874. március 8: Alsófokú Iparos Tanonc Iskola

1945: József Attila Tanoncotthon

1948: Állami Szakirányú Iparostanonc Iskola

1949: Munkaerőtartalékok Hivatala (MTH) 169. számú Intézete

1952: 101. számú Szakmunkásképző Intézet

1955: 101. számú Szemere Bertalan Ipari Szakmunkásképző Intézet

1991: Szemere Bertalan Gimnázium, Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet

1998: Szemere Bertalan Szakképző és Művészeti Középiskola

2005: Szemere Bertalan Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium

2013: Miskolci Szemere Bertalan Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium

2015. július 1.: Miskolci SZC Szemere Bertalan Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma

2016. szeptember 1.: Miskolci SZC Szemere Bertalan Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma

2020. július 1.: Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

A Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiuma egyidős a szervezett magyarországi szakképzéssel. Az iskola Miskolc legnagyobb iskolája, nagyon sok tanulót fogad a városon kívülről is.

Az iskolakomplexum és a kollégium az avasi lakótelep tőszomszédságában, több hektáros területen helyezkedik el, megfelelő körülményeket biztosítva az ismeretek elméleti és gyakorlati elsajátításához.

Az iskola oktatási kínálatával, szakmasztruktúrájával a térségi igényeket szolgálja. A tanulók számára biztosítjuk a minőségileg garantált, a felemelkedés esélyét biztosító nevelést-oktatást, szakmaszerzést. Az iskola képzési kínálata a középfokú iskolarendszerű szakképzés széles spektrumát fedi le.

A Szemere Miskolc legnagyobb szakmunkásképző iskolája volt, a rendszerváltást követően nyitott más iskolatípusok irányába is. Múltjából adódóan megvan a sajátos helye a Miskolci Szakképzési Centrum iskoláinak sorában.

Az elmúlt másfél évszázad alatt számtalan szakma közül választhattak az idejáros tanulók, a női ruhakészítőn keresztül a könyvkötő, táncos vagy fogtechnikus képzésen át a szociális gondozó vagy villanyszerelő szakmaig, hogy csak egy párat említsünk.

Az érettségire adó képzéseink közül az autószerelő (2020/2021-es tanévtől gépjármű mechatronikai technikus), kozmetikus, fodrász képzés sokéves múltra tekint vissza, majd az utóbbi években a sportedző, illetve a rendészeti ügyintéző képzéseink (2020. szeptember 1-től közszolgálati technikus) egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek. 2022-től a szociális ágazathoz tartozó kisgyermekgondozó,-nevelő képzést hirdettük meg, amelyet sikerült jó beiskolázással beindítani.

Az iskolához tartozó kollégium 1981 óta üzemel, aminek kihasználtsága az elmúlt tanévekre visszamenőleg 80-85% között van, amellyel jelenleg az Észak-magyarországi régió legnagyobb ilyen típusú feladatellátási helye. Miskolc város mintegy 19 középiskolájából (elsősorban a Miskolci Szakképzési Centrum intézményeiből) fogadunk diákokat.

1.2 Az intézmény küldetésnyilatkozata, jövőképe

Iskolánk, a Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium. Szerteágazó és színvonalas képzési kínálatunkkal állunk rendelkezésére a szakmát tanulni vágyóknak. A Szemerére mindig is jellemző volt, hogy a változó gazdasági igényekhez, demográfiai és szociális helyzethez és a térség elvárásaihoz igazítottuk a széles körű szakmai kínálatot. Jelenleg a specializált gép- és járműgyártás, szépművészet, rendészet és közszolgálat, elektrotechnika és elektronika, sport, szociális, illetve kreatív ágazatok területén kínálunk szakmai képzéseket, a felnőttképzés területén is. Tanműhelyeinkkel (autószerelő, fodrász, kozmetikus, fotográfus) lehetőséget biztosítunk tanulóinknak, hogy az iskolán belül is megismerjék leendő szakmájukat.

Közel másfél évszázad során szakemberek sokaságát képeztük a város, a térség üzemeltetői, vállalkozásai részére, ahogyan ez a szakmai programunkban is szerepel.

A magasan kvalifikált és a változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó kollégák sokéves tapasztalata és a gyermekközpontúság következtében a tanulók előszeretettel választják továbbtanuláskor intézményünket. Ennek következtében vezető pozícióinkat a tanulói létszám tekintetében is meg tudjuk őrizni, így lehetünk a térség legnagyobb szakképző intézménye.

A tanulók számára lehetővé tesszük a minőségileg garantált, a felemelkedés esélyét biztosító nevelésoktatást, szakmaszerzést. Ehhez nagyban hozzájárul az iskolához tartozó kollégium, ami jelenleg is az észak-magyarországi régió legnagyobb ilyen típusú feladatellátási helye. A kollégium lehetővé teszi a Szakképzési Centrum és más fenntartók intézményeiben tanuló diákok számára, hogy bár családjuktól távol, de kulturált környezetben, elhivatottsággal rendelkező és kreatív nevelők támogatásával élje meg a mindennapok nehézségeit és szépségeit.

1.2.1 Az intézmény jövőképe

A Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium jövőképe, hogy a gyorsan változó gazdasági, szociális igényekhez alkalmazkodó, partneri igényeket kielégítő szakmai tudással és kompetenciákkal rendelkező szakembereket képezzen.

A specializált gép- és járműgyártás, szépművészet, rendészet és közszolgálat, elektrotechnika és elektronika, sport, szociális, illetve kreatív ágazatok területén kínált szakmai képzéseket tovább kívánjuk bővíteni a társadalmi, oktatáspolitikai, illetve a partnercégek igényeinek megfelelően, és a jogszabályi környezettel összhangban.

Szakmai oktatásunk tartalmába beépítjük a legkorszerűbb ismereteket, és tehetségfejlesztő programokkal támogatjuk tanulóink egyéni képességeinek kibontakozását, növeljük eredményességüket a szakmai és egyéb megmérettetéseken.

Vonzó életpályát kínálunk oktatóinknak, biztosítjuk a folyamatos szakmai megújulás és továbbképzés lehetőségét.

Felzárkózást támogató programokkal segítjük a kompetenciahiánnyal küzdő fiatalokat, az országos átlagnál alacsonyabb szintre csökkentjük a képzettség nélküli iskolaelhagyást.

Tudatos minőségfejlesztési tevékenységgel javítjuk működésünk minden területének színvonalát.

A kollégium fő feladata, hogy szakmai felkészültségben, de főként a diákok jellemének, személyiségének formálásában kiemelkedő szerepet játszva lehetővé tegye, hogy az iskolából ki-kerülő fiatalok a társadalom szociálisan érzékeny, aktív, hasznos tagjai legyenek.

A kollégium megfelelő működéséhez, fejlesztéséhez szükséges felújításokkal, épületgépészeti rekonstrukciókkal javíthatjuk a diákok elhelyezésének minőségét, illetve a családiasabb környezet megteremtésével növelhetjük a tanulás iránti motiváltságot egy nyugodtabb, biztosabb háttér megteremtésével.

Mottónk: Szemere, a jövőd kezdete!

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1 Alapelveink

Pedagógiai munkánk alapjának az alábbi elveket tekintjük: komplexitás, szakmaiság, hitelesség, tudatosság és következetesség, esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód, tanulóközpontúság, átjárhatóság, nyitottság, szülőkkel való együttműködés, jogszerűség, erkölcsiség, felelősségvállalás, patriotizmus.

2.1.2 Céljaink, értékeink

- Olyan iskolát szeretnénk, ahol oktató és diák, vezető és beosztott egyaránt biztonságosan és jól érzi magát, ahol egymás tisztelete és segítése jellemzi az emberi kapcsolatokat, ahol kiteljesedhet mind a tanárok, mind pedig a tanítványok személyisége.
- A nevelő-oktató munkánk meghatározója az élet, a műveltség, a szakmai tudás, az emberi méltóság tisztelete.
- Fontosnak tartjuk az ép testben ép lélek megvalósítását.
- Technikumban és szakképző iskolában – a műszaki és a humán szakterület több ágazatában megvalósított minőségi szakmai képzés változatos és széles kínálatának biztosításával – a szakképzés vonzerejének növelését szeretnénk elérni.
- Kiemelt célunknak tekintjük a munkaerő-piac által elvárt alapvető (szövegértés-szövegalkotás, matematikai, szociális, idegen nyelvi, informatikai) valamint a személyes, társas és szakmai kompetenciák fejlesztését.
- Elő kívánjuk segíteni, hogy tanulóink tudatosan használják az infokommunikációs eszközöket, ismerjék azok buktatóit, képesek legyenek a tartalmak, értékek mentén történő szűrésére.
- Az esélyegyenlőség érdekében – ha kell pozitív diszkriminációval is – erősítjük az iskola társadalmi kiegyenlítő szerepét.
- A mobilizálható tudás érdekében az életen át tartó tanulás lehetőségét és képességét kívánjuk biztosítani oktatóink és tanulóink részére.
- Munkánk során fontosnak tartjuk az egyéni és a közösségi érdekek összehangolását, a meglazult társadalmi kötelek újraépítését.
- A különböző gondolati rendszerek összevetésével tanulóinkat megismertetjük a sokszínű tájékozódás szükségességével és képességével, az eltérő gondolkodásmódok elfogadására, önálló vélemény kialakítására ösztönözzük őket.
- Törekszünk tanulóink gazdasági és pénzügyi kompetenciáinak fejlesztésére.
- Több mint száz éves múltunkat, Szemere Bertalan szellemiségét, Magyarország valamint Miskolc és környéke hagyományait is szem előtt tartva törekszünk hazaszerető, a szülőföldhöz ragaszkodó (lokálpatrióta) szemlélet és magatartás kialakítására.
- A fentiek értelmében ezért legfontosabb célunk a szülőföldjéért, közösségéért, családjáért megbízhatóan, pontosan, kitartóan, szakmájában szorgalmasan dolgozni tudó és akaró ember nevelése.

2.1.3 Feladataink, eszközeink, eljárásaink

- a tudásvágy felkeltése, a helyes tanulási módszerek megismertetése
- kompetenciafejlesztés: a kommunikáció és az idegen nyelvek használata, matematikai kompetencia, gazdálkodási (pénzzel, idővel) kompetencia, csapatmunka, együttműködési kompetencia, feladat-orientáltság, alkalmazható szakmai tudás
- felmérések, értékelések, ösztönzések
- a helyes értékrend kialakítása, az erkölcsi értékek, kulturális tradíciók közvetítése
- az oktatók személyes példamutatása

- az önismeret jelentőségének felismerése és felismertetése a pályorientációban
- közös nevelési módszerek és gyakorlat kialakítása, tartalmas tanórai foglalkozások
- a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók kiszűrése
- a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok összehangolása
- az ifjúság egészségével és életvitelével kapcsolatban jelentkező negatív tendenciák megállítása
- felzárkóztató foglalkozások szervezése
- a szociális hátrányok csökkentése, feloldása
- a tehetséggondozó tevékenységi körök működtetése, versenyek, vetélkedők rendezése, egyéb rendezvények, kiállítások, előadások
- az iskolai és a szülők kapcsolatának erősítése
- az oktatást, nevelést szolgáló taneszközök, felszerelések folyamatos korszerűsítése
- élő kapcsolat a helyi vállalkozásokkal, a város közintézményeivel
- a helytörténet, a szűkebb régió történelmének, hagyományainak megismertetése

2.2 Az oktatók helyi intézményi feladatai

Az oktató nem csupán oktat és nevel, de a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottja is, aki munkáját az érvényes jogszabályok és tagintézményi szabályzatok szerint látja el.

Ennek megfelelően:

- részt vesz az intézmény szakmai programjának létrehozásában és megvalósításában
- a szakmai program kidolgozása és végrehajtása során együttműködik az intézmény alkalmazottjaival és tanulóival
- részt vesz szakmai munkaközössége tervező munkájában és a feladatok végrehajtásában
- tanmenetében megtervezi éves és tanórai tevékenységét és azok maradéktalan végrehajtására törekszik
- érdemjegyekkel, osztályzatokkal, a követelményekhez igazodóan értékeli a tanulók munkáját
- pontosan és naprakészen ellátja a tanóráival kapcsolatos adminisztratív teendőket: vezeti a napló, elektronikus napló csoportnapló haladási, osztályzási és hiányzási nyilvántartását, adminisztrációja alapján elszámol munkaidőkerete felhasználásával
- minőségi munkát végez, tanítványait, munkatársait is erre ösztönzi, törekszik iskolája jó hírnevének megőrzésére és erősítésére
- szakmai oktató munkája során gondoskodik a tanuló személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról
- a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét rendszeresen tájékoztatja a tanuló szakképző intézményben nyújtott teljesítményéről, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, a szakképző intézmény döntéseiről, a tanuló tanulmányait érintő lehetőségekről
- részt vesz az iskola minőségfejlesztési feladatainak ellátásában, együttműködik az oktatók önértékelését és értékelését támogató munkacsoport tagjaival
- az igazgató megbízásából részt vállal intézményfejlesztési célú pályázatok feladatainak ellátásában
- beosztás szerint ellátja ügyeleti feladatait, védi az intézmény belső rendjét, kollégái és tanulói testi épségét és egészségét
- megbízás alapján szakkört, felzárkóztató foglalkozást vezet, tehetséggondozást végez
- az iskolai ünnepek és egyéb rendezvények sikeres lebonyolításában közreműködik
- pontosan és aktívan részt vesz az oktatói testület értekezletein
- megbízás alapján részt vesz az intézmény vizsgáztatási feladataiban (felvételi vizsga, belső vizsgák, érettségi és szakmai vizsga, vizsga- és verseny-ügyeletek),
- ha kijelölt mentor, segíti a felelősségére bízott oktatók beilleszkedését, munkavégzését
- jogszabályi előírásoknak megfelelően teljesíti a munkájához szükséges szakmai-pedagógiai továbbképzéseket, önképzéssel is törekszik munkája minél színvonalasabb ellátására

- a tanuló érdekében együttműködik a szakképző intézmény más alkalmazottaival és más intézményekkel
- óvja az iskola épületét és eszközeit, ügyel környezetének tisztaságára, a rábízott iskolai eszközök leltározásában közreműködik
- rendszeres feladatait a munkaköri leírás tartalmazza.

2.3 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnökre fokozott felelősség hárul a rábízott osztály erkölcsi-, közösségi-, hazafias-, esztétikai-, érzelmi-, értelmi-, testi- és egészségnevelésében, az osztály, a pedagógusok, a szülők és az intézményvezetés közötti információáramlás megszervezésében. Az osztályfőnök elsődleges feladatai közé tartozik az osztály közösségi életének irányítása, valamint a tanulók személyiségének fejlesztése. Az osztályfőnök személyes felelőssége egy olyan – az iskolai elvárásokhoz igazodó – értékrend kialakítása és elfogadtatása, amely szerint az osztályába járó tanulók egészséges lelki és testi fejlődése megvalósulhat.

Az osztályfőnök feladatai a fentieket is figyelembe véve:

- Az intézmény és az osztályfőnöki munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatokat előkészíti és végrehajtja;
- Javaslatot tesz a munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési stb. feladataira;
- Részt vesz az osztályfőnöki szakmai munkaközösség és intézményi alkalmak megbeszélésein és értekezletein;
- Tanmenetében megtervezi és ellátja az osztályfőnöki órákat;
- Szervezési feladatokat lát el, ismerteti osztályával az iskolai házirendet és az aktuális előírásokat, szabályokat;
- Tájékoztatja a tanulókat intézményen belüli feladataikról;
- Vezeti az elektronikus naplót, a törzslapot és kiállítja a bizonyítványt;
- Vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket;
- Kapcsolatot tart az osztályába járó tanulók szüleivel;
- Biztosítja az osztály képviselőinek a diákönkormányzati megbeszéléseken való részvételét;
- A képességkibontakozó felkészítésben résztvevő tanuló haladását, fejlődését, továbbá az ezeket hátráltató okokat az osztályfőnök és az egyéni fejlesztésben résztvevő oktatók legalább háromhavonta értékelik;
- Folyamatos kapcsolatot tart az osztályában tanító oktatókkal;
- Szülői értekezletek előkészítésében és lebonyolításában részt vesz;
- Részt vesz osztály különböző műsorainak előkészítő munkáiban;
- A hátrányos és halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű és veszélyeztetett tanulók névsorát, az ezzel kapcsolatos adatokat bejegyzik az intézményi dokumentumokba és nyilvántartásokba;
- Folyamatosan nyomon követi és aktualizálja az elektronikus naplóban a tanulók adatainak változását;
- A tanulói adatokat egyezteteti az iskolai adminisztrációs rendszerekkel;
- A tanév elején osztály számára megtartja a tűz-, baleset-, és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló dokumentumokat aláírattja a tanulókkal;
- A közösségi szolgálat megszervezésével kapcsolatos feladatokat ellátja;
- Folyamatosan ellenőrzi az elektronikus naplót a tanulói osztályzatok tekintetében, valamint az ESL-t a hiányzások és veszélyeztetettség mértékének tekintetében és a hiányosságokat jelzi az intézmény vezetése felé;
- Figyelemmel követi a tanulók igazolt és igazolatlan hiányzását, igazolja a hiányzásokat, elvégzi a szükséges értesítéseket;
- Előkészíti és megszervezi az igazgatóval történő folyamatos egyeztetés mellett osztály tanulmányi kirándulását;

- A nevelési problémák megoldására esetenként igénybe veszi az iskolapszichológus, fejlesztő pedagógus segítségét.
- Osztályát irányítva részt vesz osztály, évfolyam és iskolai szintű ünnepek, rendezvények, kirándulások megszervezésében és lebonyolításában
- A hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az igazgatóhelyettesnek vagy az igazgatónak.

2.4 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Feladat	Eszköz, módszer
Önismeret fejlesztése	Tanórán és tanórán kívül: drámajátékok, beszélgetések, önálló és csoportmunkában önismereti játékok, tréningek. A helyes önismeret kialakítása, és a reális önértékek megalapozása. Az önállóság és felelősségtudat fejlesztése, pályaorientáció. Az önmegvalósítás színtereinek bővítése a sporton túl a tanulmányi versenyeken, az ének-, zene, irodalmi és képzőművészeti tevékenységekben.
Együttműködési képesség fejlesztése	Az ún. kooperatív tanulás alkalmazása, csoportmunkák szervezése tanítási órán. Tanórán kívül közösségi feladatok megvalósítása, a közösséggé kovácsolódást segítő szokások, hagyományok, alapvető erkölcsi szabályok megteremtése, művelése és továbbfejlesztése, tanulmányi és sport csapatversenyek szervezése. Együttes pozitív élmények biztosítása, kellemes csoportlétkör megteremtése.
Szociális képességek fejlesztése úgy, mint a segítség és a konfliktuskezelés	Oktató-diák kapcsolat erősítése a személyes beszélgetések megteremtésével, az egy osztályban tanító tanárok összehangolt tevékenysége révén. A konfliktuskezelés módszereinek elsajátítása. Tanuló párok kialakítása. A segítség gyakorlása az élet különböző területein. Az élsportolói, a történelmi, az irodalmi személyek segítő cselekedeteinek megismerése. Önirányító- és önkormányzó- képesség kialakítása, tapasztalatszerzés az alá-, fölé-, mellérendelt viszony elfogadásában.
Demokratikus iskolai élet szervezése	A diákönkormányzat működési feltételeinek megteremtése, kompetenciakörbe tartozó közös döntések meghozatala, diákkörök működtetése, a diákjogok érvényesítése. A közösség életét meghatározó szabályok, törvények meghatározása, azokhoz történő igazodás.
Kognitív képességek fejlesztése	Az önálló, illetve aktív tanulást előtérbe helyező tanítási módszerek alkalmazásával: differenciált

	oktatás, projekt módszer, önálló feladatok adása. Önszabályozó-képesség kialakítása, gyakorlatszerzés a megbízatások vállalásában és teljesítésében.
Kommunikációs képességek fejlesztése	Alapképességeinek – beszéd, olvasás, írás – fejlesztése minden órán: az önálló, értelmes beszéd gyakoroltatása; önálló, írásbeli munkák készítése; az olvasási képesség magasabb szintjeinek (kritikai, illetve alkotó olvasás) elérése érdekében végzett tevékenységek. Kommunikációs játékok, gyakorlatok végzése. Vitakultúra kialakítása, mások véleményének meghallgatása. Idegen nyelvi készségek fejlesztése.
Versengés képességének fejlesztése	Versenylehetőségek teremtése – csoportos, egyéni – tanulmányi, sport, játék, előadói, művészeti.
Az egészséges életmód kialakítása	Az egészséges versenyszellem kialakítása. Ismeretterjesztő előadások szervezése, személyes példamutatás, információforrások biztosítása: szakfolyóiratok, CD, videó. Egészségnevelő programok, versenyek szervezése, tanórán kívüli sportolási lehetőségek biztosítása. Megfelelő életritmus, célirányosan, változatos tevékenységformákkal összeállított heti- és napirend kialakítása, amely biztosítja a fejlődő szervezet és idegrendszer regenerálódásához, szellemi, testi felüdüléséhez szükséges aktív és passzív pihenést.

2.5 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az iskolánkba járó tanulók nagy része hordoz hátrányokat e területen is. Sokan közülük szegény környezetből, esetleg megromlott családi szerkezetből érkeznek, nagy részük a vidékről bejárás problémáival küzd, vagy éppen az anyagi jólét mellett hordoz nevelési, lelki hiányokat, mely gyakran vezet egészségi problémákhoz. Sokoldalú nevelésük, egészségfejlesztő formálásuk, a káros szenvedélyek elleni fellépés, a felvilágosító tevékenység nagy társadalmi fontossággal bír.

Kiemelt feladat a közösségi és a személyi higiénés szokások, járvány megelőzési technikák, előírások készség és jártasság szinten való elsajátítása.

2.5.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Az egészségfejlesztés során a tanulók érdekében lehetővé kell tenni:

- a személyi higiénés feltételeket
- a környezeti higiénés feltételeket
- az egészséges környezeti feltételeket
- az információkhoz való hozzáférést (különös tekintettel járványügyi helyzetekre)
- az egészséges választást lehetővé tevő képességek és lehetőségek kialakítását.

Az egészségfejlesztés színterei az iskolában:

- tanórák (biológia, testnevelés, osztályfőnöki, esetenként szakmai)

- tömegsport foglalkozások
- speciális rendezvények (egészséges táplálkozás, környezetvédelem, drogprevenció)
- felvilágosító előadások
- tömegkommunikáció (plakátok, iskolai honlap, közösségi oldalak).

Mind ezek érdekében az intézmény biztosítja:

- a rendszeres iskolavédőnői, iskolaorvosi, fogorvosi szűréseket, ellátást
- mindennapos testnevelést
- délutáni sportfoglalkozásokat, sportköri edzéseket, iskolai kirándulásokat, túrákat
- egészséges tanulási környezetet, (pl.: a berendezéseket, a megfelelő világítást, az épület tisztaságát)
- a személyi higiéniához szükséges tárgyi feltételeket
- egészséges ételek, italok választékát az iskolai büfében
- elsősegélynyújtási ismeretek oktatását
- szervezett véradás lehetőségét 18 éven felülieknek.

A diákokban ki kell alakítani az igényt

- az egészséges öltözködésre
- rendszeres testmozgásra
- a személyi higiéniára
- a közösségi higiéniára (járványügyi helyzet, egymás védelme)
- az egészséges táplálkozásra
- a káros szenvedélyektől való tartózkodásra
- a helyes napirend kialakítására, a szabadidő hasznos eltöltésére
- a rendszeres testmozgásra
- a harmonikus családi élet kialakítására és fenntartására
- az egészségkárosító magatartás elkerülésére.

A fenti célok elérése érdekében az iskola – a tanulók szülein kívül – együttműködik a következő szervezetekkel:

- BAZ Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya
- drogambulancia
- iskolafogászat
- iskolaorvos
- védőnő
- véradó központ
- gyámügyi szervezet
- gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálat.

2.5.2 Komplex iskolai mozgásprogram

A mozgásszegény világban fontosnak tartjuk a fizikai, testi aktivitást, ezért az iskola összes tanulója és dolgozója részére biztosítjuk az aktív testmozgás feltételeit.

Felnőtt dolgozóink részére – az intézmény létesítményeit ingyenesen használva – futball, asztalitenisz, jóga, turisztika területén biztosítjuk az egészségmegőrzés, a szabad mozgás lehetőségét.

Törekszünk arra, hogy a mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.

Intézményünk tanulóinak egyre növekvő része választott szakágazati, szakmai képzése során iskolában és iskolán kívüli egyesületi edzéseken mozgásigényes tevékenységet folytat, szakmájában rákényszerül a mozgásra (sport, rendészeti képzések).

A tanulók a mindennapos testnevelés órán túl az iskolai Diáksport Egyesület keretén belül szabadidejükben több sportágban elégíthetik ki mozgásigényüket. (Igyekszünk lehetővé tenni – a DSE pályázataival segítségével – a sporttevékenységhez szükséges eszközök beszerzését.)

Fiúk részére 4 sportágban:

- röplabda,
- atlétika,
- labdarúgás,
- turisztika.

Lányok részére 5 sportágban:

- röplabda,
- atlétika,
- labdarúgás,
- turisztika

biztosítjuk a mozgás lehetőségét tanórán kívül.

Tömegsport foglalkozásokon az iskola valamennyi diákjának rendelkezésére áll a tornaterem és az udvari sportpályák együttese. Szabadidős asztalitenisz lehetőségét udvari épített asztalokkal biztosítjuk.

A diákjaink a honvédségi és városi diáksport versenyekre való felkészülés és részvétel során megtapasztalhatják az aktív fizikai tevékenység teljesítményre is kedvezően ható előnyeit.

Az oktatók és diákok részvételével sportrendezvényeket szervezünk, amelyeknek egyik célja a mozgás igényének felkeltése.

Az egészségileg akadályozott tanulóink gyógytestnevelés, illetve gyógyúszás órán fejleszthetik fizikai adottságaikat, óvhatják meg egészségüket. Sajátos nevelési igényű tanulóink számára biztosítjuk a testnevelés érettségi vizsgára való felkészülést.

A helytörténeti oktatás megszervezése és az iskolai tanulmányi kirándulások szervezése során előnyben részesítjük a mozgással járó tevékenységformákat.

A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatokat beépítjük az intézményi mozgásprogramba.

A városi és egyéb szervezésű egészséges életmód-tréningeken való részvételre ösztönözzük az iskola dolgozóit és diákságát.

2.5.3 Téma napok, témahetek

Az iskola a tanévi munkatervben megtervezi – a tanév rendje rendelettel összhangban – a projektoktatást támogató téma napokat, illetve témaheteket.

Az iskola a munkatervben meghatározott módon részt vesz a téma napokhoz, témahetekhez kapcsolódó programokon, továbbá a tantervben előírt, az adott témával összefüggő tanítási órákat, valamint egyéb foglalkozásokat a témahét keretében szervezi meg.

Az iskola a tanév rendje rendeletben nem szereplő témahetet, illetve téma napot is szervezhet, amennyiben valamelyik szakmai munkaközösség kezdeményezésére a nevelőtestület a munkatervben azt elfogadja.

A témahét, téma nap szervezése és lebonyolítása tanári, tanulói és támogató partneri összefogással történik, a fenntartótól anyagi támogatást nem igényel.

2.6 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása kiemelkedő feladat nemcsak a diákok, hanem az iskola minden dolgozója számára.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Az elsősegély célja az élet megmentése, megakadályozni a további egészségkárosodást, és elősegíteni a gyógyulást. Eredményes elsősegély csak attól várható el, aki rendelkezik alapvető ismeretekkel.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái a tanulók számára:

- a) tanítási órákon belül (erre az osztályfőnöki, a biológia, a testnevelés óra, a rendész, és a szociális gondozó és ápoló szakmai órái a legalkalmasabbak) tanári, védőnői, orvosi oktatás-nevelés
- b) iskolai szervezésű délutáni csoportfoglalkozásokon, ismeretterjesztő előadásokon, bemutatókon (külső előadók segítségével)
- c) szakkörök, versenyekre való felkészülés
- d) önálló ismeretszerzéssel (gépkocsivezetői vizsgára készülve vagy egyéni tájékozódással)

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái a dolgozók (oktatók) számára:

- a) elméleti és gyakorlati oktatás évente a mindenkori aktuális protokollnak megfelelően
- b) „Elsősegélynyújtás jegyzet pedagógusok számára” hozzáférhetősége elektronikus és nyomtatott formában.

2.7 Az elérhető pályaorientációs szolgáltatások leírása

A Magyarország Kormánya által a 1499/2023. (XI. 16.) Korm. határozattal elfogadott felülvizsgált Szakképzés 4.0 stratégia kiemeli, hogy „a pályaorientáció célja meggyőzni az érintetteket, hogy minden fiatal számára létezik a képességeihez legjobban illeszkedő pálya, aminek az eléréséhez a szakmai képzés valós alternatíva, jó döntés.”

Szakképző intézményünk - e meggyőzési folyamat során - a szakképzési centrum egészét átfogó, egymásra épülő, többszintű orientációs – tervező rendszer működésére és működtetésére támaszkodva végzi szolgáltató tevékenységét.

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdés 5. pontja értelmében szakképző intézményünknek szakmai programjában kell meghatározni az elérhető pályaorientációs szolgáltatások leírását. Az elérhető pályaorientációs szolgáltatások leírása szakmai programunk elválaszthatatlan részét képezik.

Fentiekre figyelemmel a szakképző intézményünkben elérhető pályaorientációs szolgáltatások megnevezését és tartalmi leírását a hatályos szakmai program ... számú melléklete tartalmazza.

Iskolánk kiemelt feladatként kezeli a pályaorientációs tevékenységet. A Miskolci Szakképzési Centrummal szorosan együttműködve, az alábbi szolgáltatások és programok keretében végezzük ezt:

1. az iskola nyílt napjai és pályaorientációs napjai
2. szervezett, az iskolát bemutató külső események és általános iskolai előadások, tematikus foglalkozások
3. „Szemere Univerzum” nyári tábor általános iskolásoknak
4. Nyári tábor az Élményközpontban (együttműködve más iskolákkal)
5. az Élményközpont pályaorientációs szolgáltatásai és programjai

2.8 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A nevelő-oktató munka eredményességének biztosítása legfontosabb feladatunk. Intézményünk oktatóinak kiemelt figyelmét igényli a tehetségekkel való foglalkozás mellett, a sajátos nevelési igényük miatt tanulási kudarcnak kitett és beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók segítése.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:

- BTMN tanulók fejlesztő foglalkozása
- SNI tanulók rehabilitációs foglalkozása
- Tehetségfejlesztő szakkörök, műhelyek
- Lehetőség szerint szülői értekezletekre speciális szakember biztosítása
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részére igény esetén felzárkóztató foglalkozás biztosítása

További tevékenységek

- olyan tevékenységek, amelyek eredményeként a tanulói közösségekben, illetve az iskolai teljes környezetben csökken az előítéletes magatartási megnyilvánulás,
- korrekciós foglalkozások szervezése iskolai keretek között,
- esetlegesen civil programokhoz történő kapcsolódás,
- Tanoda, ill. Útravaló programba történő bekapcsolódás erősítése,

- együttműködés a különböző partnerekkel,
- egyéni nyomonkövetési program működtetése, egyéni fejlesztési és fejlődési terv működtetése,
- Az elvárt kompetenciák meghatározása a bemeneti mérések és a munkaerőpiaci elvárások alapján:
 - kreativitás, eredetiség és kezdeményezés
 - analitikus gondolkodás az innováció
 - tanulás és tanulási stratégiák, érzelmi intelligencia
 - aktív technológiai tervezés és programozás
 - kritikus gondolkodás és elemzés, vezetés és társadalmi befolyás
 - komplex probléma megoldás
 - rendszerek elemzése és értékelése
 - érvelés, problémamegoldás és ötlet
 - aktív segítőkészség
 - egyszerű szabálykövetés, észlelési pontosság, észlelési sebesség
 - felelősségvállalás
 - fogalmi kreativitás, impulzivitás-gátlás
 - képesség önálló munkavégzésre, komplex problémamegoldás
 - konfliktuskezelés
 - kreativitás
 - monotóniatűrés, motiválhatóság
 - problémamegoldó képesség
 - rövidtávú emlékeze, stressztűrőképesség
 - szerialitás, szociális intelligencia
 - tanulásra való motiváció, tanult leleményesség
 - társas hatékonyság
 - terhelhetőség nagy munkabírás
 - vigilancia, vizuális hibakeresés
 - alapkompentenciák – szövegértés-szövegalkotás, matematika-logika
 - kulcskompetenciák
- kompetenciamérés eredményeinek felhasználása

2.8.1 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Alapvető cél az elmaradók és elmaradásuk okainak, területeinek mielőbbi feltérképezése és szervezett segítségük a felzárkózásban. Támogatni kell a tanulásban elmaradt tanulókat, biztosítani annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezhesék tanulmányaikat. Az iskolai szociálmunkás, gyógypedagógus és pszichológus esetleges bevonása a hátrányos helyzetű tanulók megismerésében, segítségében. Egyénileg, családdal és pedagógusokkal közösen próbáljuk megoldani a hátrányos helyzetből adódó problémákat. Meg kell találni a tanulóknak tehetsége és segíteni képességeik továbbfejlesztésében, tudásuk bővítésében. Lehetővé kell tenni az egyes szakmák, hivatások megismertetését, segíteni a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

Ez irányú tevékenységek:

- egyéni beszélgetések
- csoportos beszélgetések
- kapcsolattartás a szülőkkel, az iskolával, a szaktanárokkal
- az osztályfőnöknek figyelemmel kell kísérnie a tanuló fizikai és pszichés állapotát

A hátrányos helyzetű tanulóknál meg kell szervezni a korrepetálást, segíteni kell őket a felzárkóztatásban.

A felzárkóztatás területei

- a tanuló általános iskolai tudásának felmérése, a hiányok pótlása
- a hosszabb ideig hiányzó tanulók segítése elmaradásuk pótlásában
- a tanév során a tananyaggal kapcsolatos tudáshiány pótlása
- alkalmi felzárkóztatás, pl. nagydolgozat előtt, vagy ha a tanuló bukásra áll

2.8.2 Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

„beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,” (Szkt. 7. § 1.)

Az elmúlt években ezeknek a tanulóknak a számaránya a mi iskolánkban is jelentős módon emelkedik.

Minden oktatónak tisztában kell lennie azzal, hogy a beilleszkedési és magatartási nehézségek megjelenése biztos jele annak, hogy tanítványunk valamiféle szociális problémával, családi bizonytalansággal, életviteli nehézséggel küzd, és ez rányomja bélyegét mindennapi viselkedésére. A magatartási és beilleszkedési nehézségekkel küzdő diákok nem tudatosan akarnak nehézségeket okozni maguknak, szüleiknek és tanáraiknak, hanem családi és szociális körülményeik, ebből gyakorta következő szülői elhanyagolásuk vezet azokhoz a személyiségükben bekövetkező változásokhoz, amelyek a jelenségeket előidézik.

Ezért a beilleszkedési és magatartási nehézségeket mutató tanítványokhoz sohasem haraggal, hanem inkább figyelemmel fordulunk. Biztosítanunk kell számukra a kapaszkodót, hogy családi, szociális problémákban, esetleg már a személyiség nem megfelelő fejlettségében, a családi és létbizonytalanságban rejlő gondok megoldási útján megindulhassanak. Ehhez az iskola minden oktatójának érzékeny odafigyelésére, előítéletmentes pedagógusi személyiségére szükség van, mindenekelőtt azonban az osztályfőnökök kötelessége a problémákkal küzdő személyiség felismerése, az osztályban tanító pedagógusok diszkrét informálása. Nem mellőzhető a felismert esetekben a problémák négy szemközti megbeszélése, az elvárások és a pedagógusi tanácsok világos megfogalmazása. Igyekszünk igénybe venni ezekben az esetekben segítő mentálhigiénés szakember, valamint – szükség esetén – az osztályfőnök szakmai támogatását. Azokban az esetekben, ahol tanítványunk szociális létbizonytalanságban van, célszerű kérni az illetékes önkormányzat segítségét.

Az iskola minden oktatója, de kiemelten az iskolai mentálhigiénikus, valamint az osztályfőnök végzi ezt a tevékenységet. A nevelés e területének legfontosabb munkaformái és tevékenységei a következők:

- A tanulók családi körülményeinek megismerése szociológiai felmérés, egyéni beszélgetés alkalmával
Felelős: osztályfőnök, pszichológus, iskolai mentálhigiénés szakember
- A jelenség felismerése, diagnosztizálása szakember feladata. A szakintézmények (gyermekpszichiátria, nevelési tanácsadó) segítségét kérni a probléma felmerülése esetén
Felelős: osztályfőnök, pszichológus, iskolai mentálhigiénés szakember
- Szoros kapcsolat a szakintézményekkel
- A pedagógusok, a szülők, a családok nevelési gondjainak segítése
- Egyéni bánásmóddal történő hátránykompenzáció
- Rendszeres esetmegbeszélések
- Pedagógusok, szülők, diákok személyes kapcsolatainak fejlesztése
- Fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások

2.8.3 Sajátos nevelési igényű tanulók

„sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi – látási, hallási –, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral – küzd,” (Szkt. 7. § 5.)

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt arra kell törekedni, hogy a sajátos nevelési igényű tanuló személyisége a képzés végére minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képes legyen a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeit megvalósítva, kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell megteremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a máságot is elfogadva.

Mindezek megvalósulása érdekében a következő pedagógiai elvek megvalósítására törekszünk:

- a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése gyógypedagógiai eszközökkel, különböző terápiás eljárásokkal
- a tanulók egyéni képességeinek eltérő fejlődési ütemének figyelembevétele, az oktatás és nevelés folyamatában
- egységes nevelési elvárásokkal a követelmények biztonságossá tétele
- megfelelő támasz és segítség nyújtása a tanulási folyamatokban
- speciális nevelési szükségletek kielégítése a nevelés-oktatás minden területén

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka legfontosabb céljai:

- a sajátos nevelési igényű tanulók sokoldalú fejlesztése, a hiányosan működő pszichés funkciók terápiás jellegű korrekciójával
- a differenciált egyéni szükségletekhez igazodó felzárkóztatás, a rehabilitációs és rehabilitációs eljárás adta lehetőségekkel
- az általános műveltség megalapozása
- az életkor és az osztályfok figyelembevételével

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka legfontosabb feladatai:

- a képességek fejlesztése, a megismerő funkciók egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával
- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása, az egyéni haladási tempónak megfelelően
- egyéni fejlesztési tervek készítése, a tanulók fejlődésének folyamatos dokumentálása
- a fejlesztési szakaszoknak megfelelően a diagnosztikus eljárások kidolgozása
- segítenünk kell a diákoknak észrevenni és értékelni a jót, mellőzni, felismerni a rosszat

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a következő pedagógiai eljárásokra és tevékenységekre helyezük a hangsúlyt:

- az egyéni haladási ütemre építkező és az ahhoz igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a sérülés-specifikus felzárkóztatási lehetőség biztosítása a rehabilitációs, rehabilitációs órák keretében
- az életviteli gondok, nevelési problémák, nehézségek oldásának segítése

A tanulók részképességeinek a fejlődése érdekében fejlesztőpedagógus segíti a tanulók munkáját. Ha szükséges, tanórán kívül is szervezünk számukra fejlesztőfoglalkozásokat, egyéni vagy kiscsoportos formában.

2.8.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók

A tanulási kudarcnak kitett tanulók esetében nagy hangsúlyt fektetünk az inklúzióra. Az inklúzióra vonatkozó elemek így:

- az SNI és a BTMN-es tanulók önmagukhoz mért legoptimálisabb fejlesztése,
- a tanulói közösségekben csökken az előítéletes magatartási megnyilvánulás,
- az iskolai teljes környezetben csökken az előítéletes magatartási megnyilvánulás.

Intézményspecifikusan

- nagyothalló,
- gyengén látó,
- mozgásszervi fogyatékos,
- beszéd fogyatékos,
- autizmus spektrumzavar,
- súlyos figyelemzavar,
- súlyos magatartászavar,

- súlyos magatartás-szabályozási zavar.

2.8.5 Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Az oktató hivatásából eredő kötelessége a személyre szóló figyelem, a felismert tehetség gondozása, a képességek kibontakoztatása.

Minden oktató ismerje meg azokat a személyiségjegyeket, amelyekről a tehetséges tanuló felismerhető:

- Kiemelkedő szellemi képességek. A tehetséges tanulók sokat tudnak a legkülönbözőbb dolgokról, szókincsük gazdag, szokatlan kifejezéseket használnak, beszédük folyamatos, kifejező.
- Magas szintű általános értelmi képesség: lényegmegragadó képesség, elemző gondolkodás, a szintetizáló képesség jobb az átlagosnál. A tényeket gyorsan megjegyzik, gyorsan felismerik az ok-okozati viszonyokat, keresik a jelenségek hasonlóságait, összefüggéseit.
- A megnyilvánulás eredetisége: a probléma-feldolgozás egyedi módja, a kifejezés tartalmának és formájának újszerűsége, új módszerek alkalmazása. A bonyolult dolgokat a megértés érdekében áttekinthető egységekre bontják szét, kritikusan gondolkodnak, sokat kérdeznek, véleményüket nem rejtik véka alá, felvállalják a konfliktust.
- Mozgáskultúra: fizikai állóképesség, gyorsaság, helyzetfelismerés, kitartás, szabályozott mozdulatok, átlagosnál jobb teljesítmény az adott területen.

A tehetség több területen is megnyilvánulhat:

- Tudományos tehetség: a természettudományi vagy a társadalomtudományi tárgyak elsajátításában, művelésében kiemelkedő teljesítményt nyújt.
- Vezetői tehetség: kiemelkedően képes irányítani csoportokat, közösségeket.
- Pszicho-motorikus tehetség: sportban, táncban, mozgáskultúrában nyújt kiemelkedőt.
- Művészi tehetség: képző- vagy zeneművészet területén, ill. előadóművészként nyújt kiemelkedőt.

Az iskola támogatja a kiemelten tehetséges tanulók tehetséggondozását, az egyéni tanulási utakat, illetve a tanuló megismerés területeinek keresését.

A tehetséggondozás módszerei:

- A tehetségek kiválogatása, külön csoportban való oktatása
- A tanítási órán külön feladatokat kapnak, tanórán kívüli tevékenységbe bevonjuk őket (szakkör)
- Versenyre való felkészítés (OSZTV, SZÉTV, SZKT, városi, megyei, kollégiumi versenyek)
- Versenyek szervezése
- A Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ vagy más intézmények, sportegyesületek tehetséggondozó foglalkozásainak támogatása
- Tanórán kisebb csoportokban végezhető differenciált feladatok kiadása.
- Iskolai belső versenyek szervezése
- Szakkörök szervezése, rendszeres irányított munka
- Rendezvények az egyéb képességek bemutatására (pl. színjátszó, tánc, énekkar, hangszer)
- A pályaválasztás kiemelt segítése, a lehetőségek ismertetése
- Pályázati lehetőségek ismertetése a hátrányos anyagi helyzetű diákok segítésére
- A számítógéppark legyen hozzáférhető
- Legyen lehetőség egyéni tanulásra, kutatásra (internet, oktatóprogramok beszerzése)
- A tehetséges gyerek gyenge oldalának fejlesztése. Csaknem minden tehetséges gyereknél van ilyen, és ez akadályozhatja az erős oldal kibontakozását, például alacsony önértékelés, biztonságérzet hiánya stb.
- Megfelelő „légkör” megteremtése: kiegyensúlyozott társas kapcsolatok pedagógusokkal, fejlesztő szakemberekkel és a társakkal
- Tehetségpont lehetőség szerinti minél magasabb színvonalon történő működtetése

A tehetséget gondozó oktatóval szembeni követelmények:

- a tehetséges gyermek természetének és igényeinek ismerete
- az oktatás új fejleményeinek ismerete
- a tanított tantárgy, ismeretanyag magas szintű ismerete
- rugalmas gondolkodás
- elegendő energia, motiváció
- különleges oktatási módszerek ismerete

2.8.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A. § (1) az alábbiak szerint határozza meg a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fogalmát:

„Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,”

A veszélyeztetettség a fenti jogszabály 8. §-ának n) pontjában:

„olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.”

Szociális hátrányok felismerésének legfőbb, de nem kizárólagos eszköze a szociológiai felmérés, adatgyűjtés, személyes beszélgetés.

Felelős: valamennyi oktató, iskolapszichológus, iskolai mentálhigiénés szakember, osztályfőnök.

Az iskola jellegéből és működési körülményeiből adódóan sok a hátrányos helyzetű tanuló. A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése érdekében az alábbi eljárásokat alkalmazza nevelőtestületünk:

- Az osztályfőnökök ismerjék meg a tanulók szociális helyzetét még az első év elején.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetben lévő tanulókra. Helyzetük felismerését a velünk legszorosabb kapcsolatban lévő általános iskolákkal való együttműködéssel segítjük.
- Egyéni elbeszélgetésekkel, a szülőkkel való találkozásokkal segítjük a tanulók beilleszkedését a közösségbe.
- A problematikus esetekben szakember (mentálhigiénés szakember, pszichológus) segítségét vesszük igénybe.
- Az iskolaorvos, a védőnő és az osztályfőnök együttműködnek a problémák megoldásában. Az együttműködés módját az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

A segítő programok:

- Oktatók – tanulók – szülők személyes kapcsolatai
- Felzárkóztató és tehetséggondozó programok szervezése
- Esélyteremtő pályázatok
- Egyéni fejlesztés
- Drog- és bűnmegelőzési programok szervezése
- Felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségéről
- Pályázatok figyelése, az azokon való részvétel segítése
- Tankönyvtámogatás, tartós tankönyvek, étkezési támogatás lehetőségeinek biztosítása
- Továbbtanulás irányítása, segítése
- Védő közösségi háló kiépítésének segítése (egyesületek, egyházak, civil szervezetek, önképző körök stb.)
- Az iskola és a szülői ház kapcsolatának erősítése
- A veszélyeztetett tanulók kollégiumi elhelyezése

2.9 A közösségfejlesztéssel, a szakképző iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A család, a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata, a barátkozás és a kamaszkori útkeresés, a közösen végzett munka, a közös szórakozás alakítja leginkább diákjaink közösséghez való viszonyát. A középiskolás korosztályhoz tartozó diákokat körülvevő közösségi háló alakításában a pedagógusra, az iskolára fontos, de nem kizárólagos szerep hárul. A közösségi kapcsolatok feltérképezésében és alakításában segítségünkre lehetnek a közös programok és tevékenységek, az oktatási anyag lokálpatrióta szemléletű megközelítése, az ünnepek, a „szemerés” diákok iskolai hagyományai, melyek révén erősíthetik a „mi-tudat” élményét, az osztályközösséghez, iskolához való tartozást. A közösségfejlesztés hozzájárul diákjaink egyéni képességének, tehetségének kibontásához, tanulási és továbbtanulási esélyének növeléséhez. Diákjainknak a közösség aktív és alkotó részeiként kell kiteljesedniük középiskolai éveik alatt. Mindezekhez az egyénnek (diáknak és oktatóknak egyaránt) az alábbi nélkülözhetetlen jellemzőkkel kell rendelkeznie:

- az ismereteket alkalmazó tudás, intelligencia tisztelete
- a munka tudatos szervezése, fegyelmezett, kötelességtudó, szorgalmas elvégzése
- a tisztesség, a becsület erkölcsi értékeinek megismerése és a gyakorlati érvényesítése, felelősségvállaló magatartás
- az emberi méltóság tisztelete, önbizalom
- segítőkészség, szolidaritás, közvetlenség, figyelmesség, udvariasság
- az életértékek (testi-, lelki-, szellemi egészség, életöröm, vidámság) megbecsülése, gyakorlati ápolása
- hagyománytisztelet
- toleranciára épülő szeretetteljes viszony kialakítása az iskola minden munkaterületén
- bizalom, őszinteség,
- empátia és rugalmasság
- a mindennapi élet kulturális értékrendjének következetes alakítása (ízlés, beszédmód fejlesztése, a kommunikáció szabályainak betartása)
- sokoldalú esztétikai érdeklődés
- a külső környezet értékeinek megbecsülése, környezettudatos magatartás.

2.9.1 A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos kiemelt feladataink

- A különféle tanulói közösségek megszervezése nevelői irányítása: az iskolai élethez, a tanórákhoz, a tanórán kívüli tevékenységekhez kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek tudatos, tervszerű fejlesztése.

- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében: a tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a tanulók fejlődéséhez, az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
- Az önkormányzás képességének kialakítása: a tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a tanulóknak, hogy nevelői segítséggel tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése: a tanulói közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, tanulók aktív részvételre ösztönzése a közösség által szervezett tevékenységekben, a közösségi együttéléshez szükséges magatartás és viselkedési formák elsajátítása.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása: a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

2.9.2 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

- A közösségek fejlődésének folyamatos követése
- A meglévő iskolai hagyományok ápolása és kialakítása
- A tanulói együttműködésre épülő feladatok, közös tevékenységek csoporton, osztályon belül
- Projektek, házi versenyek, bajnokságok szervezése
- Sport vagy kulturális kapcsolat kialakítása más iskolák diákjaival
- Külkapcsolatok, partnerkapcsolatok építése, ápolása, kiterjesztése
- A környezetvédelemhez és az egészséges életmódhoz kapcsolódó világnapok alkalmából műsorok, kiállítások szervezése
- Bekapcsolódás környezetvédelmi akciókba
- Szociális és jótékonyági akciók felkarolása
- Diákkörök működtetése
- A nemzeti ünnepek méltó, színvonalas, változatos megünneplése
- Zene, képzőművészeti és irodalmi programok szervezése az iskolában és az iskolán kívül
- Csoportos, kiscsoportos tevékenységek, programok, beszélgetések
- Közösségi tulajdonságok (segítőkészség, barátság, bajtársiasság) fejlesztése, a tanulók egymáshoz való viszonyának, a megfelelő tanár-diák kapcsolat kialakulásának elősegítése
- A társadalmi együttélés alapvető szabályainak megismertetése, közösségben való alkalmazása
- Gyermekek és felnőttek példaképek bemutatása, követésre való ösztönzés
- A felnőttek, idősek iránt érzett tisztelet kialakítása és ápolása
- A beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadás és segítőkészség fejlesztése
- Hazánkban és más országokban élő népcsoportok, népek értékeinek, hagyományainak, eredményeinek megismertetése, megbecsülése, tisztelete.

2.9.3 A tanítási órák és egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

- Identitástudat fejlesztése: az iskolai, városi, nemzeti, európai hagyományok ápolása (iskolai, városi, nemzeti ünnepek méltó, színvonalas, változatos megünneplése, követendő példák felmutatása)
- Kapcsolatépítés: közösségi tulajdonságok (az emberi méltóság tisztelete, segítőkészség, barátság, viták kulturált elrendezése) a tanulók egymáshoz való viszonyának, a korrekt emberi (tanár-diák, diák-diák, fiú-lány) kapcsolatok kialakulásának elősegítése, fejlesztése, sport vagy kulturális kapcsolat kialakítása más iskolák diákjaival, külkapcsolatok és partnerkapcsolatok ápolása

- alkalmazkodó készség fejlesztése: felnőttek, idősek iránt érzett tisztelet kialakítása és ápolása, a társadalmi együttélés alapvető szabályainak megismertetése, közösségben való megtapasztaltatása, területein való közreműködés
- a szociális érzékenység fejlesztése: az idős, a beteg, a sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadás és segítőkészség kialakítása az egészséges társadalom egyik fontos feladata. (pl. a közösségi szolgálat, a szociális és jótékonyági akciók felkarolása)
- együttműködési gyakorlatok: bekapcsolódás környezetvédelmi akciókba, házi versenyek szervezése, projektek szervezése, csoportos, kiscsoportos beszélgetések, viták, diákkörök működtetése
- a közösségek fejlődésének nyomon követése, az esetleges torzulások korrekciója.

2.10 A szülő, a tanuló, a pedagógus és a szakképző intézmény partneri kapcsolattartásának formái

2.10.1 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskola kapcsolatait a szervezeti és működési szabályzat, a házirend és a szakmai program együttesen szabályozza.

Elsődleges felelősei és a kapcsolattartás végrehajtói az igazgató, az igazgatóhelyettesek, a munkaközösség-vezetők és az osztályfőnökök.

2.10.2 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök és az oktatók foglalkoznak. Szükség esetén segítséget nyújthat az iskolánkban működő segítői hálózat, az iskolapszichológus, a védőnő, gyógypedagógus illetve az iskolarendőr.

A kapcsolattartás főbb formái:

- mindennapi érintkezés a tanítási órákon, az órák közti szünetekben a tanítás előtt és után
- a diákok oktatójukat személyesen megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal
- az diákönkormányzat javaslatokkal élhet, véleményt nyilváníthat a diákság ügyeiben
- információkat kérhetnek oktatóiktól és az iskola vezetőitől
- honlapunkon tájékozódhatnak programokról, órarendről, iskolai dokumentumokról
- iskolagyűlésen, kollégiumgyűlésen vehetnek részt
- e-mailben, levélben érdeklődve választ kaphatnak a kérdéseikre.

2.10.3 A szülőket érintő együttműködési formák

Iskolánk a szülőkkel való együttműködést a nevelésben rendkívül fontosnak tartja. Ennek érdekében változatos formákban és eszközöket alkalmazva törekszik a kapcsolat fenntartására.

Eljárás, eszköz, forma:

- iskolai honlap, ahol a szülő tájékozódhat az órarendről, az iskola működését érintő legfontosabb dokumentumokról és programokról
- ellenőrző könyv, bizonyítvány, amelynek segítségével tájékoztatjuk a szülőt
- Alkalmanként telefonos kapcsolat a szülő és az osztályfőnök között
- a szülői fogadó napok félévente
- jól előkészített szülői értekezlet
- szükség esetén a szülő behívása, vagy családlátogatás szervezése, értesítések kiküldése
- szülői szervezet, a szülők képviselőjének részvétele a képzési tanács munkájában
- a digitális napló, ahonnan a szülő a tanuló előmenetelét, hiányzásait, iskolai munkáját követni tudja valamint a KRÉTA üzenőrendszeren keresztül kaphatnak értesítéseket
- nevelési problémák megoldását segítő szakirodalom ajánlása, átadása.

2.10.4 A partnerekkel való kapcsolattartás

Az iskola változatos formákban (telefonon, levélben, e-mail-ben, személyesen, értekezleteken, konferenciákon, stb.) rendszeresen kapcsolatot tart az alábbi partnereivel:

- Miskolci Szakképzési Centrum
- A Miskolci Szakképzési Centrum intézményei
- Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal
- Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Borsod-Abaúj Zemplén Vármegyei Kormányhivatal
- Oktatási Hivatal
- ~~Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ~~
- **Innovatív Képzéstámogató Központ - IKK**
- külső gyakorlati képzőhelyek
- a vármegye járási hivatalai, gyámhivatalai, családsegítő szolgálatai
- „A Tanulók Kiemelkedő Munkájáért Alapítvány” Kuratóriuma
- Miskolci Rendvédelmi Technikum
- Miskolci Önkormányzati Rendészet (MiÖR)
- MIREND-SEC
- MESZEGYI
- pedagógiai szakszolgálat
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
- Miskolci Tankerületi Központ.

2.11 A tanulmányok alatti vizsgák és a szóbeli felvételi vizsga követelményei

2.11.1 Tanulmányok alatti vizsgák

A tanulmányok alatti vizsgák a következők:

- osztályozó vizsga,
- különbözeti vizsga,
- valamint az ezekhez kapcsolódó javító- és pótlóvizsga.

A tanuló félévi és év végi osztályzatait

- évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy
- a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye

alapján kell megállapítani.

2.11.1.1 Osztályozó vizsga:

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a foglalkozáson való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 164.§-ban meghatározott időnél többet mulasztott, és az oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet (Ha a tanulónak – az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével – egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett az Sztkt. 163. §-ban meghatározott értesítési kötelezettségének),
- d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga – az előző felsorolás b) pontjában meghatározott kivétellel – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Osztályozó vizsgát a szakképző intézmény a tanítási év során bármikor szervezhet. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

2.11.1.2 Különbözeti vizsga:

Különbözeti vizsgát a tanuló abban a szakképző intézményben tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

2.11.1.3 Pótló vizsga:

A vizsgázó pótlóvizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

2.11.1.4 Javítóvizsga:

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga letételére az augusztus tizenötödikétől augusztus hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az igazgató által meghatározott időpontban van lehetőség.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgaidőszakát a tanulmányok alatti vizsgát megelőző három hónapon belül kell kijelölni. A tanulmányok alatti vizsga időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

2.11.2 A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó közös szabályok:

Tanulmányok alatti vizsgát – a Vhr-ben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt vagy abban a szakképző intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

A szakképző intézményben tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a szakképzési államigazgatási szerv a vizsgázó – kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő – írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Ha a szakképző intézmény oktatóinak szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit és az értékelés szabályait a szakképző intézmény szakmai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga – ha azt a szakképző intézményben szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a szakképzési államigazgatási szerv bízza meg.

Az olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a szakképző intézmény szakmai programja alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a hatvanperces, az adott vizsgatárgy legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgatevékenység és szóbeli vizsgatevékenység sikeres teljesítése. Ezek a tantárgyak a következők:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, ha a vizsgatevékenység megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató oktató által értékelhetően – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – ha szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnel nem lehet több. A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni, vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottságtól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehet fel, ha meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni, vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni, és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

A vizsgatárgyak részei és követelményei

TECHNIKUMI OSZTÁLYOK			
	A VIZSGA TÍPUSA	RÉSZEI	ÉRTÉKELÉS
magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, történelem, matematika	Javító, osztályozó, különbözeti	írásbeli vizsga szóbeli vizsga	Elérhető pontszám: 100 pont Írásbeli: 60 pont Szóbeli: 40 pont 25% (2) 40% (3) 60% (4) 80% (5)
Testnevelés, digitális kultúra, szakmai, gyakorlati jellegű tantárgyakból	Javító, osztályozó, különbözeti	gyakorlati vizsga	Elérhető pontszám: 100 pont 25% (2) 40% (3) 60% (4) 80% (5)
Szakmai elméleti tantárgyak	Javító, osztályozó, különbözeti	írásbeli vizsga	Elérhető pontszám: 50 pont 40% (2) 50% (3) 60% (4) 80% (5)

A matematika javítóvizsga írásbeli része mindenki számára kötelező. Aki ezen a 12%-ot elérte, de a 25%-ot nem, az szóbeli vizsgával javíthatja az írásbeli eredményét. Akinek 12% alatti a dolgozata, annak végső osztályzata elégtelen.

SZAKKÉPZŐ OSZTÁLYOK			
	A VIZSGA TÍPUSA	RÉSZEI	ÉRTÉKELÉS
magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, történelem, matematika	Javító, osztályozó, különbözeti	írásbeli vizsga	Elérhető pontszám: 100 pont Írásbeli: 60 pont Szóbeli (idegen nyelv): 40 pont 25% (2) 40% (3) 60% (4) 80% (5)
Testnevelés, digitális kultúra, szakmai gyakorlati jellegű tantárgyakból	Javító, osztályozó, különbözeti	gyakorlati vizsga	Elérhető pontszám: 100 pont 25% (2) 40% (3) 60% (4) 80% (5)
Szakmai elméleti tantárgyak	Javító, osztályozó, különbözeti	írásbeli vizsga	Elérhető pontszám: 50 pont 40% (2) 50% (3) 60% (4) 80% (5)

Szakképző osztályoknál javaslatunk (idegen nyelvi munkaközösség): Az idegen nyelv javítóvizsga írásbeli része mindenki számára kötelező. Aki ezen a 12%-ot elérte, de a 25%-ot nem, az szóbeli vizsgával javíthatja az írásbeli eredményét. Akinek 12% alatti a dolgozata, annak végső osztályzata elégtelen. - Írásbeli pontszám: 60 pont, szóbeli 40 pont.

Tájékoztatás módja a tanulmányok alatti vizsgák eredményéről:

A háromtagú vizsgabizottság döntése által hozott eredményről a vizsga végeztével a vizsga elnöke tájékoztatja a tanulót.

A tanulmányok alatti vizsgák részletes szabályait a Vhr. 182-190. §-ai tartalmazzák.

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti és évfolyamonkénti követelményeit az iskola honlapján, az alábbi linken lehet elérni: https://szemere.miskolc.hu/letoltes/osztvizsg_temakor/

2.11.3 A szóbeli felvételi vizsga követelményei

Az iskolánkba bekerülő tanulók részére nem szervezünk szóbeli felvételi vizsgát, felvételük a hozott pontok alapján kialakított rangsor alapján történik.

2.12 A felvétel és átvétel szabályai

Az általános iskolai tanulónak a szakképző intézménybe általános vagy rendkívüli felvételi eljárás keretében történő felvételére a Vr. 26–44. §-át kell alkalmazni (gimnázium és középfokú iskola alatt szakképző intézményt kell érteni) a 149–153. §-ban meghatározott eltérésekkel.

2.12.1 Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei. Általános felvételi eljárás elvei és a felvételi eredmény megállapítása

A 9. évfolyamra jelentkezők rangsorolása az általános iskolai tanulmányi eredmények alapján történik.

Azon tanulók esetében, akik a felvételinél számított tantárgyak valamelyikéből 8. évfolyamon félévkor elégtelen osztályzatot kaptak, az igazgató dönthet úgy is, hogy felvételi kérelmüket elutasítja, vagy az iskolai felvételi rangsor végén szerepelteti őket. Az iskolai felvételtől szóló döntést – a jelentkezők számának figyelembevételével – az igazgató hozza meg. A döntés ellen – az arra jogosult – a Miskolci Szakképzési Centrum főigazgatójához fordulhat jogorvoslati kérelemmel.

Iskolánk összes szakmájára felvételi követelmény az egészségügyi alkalmasság (foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat megléte). Egyes szakmák esetében további feltétel a pályalkalmassági követelmény. Ezen szakmák esetében a képzési és kimeneti követelményekben (KKK) rögzítettek szerint pályalkalmassági vizsgálatot is tartunk.

Ezek a szakmák az alábbiak:

- Szépészet ágazat: kozmetikus technikus, kéz-és lábápoló technikus és fodrász technikus: pályorientációs-motivációs beszélgetés
- Rendészet és közszolgálat ágazat: közszolgálati technikus: pályorientációs beszélgetés, fizikai képesség- és készségmérés, amelyen az általános állóképességet, erőnlétet, mozgáskultúrát mérjük fel.

A “nem megfelelt” minősítést kapó jelentkező felvételi kérelmét elutasítjuk. A “megfelelt” minősítés a továbbiakban nem játszik szerepet a rangsorolásban.

Amennyiben a jelentkező egészségügyileg alkalmatlan, a felvételi kérelmét elutasítjuk.

A pályalkalmassági vizsgálatokról az adott tanévben kiadott felvételi hirdetményben tájékoztatjuk a jelentkezőket.

Aki a mérésen “nem megfelelt” minősítést kap, annak a felvételi kérelmét elutasítjuk. A „megfelelt” minősítés nem befolyásolja a rangsort. A pályorientációs-motivációs beszélgetés témaköreit és a fizikai képesség- és készségmérés külön szabályait az érintett munkaközösségek állapítják meg minden tanév október 1-jéig, ezt követően feltesszük az iskola honlapjára.

Akinek nyolcadik félévkor elégtelen osztályzatai vannak, az igazgató a jelentkezését elutasíthatja.

2.12.2 Pontszámítás

Felvételi rangsor kialakítása: a felvételi pontszámot kizárólag az általános iskolai tanulmányi eredmények alapján számítjuk a következőképpen:

7. évfolyamának év végi és a 8. évfolyam félévi osztályzatainak összege a következő tantárgyakból: magyar nyelv, magyar irodalom (vagy magyar nyelv és irodalom 2-szeres súllyal), történelem, idegen nyelv, matematika (2-szeres súllyal). A maximális pontszám 60 pont

Eltérés az általános felvételi eljárástól

Amennyiben az SNI tanulónak valamelyik felvételi tárgyból nincs osztályzata, abban az esetben pontszámát a nem SNI tanulók maximális pontszámához viszonyítva, arányosítás útján állapítjuk meg.

2.12.3 Felvételi rangsor megállapítása:

A rangsort a pontszám alapján állítjuk össze.

A rangsorolás során az azonos pontszámot elérő tanulók közül az alábbi sorrend szerint előnyben kell részesíteni azt a tanulót,

1. akinek halmozottan hátrányos helyzete ismert
2. akinek hátrányos helyzete ismert,

3. azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye Miskolcon található,
4. akinek különleges helyzete ezt indokolja (A különleges helyzetet a tanuló a felvételi jegyzék összeállítását megelőzően igazolhatja.):
5. akinek testvére szintén az iskola tanulója,
6. akinek testvére tanulója volt az iskolának,
7. akinek szülője az iskola dolgozója.

Ha a fentiek alapján sem sikerül a rangsort egyértelműen megállapítani, az azonos pontszámú tanulók sorrendjét sorsolással döntjük el.

2.12.4 Az érettségi utáni szakképzés

Jelentkezési lap az iskola nyilvántartó irodájában szerezhető be vagy letölthető iskolánk honlapjáról. A jelentkezési lap tartalmazza a felvétellel kapcsolatos tájékoztatót is.

2.12.5 Felnőttképzés

Felnőttképzésre – a jogszabályban előírt feltételek megléte esetén – a jelentkezők felvétele a jelentkezés sorrendjében történik.

A tanuló átvételét egyéni kérelem alapján született határozatban bíráljuk el. Az átvétel feltételeként a tanulmányok sikeres folytatásához – szükség esetén – az átvett tanuló részére határozott időpontig teljesítendő osztályozó vagy különbözeti vizsgát írunk elő.

2.12.6 A tanuló átvétele azonos szintű képzés más szakmájára

Iskolánk átjárhatóságának biztosítására lehetőséget adunk a szakmájában sikertelen, vagy más okból váltásra kényszerülő tanulóknak, hogy iskolánk azonos szintű képzésében folytassa tanulmányait. Az ilyen belső átvételt minden konkrét esetben, a tanuló, illetve gondviselője kérésére egyedi határozattal – szükség esetén különbözeti vizsgát és a hiányzó gyakorlat pótlását előírva – az iskola igazgatója engedélyezheti.

2.12.7 A tanuló átvétele a képzés más szintjére

Támogatjuk a tehetséges, jó képességű, szorgalmas tanulók esetében a szakképző iskolából a technikumba, valamint a korhatár betöltése esetén a felnőttképzésbe való átmenetet. A már szakmával rendelkezők a felnőttképzésben újabb szakképesítést szerezhetnek. Segítjük az iskolán belüli tanulmányok folytatását abban az esetben is, ha a tanuló a magasabb követelményeknek nem tud megfelelni, vagy egészségügyi okból kíván más képzést választani. A technikumban eredménytelen tanulók részére felajánljuk a tanulmányok szakképző iskolai folytatásának lehetőségét, vagy a korhatár betöltése után a felnőttképzést. Az ilyen belső átvételt minden konkrét esetben, a tanuló, illetve gondviselője kérésére egyedi határozattal az iskola igazgatója engedélyezi.

2.12.8 A tanév megismétlésének szabályozása

Tantervi változás vagy kifutó szakma esetén, ha a tanuló nem tudja automatikusan megismételni képzési szintjén iskolánkban az eredménytelenül zárt évfolyamot, – az igazgatóhoz benyújtott kérelemre – az új típusú vagy más képzésben történő évismétlésre egyedi elbírálással hozott határozat adhat lehetőséget.

2.13 Közösségi szolgálat

Szkt. 107. § (1) A technikumban a rendes érettségi vizsga megkezdésének feltétele legalább ötven óra közösségi szolgálat teljesítése.

A közösségi szolgálat pedagógiai célja:

- a diákok személyes és szociális kompetenciáinak fejlesztése
- egyéni felelősségérzetük erősítése
- csapatmunkára való felkészítés
- a helyi közösséghez tartozás tudatának, a felelős állampolgári magatartás kialakításának erősítése
- az eltérő élethelyzetű, testi, szellemi adottságú emberek, idősek elfogadásának segítése
- segíti a tudatos tervezés-szervezés és önértékelés megvalósítását
- lelki és szellemi többletet ad
- fejleszti a kommunikációs készségeket.

A közösségi szolgálat keretei között

- az egészségügyi,
- a szociális és karitatív,
- az oktatási,
- a kulturális és közösségi,
- a környezet- és természetvédelmi,
- a katasztrófavédelmi,
- a rendvédelmi szerveknél bűn- és balesetmegelőzési

területen folytatható tevékenység.

A közösségi szolgálat a szakképző intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.

A tanulót fogadó szervezetnek mentort kell biztosítania. A közösségi szolgálatot koordináló oktató az ötven órán belül – szükség szerint a mentorral közösen – legfeljebb ötórás felkészítő, majd legfeljebb ötórás záró foglalkozást tart.

A közösségi szolgálat teljesítése keretében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati időt kell érteni azzal, hogy a helyszínrre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként

- a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének egyetértő nyilatkozatát,
- a naplóban és a törzslapon a kijelölt oktatónak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,
- a szakképző intézmény a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig a szakképző intézménynél marad,
- a szakképző intézmény a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,
- a szakképző intézményen kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor a szakképző intézmény és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a végzett tevékenységeket, a mentor nevét és feladatkörét.

Az iskola feladatai:

- iskolai keretekben történő közösségi munka megszervezése
- fogadószervezet, intézmény felkutatása, együttműködési megállapodás megkötése
- a tanulók tájékoztatása a lehetőségekről
- meggyőzésük a feladat elvégzésének értékes és hasznos voltáról
- felkészítésük a tevékenység elvégzésére, a tanulókat fogadó szervezettel értékeli a tevékenységet
- dokumentálás, azaz jelentkeztetés, ellenőrzés, igazolás kiadása a teljesítésről, megőrzés az iskolai dokumentumokban.

3. OKTATÁSI PROGRAM

3.1 A használt közismereti kerettanterv megnevezése, jellemzői

Technikum: és szakképző iskola:

Felmenő rendszerben (2020. szeptember 1-jétől) az oktatás a Vhr. [75. Az Szt. 73. §-ához] 221. § által meghatározottak szerint, a tanulói jogviszony keretében a nappali rendszerű szakmai oktatásban részt vevő tanuló számára a technikum kilencedik–tizenharmadik évfolyamán és a szakképző iskola kilencedik–

tizenegyedik évfolyamán a közismereti kerettanterv alapján folyik. A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet mellékletének II.2.1.3. táblázat alatti szöveges rész alapján, „A szakgimnáziumok, technikumok esetében a közismereti tárgyra vonatkozó kerettantervek megegyeznek a gimnáziumokra vonatkozókkal.”

A szakképző iskolákra vonatkozóan az EMMI oktatás.hu honlapján közzétett kerettantervek. https://www.oktatás.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes/kozismereti_kerettanterv_szakkepzes .

3.2 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma

A megtanítandó és elsajátítandó tananyag a 3.1 pontban felsorolt tantervekben rögzítettek.

3.3 A választható tantárgyak, foglalkozások, és ezeket oktató pedagógusok kiválasztásának szabályai

A választható tantárgyak esetében tanulóinknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik oktatónál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt oktatót a foglalkozás vezetésére.

A választásukat a tanulók (és kiskorú tanulók esetén a szülő is) aláírásukkal megerősítik, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha a választott tantárgy, foglalkozás kötelező tantárgy, foglalkozás lenne.

3.3.1 Hazafias nevelés – a Honvéd Kadét Program (HKP)

A hazafias- és honvédelmi nevelés célja, hogy tudatosítsa a haza szeretetének és a haza védelmének fontosságát, valamint járuljon hozzá a fiatalok felelős állampolgárrá neveléséhez. Intézményünk ezeket kiemelt fontosságúnak tartja, ezért bekapcsolódott a HKP I. szinten a programba. A megvalósítását segíti a Honvédelmi Sportszövetség pályázatán való sikeres részvétel. A honvéd kadét közismereti képzés során a diákok – honvéd kadétek – honvédelmi alapismeretek közismereti tantárgyat tanulnak heti 1-2 órában, amelyen megismerkedhetnek azzal, hogy milyen honvédelmi feladatai vannak a magyar állampolgároknak és azzal is, hogy mit tesz a Magyar Honvédség a haza védelméért. Mindezek közben számos, a mindennapi életben is használható tudásra is szert tesznek, ilyen például az elsősegélynyújtás, a terepen való tájékozódás, a táborozási ismeretek vagy akár az önvédelem. A 9-10. évfolyamon a részvétel szakköri foglalkozás formájában történik. Az ebben a képzési formában tanuló honvéd kadétek honvédelmi alapismereteiből – választható érettségi vizsgatárgyként – érettségizhetnek is, amely felvételi tárgyként szerepel a Nemzeti Közszolgálati Egyetemre történő jelentkezésnél. A tanórai elfoglaltságot – az iskolánként eltérő – szabadidős programok egészítik ki. Ezek egyrészt az elméletben tanultak gyakorlását segítik, másrészt a diákok számos olyan programon vehetnek részt (pl. sportlövészet, küzdősportok, hagyományőrzés, hadisírgondozás, ejtőernyőzés), amelyekre csak a honvéd kadétek járhatnak.

3.3.2 Honvédelem

Intézményünk a 2024/2025-ös tanévtől– tekintettel érintettségére a Honvéd Kadét Program megvalósításában is - 9. évfolyamon technikai feladatellátás keretében bevezeti a Honvédelem közismereti tantárgyat és megkezdi annak oktatását. A Honvédelem tantárgy bevezetésének célja, hogy tanulóink:

- megismerjék a haza védelmének fontosságát és a honvédelem rendszerét;
- tudatában legyenek az állampolgári kötelességeknek;
- ismeretekkel rendelkezzenek a magyar haderő haderónemeit és haditechnikai eszközeit illetően.

Célunk- a fiatalok felelős állampolgárrá nevelésével párhuzamosan olyan, a mindennapi életben is alkalmazható ismeretek megszerzésének biztosítása, mint a terepen történő tájékozódás, a menedéképítés, az újra élesztés és az elsősegélynyújtás alapjai. A tudásanyag tantárgyi keretek között történő élményszerű átadásával, valamint az elmélet mellett gyakorlati foglalkozások megvalósításával kialakítható és folyamatosan erősíthető a haza iránti elkötelezettség.

A szabad órakeret terhére, heti egy órában bevezetett új tantárgy teremti meg annak a lehetőségét, hogy 9. évfolyamos tanulóink részletesebben is megismerhessék a haza védelméhez kapcsolódó állampolgári kötelezettségeiket, és felismerjék: a jó hazafiság része az is, hogy tudják, Magyarország védelme szükség esetén minden állampolgár kötelessége.

A tananyag elsajátítása során a diákoknak képesnek kell lenniük többek között:

- a honvédelemmel összefüggő alapfogalmak megismerésére,
- a különböző források felhasználásával írásban és szóban történő összefüggő gondolatmenetek kifejezésére,
- problémafelvetésre, magyarázat adására, következtetés levonására, érvelésre, továbbá
- az elsősegélynyújtás, a terepen való tájékozódás és a táborozástechnikai ismeretek gyakorlati alkalmazására is.

A Honvédelem tantárgy követelményeinek teljesítésével érettségi vizsga letételére való jogosultság nem szerezhető

3.3.3 Közlekedési alapismeretek

A jogszabály alapján az iskolánk lehetőséget biztosít a közlekedési ismeretek elsajátítására online és az iskola által biztosított időkeretben - a digitális tananyaghoz.

A tanév elején felmérjük a végzős évfolyamokon tanulók igényét és ennek alapján alakítjuk ki azt az időszávot, amelyet az iskola biztosítani tud az online tananyag, közlekedési ismeretek elsajátítására.

3.4 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

3.4.1 Pedagógiai feladatok megvalósítása:

- tanulási módszerek kialakítása
- iskolai fegyelem és figyelem
- kötelességérzet kialakítása
- motiváció megteremtése
- tanulásszervezés
- teljesítmények növelése
- kulcskompetenciák megalapozása
- együttműködési készség fejlesztése
- a tanulói tudás megalapozása
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük

- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat

A középiskolai nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az egész életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

Oktatási innováció: élménypedagógiai módszerek alkalmazása

Nyelvkaland ME Nyelvtanulással a boldogulásért EFOP-3.2.14-17

Iskolánk 2018 és 2020 között részt vett az Európai Unió „Nyelvtanulással a Boldogulásért” EFOP-3.2.14-17-2017-00005 Miskolci Egyetem „Nyelvkaland ME” idegen nyelvi élménypedagógiai projektjében.

Ennek során angol és német tanárszakos egyetemi hallgatók a projektben részt vevő tanulóinknak iskolánkban heti rendszerességgel élményfoglalkozásokat és a Miskolci Egyetemen félévente egy alkalommal élménynapot tartottak. A projekt az 5. projektfélévben e-learning elemekkel egészült ki, továbbá az élményfoglalkozások a 6. projektfélévben videokonferenciák formájában valósultak meg.

A projektdokumentációban rögzítésre kerültek a projektben részt vevő tanulóink nevei a jelenléti íveken, a részt vevő projektkoordinátorok és nyelvtanárok, valamint az egyetemi hallgatók nevei a tanúsítványokon.

Munkaközösségi üléseken és tantestületi gyűlésen megbeszéltük és értékeltük a projekt eredményeit, az elsajátított élménypedagógiai módszereket, az élménypedagógiai továbbképzéseken elsajátított ismereteket, valamint az együttműködés pedagógiai tapasztalatait az egyetemi hallgatókkal és oktatókkal, valamint a projektben részt vevő többi iskola tanáraival.

Iskolánk pedagógusai ezeket a tapasztalatokat, az élménypedagógiai módszereket és az online feladatgyűjtemény formájában is elérhető tanítási anyagokat az iskolánk helyi tantervében található alapelvekhez illeszkedve, tanítási óráikon és tanórán kívüli tevékenységeikben a projekt befejezése óta, a 2021/22-es tanévtől kezdve alkalmazzák.

3.5 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, lehetőség szerint napi egy testnevelésórát szervez.

A mindennapos testnevelésből heti két testnevelésóra

- sportkörben való sportolással vagy
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató, sportszervezetben sportoló tanuló kérelme alapján a sportszervezet által az adott félévben kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett, legalább heti két órának megfelelő edzéssel

váltható ki.

Az iskola a kötelező foglalkozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés megszervezéséről.

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-óra kell beosztani. Az orvosi szűrővizsgálatot – kivéve, ha a vizsgálat oka később következik be – május tizenötödikéig kell elvégezni. Az orvos által vizsgált tanulókról az iskola nyilvántartást vezet, amelyben feltünteti a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét.

A könnyített testnevelésórát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra keretében úgy kell biztosítani, hogy a mindennapos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.

A gyógytestnevelés-órákat a pedagógiai szakszolgálat feladatainak ellátására kijelölt nevelési-oktatási intézményben kell megszervezni legkevesebb heti három, de legfeljebb heti öt foglalkozás keretében. Ha a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítani kell a

mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelésórákon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát, ezek arányára az iskolaorvos, a szakorvos tesz javaslatot. Fel kell menteni a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.

Ha a tanuló

- csak gyógytestnevelésórán vesz részt, értékelését a gyógytestnevelő,
- gyógytestnevelés és testnevelésórán is részt vesz, értékelését a testnevelő és a gyógytestnevelő együtt végzi.

Az iskola biztosítja az iskolai sportkör működését, a sportköri foglalkozások megszervezéséhez – sportágak és tevékenységi formák szerint létrehozott csoportonként – hetente kétszer negyvenöt percet biztosít.

Az iskolai sportkörben 3 szakosztály működik:

- labdarúgás
- röplabda
- atlétika

A sportfoglalkozások megtartásához szükséges óraszámot a kötelező órák keretéből oldjuk meg. Lehetőséget biztosítunk diákjaink számára, hogy a mindennapos testnevelés követelményeit diáksportkörünk szakosztályaiban teljesítsék. A benyújtott jelentkezések alapján a testnevelés óra helyett a sportköri foglalkozást választó diákok számára a heti két órás foglalkozás kötelező.

Természetjáró csoportunk szervez gyalogos, autóbuzsós, kerékpáros túrákat, teljesítménytúrákat diákjaink és a szülők, valamint külsős résztvevők számára, ahol évente sok túranapot teljesítenek. Saját szakosztályainkon kívül együttműködünk a városi sportegyesületek szakosztályaival.

Az iskola és a diáksportkör vezetése közötti kapcsolattartás alapja az iskolai sportkör munkaterve, amelyet az iskola igazgatója a tanév munkatervének elkészítése előtt beszeres. A feladatok megoldásához figyelembe veszi az iskolai sportkör munkatervét, biztosítja a szükséges erőforrásokat és a megvalósításhoz szükséges feltételeket. Az iskolai sportkör elnöke a tanév végén beszámol a sportkör tevékenységéről, az eredményekről listát készít, amelyet az iskola vezetése beemel a tanévről szóló beszámolóba, megjelenít az iskola weblapján. Egyebekben a diáksportkör vezetőjével napi operatív kapcsolatot tart az intézmény vezetője.

3.5.1 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Az iskola a tanulók fizikai állapotára és edzettségére vonatkozó méréseket Vr. 81. §-a és 4. melléklete szerint végzi, és gondoskodik a tanulók mérési adatainak azonosításra alkalmatlan módon a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rendszerbe történő továbbításáról.

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

Fizikai felmérések:

- NETFIT fittség vizsgáló módszer. Felmérési próbák:
- Testösszetétel és tápláltsági profil
- Aerob fittségi profil
- vázizomzat fittségi profil
- hajlékonysági profil
- Ezen kívül atlétikai és labdás egyéni felméréseket végzünk.

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok érdemjegyet nem kaphatnak. A felmérést követő időszakban azonban érdemjeggyel értékelhető a tanulók fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes

osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre követhetőek legyenek. Az adatbázis rendszeres vezetését a testnevelési munkaközösség vezetője ellenőrzi.

3.6 A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése

Az érettségi vizsga vizsgatárgyakra vonatkozó előírásait a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet tartalmazza.

Az érettségi vizsga egyes vizsgatárgyaiból középszinten vagy emelt szinten tehető érettségi vizsga.

Az iskola a közismereti oktatás két befejező évfolyamán a kötelező vizsgatárgyból biztosítja, hogy a tanuló – választása szerint – mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni.

A technikum a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül egy vizsgatárgyból lehetővé teszi az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészülést. E döntéséhez kikéri az iskolai diákönkormányzat véleményét. Az emelt szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül legalább kettő vizsgatárgyból biztosítjuk a tanulók középszintű vizsgára történő felkészülését.

Tanulói igény esetén a középiskola köteles megszervezni a középszintű érettségi vizsgát minden olyan vizsgatárgyból, amely a helyi tantervében szerepel.

Tanulói igény esetén a tanulói jogviszony fennállása alatt a középiskola köteles fogadni az emelt szintű érettségi vizsgára történő jelentkezést minden olyan vizsgatárgyból, amelyből a tanuló jogosult érettségi vizsgát tenni.

Ha a vizsgázót kötelező és a kötelezően választandó érettségi vizsgatárgynak megfelelő tantárgyból középiskolában – mentesítették az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés, minősítés alól, akkor az adott tantárgy helyett a vizsgázó egy másik, általa választott vizsgatárgyból tehet érettségi vizsgát. A vizsgázó részére – a szakértői bizottság szakvéleménye alapján – kérelmére engedélyezni kell az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását, és biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt.

Az iskola az alábbi nem kötelező vizsgatárgyakból biztosítja az érettségi vizsgára való felkészítést.

középszinten

- biológia-egészségtan
- testnevelés és sport
- digitális kultúra
- fizika
- honvédelmi alapismeretek (HKP-ban résztvevőknek)

emelt szinten

- testnevelés és sport

3.7. Érettségi vizsgatantárgyak, amelyekből az intézmény tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az intézmény kötelezően vállalja

A kötelező közismereti vizsgatárgyak a következők:

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem
- Matematika
- Idegen nyelv

3.7.1. Követelmények a választható vizsgatárgyak esetében

Az egyes tantárgyak tananyagát, követelményeit, a továbbhaladás speciális feltételeit, az értékelés egyedi jellemzőit a szakmai programhoz csatolt tantárgyi tantervek tartalmazzák. Ezek a szakmai program elválaszthatatlan részét képezik. A kerettantervi rendeletekben szereplő tantárgyak tanterveiben szereplő tananyagok megegyeznek a kerettantervekben szereplő tananyagokkal.

Az egyes tantárgyakra vonatkozó részletes vizsgakövetelményeket a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet tartalmazza. A vizsgákra való felkészítés ennek alapján történik.

3.7.2. Az érettségi vizsgatárgyak középszintű témakörei

3.7.2.1. Magyar nyelv és irodalom

MAGYAR NYELV

1 témakör: Kommunikáció

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT Középszint
A nyelv mint kommunikáció	- A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással. - A nyelv szerepe a kommunikációban.
Pragmatika	- A sikeres nyelvhasználat gyakorlata: a nyelvhasználat, a társalgás összetevői; beszédaktusok; az együttműködés elve; udvariassági formák.
Nyelvi és vizuális kommunikáció	- Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei éskifejezőeszközei (pl. gesztusok, mimika, térközsabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend).
A kommunikáció működése	- A kommunikáció formája: a szóbeliség és az írásbeliség. - A szövegfajták tartalmi és formai jellemzőinek kapcsolata a kommunikációs folyamattal. - Példák a különböző közlésmódok kommunikációs funkcióira (párbeszéd, történetmondás, levél, üzenet, feljegyzés; köszönés, megszólításformák).
Személyközi kommunikáció	- Kommunikációs zavar, manipuláció, elvárás, megfelelés.
A tömegkommunikáció	- A különféle kommunikációs helyzetekben elhangzó üzenetek céljának dekódolása, az üzenetek szándékának felismerése. - Tény és vélemény, tájékoztatás és véleményközlésmegkülönböztetése a tömegkommunikációban. A kommunikáció típusainak, jellemzőinek megismerése: személyes, csoportos, nyilvános és tömegkommunikáció. A főbb médiumfajok ismerete. A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái. - Az internetes felületek mint kommunikációs csatornák. - A reklámok funkciója, működése, hatása.

2 témakör: A magyar nyelv története

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT Középszint
A nyelv mint történeti képződmény	- Változás és állandóság a nyelvben. - A szókészlet változása a magyar nyelv történetében.
A magyar nyelv	- A magyar nyelv rokonságának elméletei.

rokonsága	
Nyelvtörténeti korszakok	<ul style="list-style-type: none"> - A magyar nyelv történetének fő korszakai. - A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatottnyelvemlékek (pl. <i>A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom</i>). - A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján.
A magyar nyelv szóképzetének alakulása	- A szóképzlet rétegei: ősi örökség, belső keletkezésűelemek, jövevényszók, nemzetközi műveltségyszók, idegen szavak.

3 témakör: Ember és nyelvhasználat

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT Középszint
Ember és nyelv	- A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés.
Jelek és jelrendszerek	<ul style="list-style-type: none"> - A nyelv mint jelrendszer. - A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelviközlésben.
Nyelvváltozatok	<ul style="list-style-type: none"> - Anyanyelvünk rétegződése I. A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek. - Anyanyelvünk rétegződése II. A nyelvjárások és anyelvi norma. - Egynyelvű szótárak.
Nyelv és társadalom	<ul style="list-style-type: none"> - A hazánkban élő nemzetiségi nyelvhasználat. - Nyelvünk helyzete a Kárpát-medencében. - Nyelvi identitás. - Nyelvi sokszínűség.
Nyelv és politika, nyelvújítás	<ul style="list-style-type: none"> - Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvújítás, a nyelvnorma. - A mai magyar nyelvújítás.

4 témakör: A nyelvi rendszer

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT Középszint
A nyelv mint jelrendszer	- A nyelvi szintek.
Hangtan	<ul style="list-style-type: none"> - A magánhangzók és a mássalhangzók rendszere. - A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és ahelyesírás összefüggése.
Alaktan és szótan	<ul style="list-style-type: none"> - A morféma, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szó szerkezetek alkotásában. - A magyar nyelv szófaji rendszere: az alapszófajok, a viszonyzó és a mondatszók.

A mondat szintagmatikus szerkezete	<ul style="list-style-type: none"> - A szó szerkezet fogalma, a szintagmák típusai, szerepük a mondat felépítésében, mondatbeli viszonyaik. - A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó, jelző).
Mondattan	<ul style="list-style-type: none"> - A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai. - Az egyszerű és összetett mondatok felismerése. Mondatok elemzése szerkezeti vázlattal. - A helyes mondatszerkesztés a gyakorlatban

5 témakör: A szöveg

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT
	Középszint
A szöveg és a kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> - A szöveg fogalma, jellemzői. - Szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet. - Szövegek jellemzőinek megfigyelése. - A címzett szerepe a szöveg megalkotottságában.

A szöveg szóban és írásban	<ul style="list-style-type: none"> - A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra. - A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei. - Szövegek alkotása a tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó közlésformák néhány egyszerűbb műfajában. - A szövegfonetikai eszközök (hangsúly, hanglejtés, hangerő, szünet, beszédtempó) és az írásjelek helyes, kifejező alkalmazása.
A szöveg szerkezete és jelentése	<ul style="list-style-type: none"> - A szöveg és a mondat viszonya. - A különféle típusú és műfajú szövegek felépítése, egységei. - Szövegméret, megjelenés. - A szövegkohézió, a témaháló és a cím - Bekezdés, tömb, szakasz.
Szövegértelmezés	<ul style="list-style-type: none"> - A szövegértés, szövegfeldolgozás technikája, olvasástípusok és stratégiák. - A téma értelmezése mindennapi, ismeretterjesztő és szépirodalmi szövegekben. - A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek szerepe a szöveg értelmezésében.
Az intertextualitás	<ul style="list-style-type: none"> - A szövegköziség, a vendégszöveg jelenségeinek értelmezése irodalmi és nem irodalmi szövegekben.
A szövegtípusok	<ul style="list-style-type: none"> - Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati szinterek szerint. - Digitális és hagyományos, folyamatos és nemfolyamatos szövegek. - A legjellegzetesebb közlésmódok: a beszélt nyelvvitársalgási és az írott monologikus szövegek. - Nyelvhasználati szinterek szerinti szövegtípusok: mindennapi, közéleti és hivatalos, tudományos, publicisztikai, szépirodalmi. - A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek (pl. panaszos levél, kérvény), rövid, alkalmi beszéd. - Az esszé műfaji jellemzői.

6. témakör: A retorika alapjai

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT Középszint
A nyilvános beszéd	<ul style="list-style-type: none"> - A retorika mint a meggyőzés művelete agondolatközlésben. - A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésénekmenete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig. - A tanulók életével, mindennapjaival összefüggőnyilvános megszólalások – a kiselőadás és a vizsgafelelet felépítése. - Az állásinterjú. - A szóközi beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzői.
Érvelés, megvitatás, vita	<ul style="list-style-type: none"> - A kulturált véleménynyilvánítás és vita szabályai,gyakorlata. A befolyásolás módszerei. - Az érvelés műfajai: a tétel, a bizonyítás, a cáfolat, az érv és az ellenérv. - Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok. Az érvelés logikája, technikája; az érvek elrendezése. A legfőbb érvelési hibák. - A hatásos előadásmód eszközei.

7. témakör: Stílus és jelentés

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT Középszint
Szóhasználat és stílus	<ul style="list-style-type: none"> - Stílus és jelentés a mindennapi nyelvhasználatban, aszaknyelvben és a szépirodalomban. - A jellegzetes stílusárnyalatok megismerése (pl. <i>neutrális, gúnyos, patetikus, népies, familiáris, archaikus, bizalmas, választékos</i>), felismerése, hatásának elemzése. - Egyszerű stílusjelenségek felismerése, magyarázata. - Stílusérték (alkalmi és állandó). <p style="text-align: right;">- Stílushatás.</p>
A szójelentés	<ul style="list-style-type: none"> - A nyelvi szintek alkalmi és állandó stílusértékének megfigyelése, felismerésük, valamint alkalmazásuk aszövegalkotásban. - A szavak jelentésének szerkezete, jelentéselemek. - Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés. <p style="text-align: center;">- Egynyelvű szótárak használata (pl. <i>Magyar szinonimaszótár, Magyar értelmező kéziszótár</i>), valamint kétnyelvű szótárak ismerete.</p>

Stílus eszközök	<ul style="list-style-type: none"> - A helyzetnek, kommunikációs célnak megfelelő stílus eszközök tudatos használata a szövegalkotásban. - A mondatstilisztikai eszközök (a verbális, a nominális stílus, a körmondat). - Hangszimbolika. Hangutánzás, hangulatfestés. - Szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché; összetett szóképek: allegória, szimbólum felismerése, elemzése és értelmezése szépirodalmi és egyéb szövegekben. - Metaforikus jelentés. <ul style="list-style-type: none"> - Az egyszerűbb alakzatok köznyelvi és irodalmiszövegekben.
Stílusréteg, stílusváltozat	<ul style="list-style-type: none"> - A leggyakoribb stílusrétegek jellemzőinek megismerése, felismerése, elemzése, összefüggésben a szövegtani jellemzőkkel. - A társalgási stílus ismérvei, minősége. - A tudományos és szakmai stílus sajátosságai. - A közélet színterei, a közéleti és a hivatalos stíluskritériumai, stílárius kötöttségei. <ul style="list-style-type: none"> - A publicisztikai stílus főbb jellemzői, tipikus szóhasználat, a megjelenítés közlésértéke (pl. <i>tipográfia, képi világ</i>).

8. témakör: Digitális kommunikáció

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT Középszint
A digitális kommunikáció ismérvei	- A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv.
A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai	Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. szövegszerkesztés számítógéppel, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés). - Az új „szóbeliség” (chat) jelenségei és jellemzői.
Digitális szövegtípusok	- Digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos szövegek jellemzőinek ismerete.
Digitális szemléltetés	- Az előadás szemléltetésének módjai (bemutató, prezentáció).

IRODALOM

Szerzők, művek

1. témakör: Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők

SZERZŐK	VIZSGASZINT Középszint
---------	---------------------------

<ul style="list-style-type: none"> – Ady Endre – Arany János – Babits Mihály – Herczeg Ferenc – Jókai Mór – József Attila – Kosztolányi Dezső – Mikszáth Kálmán – Petőfi Sándor – Vörösmarty Mihály 	<p>- A főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között (pl. témák, műfajok, kifejezőmód, jellemző motívumok), a művek elhelyezése az életműben, az adott korszakban.</p> <p>- Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.)</p> <p>Műrészletek értelmezése.</p> <p>Memoriterek szöveghű és kifejező előadása.</p> <p>Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése.</p> <p>A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.</p>
---	---

1. témakör: Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők

<p style="text-align: center;">SZERZŐK, KORSZAKOK</p>	<p style="text-align: center;">VIZSGASZINT Középszint</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Janus Pannonius – Balassi Bálint – Zrínyi Miklós – Mikes Kelemen – Csokonai Vitéz Mihály – A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése – A reformáció világi irodalma – A barokk irodalma – Népszerű világi költészeta 17-18. században: a kuruc kor lírája 	<p>- Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján).</p> <p>A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével.</p> <p>Műrészletek értelmezése.</p> <p>Memoriterek szöveghű és kifejező előadása.</p> <p>Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése.</p> <p>- A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.</p>

3. témakör: Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők

<p style="text-align: center;">SZERZŐK</p>	<p style="text-align: center;">VIZSGASZINT Középszint</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Berzsenyi Dániel – Gárdonyi Géza – Illyés Gyula – Juhász Gyula – Karinthy Frigyes – Kölcsey Ferenc – Krúdy Gyula – Márai Sándor – Móricz Zsigmond – Nagy László – Örkény István – Pilinszky János – Radnóti Miklós – Szabó Lőrinc – Szabó Magda – Tóth Árpád – Weöres Sándor <p>A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai,és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása,értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján). - A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - Műrészletek értelmezése. - Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. - Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti,lélektani vagy társadalmi vonatkozása.
--	--

4. témakör: Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból

<p style="text-align: center;">SZERZŐK</p>	<p style="text-align: center;">VIZSGASZINT</p> <p style="text-align: center;">Középszint</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Áprily Lajos – Dsida Jenő – Gion Nándor – Kányádi Sándor – Kovács Vilmos – Reményik Sándor – Sütő András – Tamási Áron – Wass Albert <p>A fenti lista bővíthető egy,a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Az életmű néhány jellemzője keretében néhánylírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján). - A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - Műrészletek értelmezése. - Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. - Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

5. témakör: Művek a kortárs magyar irodalomból

MŰVEK	VIZSGASZINT Középszint
<p>Kortárs műalkotás: a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Legalább egy szerző néhány lírai vagy drámai, illetveepikai művének értelmezése az utolsó harminc évből. - A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - Műrészletek értelmezése. - Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. <li style="padding-left: 40px;">- Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

6. témakör: Művek a világirodalomból

SZERZŐK/ MŰVEK	VIZSGASZINT Középszint
<p>Választható korok és művek a világirodalomból a líra és epika tárgyköréből</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia (pl. <i>műfajok, témák, motívumok, hőstípusok</i>). - További választható korszakok: a romantika, arealizmus, a századfordulós modernség a szimbolizmustól az avantgárdig, a 20. század. - A korszak jellemzőinek és egy-két kiemelkedőalkotásának bemutatása. - A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - Műrészletek értelmezése. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, gondolati, filozófiai vonatkozása.

7. témakör: Színház és dráma

SZERZŐK/MŰVEK	VIZSGASZINT Középszint
<ul style="list-style-type: none"> – Szophoklész egy műve – Shakespeare egy műve – Molière egy műve – Katona József: Bánk bán – Madách Imre: Az ember tragédiája – Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov – Örkény István egy drámája – Egy 20. századi magyar dráma 	<ul style="list-style-type: none"> - A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása a dráma lényegre törő értelmezésével. <li style="padding-left: 40px;">- Drámarészletek értelmezése. <li style="padding-left: 40px;">- Színház és dráma az adott mű korában. - A művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. <li style="padding-left: 40px;">- A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

8. témakör: Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

SZERZŐK/MŰVEK/ JELENSÉGEK/MŰFAJOK	VIZSGASZINT Középszint
<p>Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotáselemző bemutatása a lehetséges témák egyikéből.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A népköltészet. - Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, virtuális valóságban: az adaptáció (pl. <i>irodalom filmen, rajzfilmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben</i>). - A gyermek- és ifjúsági irodalom. - A szórakoztató irodalom hatáskeltő eszközei (pl. <i>értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték</i>). - Egy-két tipikus műfaj jellemzőinek bemutatása (pl. <i>útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros irodalom, dalszöveg, sanzon, vicc, reklámvers, sms-vers</i>). - Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában <p style="text-align: center;">VAGY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az adott régió, a tájegység, a település irodalmi hagyományainak bemutatása (pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről; folklór). - A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók, társadalmi problémák irodalmi alkotásokban való megjelenítése.

3.7.2.2 Történelem érettségi tantárgy témakörei

Témák	Vizsgaszint Középszint
1.1 Politika	Az athéni államszervezet és működése a demokrácia virágkorában
1.2 Ókori civilizációk öröksége	A görög és a római építészet
1.3 Vallások	A zsidó monoteizmus A kereszténység kialakulása, tanai, elterjedése

A középkor

Témák	Vizsgaszint Középszint
2.1 Az iszlám világ	Mohamed tanításai és a Korán; az arab hódítás ésfeltartóztatása Európában
2.2 Gazdaság, társadalom, állam	Az uradalom, a kötelességei és jogai földbirtokosok és jobbágyok A középkori város és lakói, a város kiváltságai, a céhek, a helyi és távolsági kereskedelem
2.3 Egyház és kultúra Európában és Magyarországon	Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer, a szerzetesség Európában és az Árpád-kori Magyarországon Román, gótikus és reneszánsz építészet – európai és magyar példák
2.4 Magyar őstörténet és honfoglalás	A honfoglalás okai és menete, a kalandozások/támadóhadjáratok
2.5 A keresztény államalapítás és az Árpád-kor	Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége, a földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet IV. Béla uralkodása: tatárjárás és újjáépítés Az Aranybulla legfontosabb elemei
2.6 A vegyesházi királyok kora	A királyi hatalom újbóli megszilárdítása Anjou I. Károly idején, a visegrádi királytalálkozó Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János és Hunyadi Mátyás törökellenes harcai Hunyadi Mátyás: a központosított királyi hatalom, jövedelmek és kiadások, birodalomépítő tervek

A kora újkor

Témák	Vizsgaszint Középszint
3.1 A földrajzi felfedezések és következményeik	A portugál és spanyol felfedezések, a koraikapitalizmus (árforradalom, manufaktúrák, bankok és tőzsde, a jobbágyrendszer átalakulása)
3.2 A reformáció és a katolikus megújulás Európában és Magyarországon	A reformáció, a protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon Az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon
3.3 Törökellenes és rendi küzdelmek	A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettőskirályválasztás Az ország három részre szakadása; a várháborúk (1541–1568)
3.4 Erdély	Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete
3.5 Magyarország a Habsburg Birodalomban	A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontjai és a szatmári béke Magyarország újranevesítése és újranevesítése
3.6 A felvilágosodás	A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése A felvilágosodás államelméletei; az Emberi és polgári jogok nyilatkozata Mária Terézia és II. József reformjai

Az újkor

Témák	Vizsgaszint Középszint
4.1 Politikai eszmék	Új eszmék: liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus
4.2 Az ipari forradalom első hulláma	Az ipari forradalom első hulláma: textilipar, közlekedés, gyáripar
4.3 A reformkor	A reformkor fő kérdései (a magyar nyelv ügye, a jobbágykérdés, a polgári alkotmányosság kérdése), Széchenyi és Kossuth programja és vitája
4.4 A forradalom és szabadságharc	A pesti forradalom és az áprilisi törvények A szabadságharc főbb eseményei: harc a dinasztiaival és a nemzetiségekkel, tavaszi hadjárat. Függetlenségi nyilatkozat, a szabadságharc leverése
4.5. Az ipari forradalom második hulláma a világban és Magyarországon	Az ipari forradalom második hulláma: kutatás és fejlesztés, közlekedés, vegyipar, gépipar, elektronika – a világban és Magyarországon Gazdasági kiegyezés és állami gazdaságpolitika a dualista Magyarországon
4.6. A szocializmus	A szocializmus eszméje (marxizmus)
4.7 Polgári állam, nagyhatalmi törekvések	A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség Németország, az Amerikai Egyesült Államok

	és Magyarország példáján
4.8 A dualizmus kora	A kiegyezés okai, a közös ügyek, a magyarállamszervezet
4.9. A nemzetiségi kérdés Magyarországon	Etnikai viszonyok, zsidó emancipáció, cigányok/romák Magyarországon a dualizmus korában

A világháborúk kora

A hidegháború kora

Témák	Vizsgaszint Középszint
5.1. Az első világháború	A háború jellemzői, hadviselő felek – Magyarország részvétele a háborúban
5.2. Politikai változások a háború után	A forradalmi átalakulás kísérlete, tanácsköztársaság, ellenforradalom Magyarországon 1918–1920-ban
5.3. Párizs környéki békek	A trianoni békediktátum születése, tartalma és következményei
5.4 Állam, ideológia és gazdaság a két világháború között	A nemzetiszocialista Németország A kommunista Szovjetunió
5.5 Politika és gazdaság Magyarországon	Politikai és gazdasági konszolidáció Magyarországon az 1920-as években
5.6. Társadalom és életmód Magyarországon	Oktatás és kultúrpolitika Magyarországon
5.7. A másodikvilágháború	A második világháború kitörése, hadviselő felek, avilágháború jellemzői (háborús bűnök, polgári célpontok és lakosság elleni erőszak, hátrország, ellenállás)
5.8. Magyarország a második világháborúban	A területi revízió lépései, az ország hadba sodródásának folyamata
5.9. A holokauszt Európában és Magyarországon	A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokauszt Európában és Magyarországon
5.10. Magyarország pusztulása	Német megszállás, nyilas diktatúra – a hadszíntérré vált ország, deportálások a Szovjetunióba

Témák	Vizsgaszint Középszint
6.1 A hidegháború kora	A szovjet–amerikai szembenállás, a két Németország létrejötte, a két világrend jellemzői
6.2. A kétpólusú világ felbomlása	Németország újraegyesítése, a Szovjetunió felbomlása, a kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában

6.3 A kommunista diktatúra kiépítése ésműködése	A Rákosi-diktatúra: a pártállam, a terror, egyházüldözés, koncepciós perek, államosítás és kollektivizálás, erőltetett iparosítás, propaganda és mindennapok a diktatúra idején
6.4. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	A forradalom okai és céljai a kormánypolitikaváltozásai, a szabadságharc és leverése, a megtorlás
6.5 A kádári diktatúra	A pártállam, a tévesztés, a tervgazdaság, akultúrpolitika, az elnyomás változó formái – a kádári alku
6.6. A rendszerváltoztatás Magyarországon	A rendszerváltoztatás (1989–1991) A piacgazdaságra való áttérés, gazdasági szerkezetváltás, privatizáció, a külföldi tőkeszerepe, a külkereskedelem átalakulása
7.1 Nemzetközi együttműködés, globálisvilág	Az Európai Unió főbb szervei és működésük Demográfiai változások, a népmozgások irányai avilágban és Magyarországon 1945-től napjainkig
7.2. Politikai intézmények	Az Alaptörvény, a hatalmi ágak és intézményeik, az önkormányzatok és a választási rendszer
7.3. Nemzet	A határon túli magyarok helyzete napjainkban(demográfia, asszimiláció, autonómia, oktatás) A magyarországi nemzetiségek és a cigánysághelyzete napjainkban (demográfia, kisebbségi jogok, oktatás)

3.7.2.3 Matematika kötelező érettségi tantárgy követelményei

TÉMÁK	KÖVETELMÉNYEK
<p>1. Halmazok</p> <p>Halmazműveletek</p> <p>Számosság, részhalmazok</p>	<p>Ismerje és használja a halmazok megadásának különböző módjait, a halmaz elemének fogalmát. Definiálja és alkalmazza gyakorlati és matematikai feladatokban a következő fogalmakat: halmazok egyenlősége, részhalmaz, üres halmaz, véges és végtelen halmaz, komplementer halmaz.</p> <p>Ismerje és alkalmazza gyakorlati és matematikai feladatokban a következő műveleteket: unió, metszet, különbség.</p> <p>Tudjon koordináta-rendszerben ábrázolni egyszerűbb ponthalmazokat.</p> <p>Tudja meghatározni véges halmazok elemeinek a számát.</p> <p>Tudja alkalmazni a logikai szita elvét két-három halmaz esetében.</p>
<p>2. Matematikai logika</p> <p>Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában</p>	<p>Tudjon egyszerű matematikai szövegeket értelmezni. Értse és egyszerű feladatokban alkalmazza a tagadás műveletet.</p> <p>Ismerje az „és”, a „megengedő vagy” és a „kizáró vagy” logikai jelentését, tudja használni és összekapcsolni azokat a halmazműveletekkel. Tudja a „ha...akkor...” és az „akkor és csak akkor” típusú állítások igazságértékét megállapítani. Használja helyesen a „minden” és a „van olyan” kifejezéseket.</p> <p>Tudjon definíciókat, tételeket pontosan megfogalmazni, valamint egyszerű állításokat, tételeket bizonyítani.</p> <p>Képes legyen egy egyszerű állításról eldönteni, hogy igaz vagy hamis. Tudja megfogalmazni egy állítás megfordítását.</p>
<p>3. Kombinatorika</p>	<p>Tudjon egyszerű sorbarendezési, kiválasztási és egyéb kombinatorikai feladatokat megoldani. Tudja a kedvező esetek számát meghatározni a komplementer esetek segítségével is.</p> <p>Tudja kiszámolni a binomiális együtthatókat.</p>
<p>4. Gráfok</p>	<p>Tudjon konkrét szituációkat szemléltetni, és egyszerű feladatokat megoldani gráfok segítségével.</p> <p>Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: pont, él, fokszám.</p> <p>Ismerje és alkalmazza gyakorlati feladatokban a gráf pontjainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggést.</p>

Számelmélet, algebra

TÉMÁK	KÖVETELMÉNYEK
<p>1. Alapműveletek</p>	<p>Tudjon alapműveleteket biztonságosan elvégezni (zsebszámológéppel is).</p> <p>Ismerje és használja feladatokban az alapműveletek műveleti azonosságait (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás).</p>
<p>2. A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek</p>	<p>Ismerje, tudja definiálni és alkalmazni az oszthatóság alapvető fogalmait (osztó, többszörös, prímszám, összetett szám).</p> <p>Tudjon természetes számokat prímtényezőkre bontani, tudja adott számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét kiszámítani; tudja mindezeket egyszerű szöveges (gyakorlati) feladatok megoldásában alkalmazni. Definiálja és alkalmazza feladatokban a relatív prím számpár fogalmát.</p>

Oszthatóság	Ismerje a 10 hatványaira, illetve a 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 számokra vonatkozó oszthatósági szabályokat, tudjon egyszerű oszthatósági feladatokat megoldani.
Számrendszerek	Tudja a számokat átírni 10-es alapú számrendszerből n alapú ($n \leq 9$) számrendszerbe és viszont. Ismerje a helyiértékes írásmódot.
3. Racionális és irracionális számok	Tudja definiálni a racionális és irracionális számokat, és ismerje ezek kapcsolatát a tizedestörtekkel.
4. Valós számok	Ismerje a valós számkör felépítését ($\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{Q}, \mathbb{Q}^*, \mathbb{R}$), valamint a valós számok és a számegyenes kapcsolatát. Tudjon ábrázolni számokat a számegyenesen. Ismerje és használja a nyílt és zárt intervallum fogalmát és jelölését. Ismerje az abszolútérték definícióját. Ismerje adott szám normálalakjának felírási módját, tudjon számolni a normálalakkal. Tudjon adott helyiértékre vonatkozóan helyesen kerekíteni.
5. Hatvány, gyök, logaritmus	Tudja értelmezni a hatványozást racionális kitevő esetén. Ismerje és használja a hatványozás azonosságait. Bizonyítsa a hatványozás azonosságait konkrét alap és pozitív egész kitevő esetén. Ismerje és alkalmazza a négyzetgyökvonás azonosságait. Definiálja és használja az $\sqrt[n]{a}$ fogalmát. Definiálja és használja feladatok megoldásában a logaritmus fogalmát. Tudja kiszámolni tetszőleges alapú logaritmus értékét 10-es alapú logaritmus segítségével.
6. Betűkifejezések Nevezetes azonosságok	Tudja alkalmazni feladatokban a következő kifejezések kifejtését, illetve szorzattá alakítását: $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$. Tudjon algebrai kifejezésekkel egyszerű műveleteket végrehajtani, algebrai kifejezéseket egyszerűbb alakra hozni (összevonás, szorzás, osztás, szorzattá alakítás kiemeléssel, nevezetes azonosságok alkalmazása).
7. Arányosság Százalékszámítás	Tudja az egyenes és a fordított arányosság definícióját és grafikus ábrázolásukat. Ismerje és tudja feladatokban alkalmazni az arányosság fogalmát. Ismerje és tudja feladatokban alkalmazni a százalék fogalmát.
8. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek Másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek	Ismerje az alaphalmaz és a megoldáshalmaz fogalmát. Alkalmazza a különböző egyenletmegoldási módszereket: mérlegelv, grafikus megoldás, ekvivalens átalakítások, következményegyenletre vezető átalakítások, új ismeretlen bevezetése, értelmezési tartomány és értékkészlet vizsgálata. Tudja meghatározni szöveges feladatban szereplő változók értelmezési tartományát, és a feladat eredményét összevetni a feladat szövegével. Alkalmazza az egyenleteket, egyenletrendszereket szöveges feladatok megoldásában. Tudjon elsőfokú, egyismeretlenes egyenleteket és elsőfokú, kétismeretlenes egyenletrendszereket megoldani. Ismerje az egyismeretlenes másodfokú egyenlet általános alakját. Ismerje a másodfokú egyenlet diszkriminánsának fogalmát, és a diszkrimináns előjele és a (valós) megoldások száma közötti összefüggést. Ismerje és alkalmazza a másodfokú egyenlet megoldóképletét. Használja a teljes négyzetté alakítás módszerét.

Magasabb fokú egyenletek	<p>Alkalmazza feladatokban a gyöktényezőss alakot.</p> <p>Tudjon másodfokú egyenletre vezető szöveges feladatokat megoldani. Tudjon egyszerű, másodfokúra visszavezethető egyenleteket megoldani.</p> <p>Tudjon $\sqrt{x + b} = cx + d$ típusú egyenleteket megoldani.</p>
Négyzetgyökös egyenletek	<p>Tudjon definíciók és azonosságok közvetlen alkalmazását igénylő exponenciális egyenleteket megoldani.</p> <p>Tudjon exponenciális folyamatokkal kapcsolatos problémákat felismerni, modellezni és megoldani.</p>
Nem algebrai egyenletek: Exponenciális egyenletek	<p>Tudjon egyszerű első- és másodfokú egyenlőtlenségeket megoldani.</p>
Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek	

4. Függvények, az analízis elemei

TÉMÁK	KÖVETELMÉNYEK
1 A függvény	<p>Ismerje a függvény matematikai fogalmát és az alapvető függvénytani fogalmakat (értelmezési tartomány, hozzárendelés, képhalmaz, helyettesítési érték, értékkészlet).</p> <p>Tudjon szövegesen megfogalmazott függvényt képlettel megadni.</p> <p>Tudjon helyettesítési értéket számítani, illetve tudja egyszerű függvények esetén $f(x) = c$ alapján az x-et meghatározni.</p> <p>Ismerje a kölcsönösen egyértelmű megfeleltetés fogalmát. Ismerje és alkalmazza a függvényeket gyakorlati problémák megoldásánál.</p> <p>Tudjon kölcsönösen egyértelmű hozzárendelést megfordítani, és a megfordított hozzárendelést ábrázolni.</p>
2 Egyváltozós valós függvények	<p>Ismerje, tudja ábrázolni és jellemezni az alábbi hozzárendeléssel megadott függvényeket:</p> $x \mapsto ax + b,$ $x \mapsto x^2,$ $x \mapsto ax^2 + bx + c,$ $x \mapsto \sqrt{x},$ $x \mapsto a^x,$ $x \mapsto 1/x$ <p>Tudjon értéktáblázat és képlet alapján függvényt ábrázolni, illetve adatokat leolvasni a grafikonról. Tudjon néhány lépéses transzformációt igénylő függvényeket függvénytranszformációk segítségével ábrázolni:</p> $f(x) + c, f(x + c), c \cdot f(x), f(x) .$ <p>Tudjon egyszerű függvényeket jellemezni grafikon alapján értékkészlet, zérushely, növekedés, fogyás, szélsőérték szempontjából.</p>
A függvények grafikonja, függvénytranszformációk	
A függvények jellemzése	
3 Sorozatok	<p>Ismerje a számsorozat fogalmát és használja a különböző megadási módjait (utasítás, képlet, rekurzív definíció).</p>

Számtani és mértani sorozatok	<p>Ismerje a számtani és a mértani sorozat általános tagjára vonatkozó összefüggéseket. Bizonyítsa a számtani és a mértani sorozat összegképletét.</p> <p>Tudjon olyan feladatokat megoldani a számtani és mértani sorozatok témaköréből, ahol a számtani, illetve mértani sorozat fogalmát és az an-re, illetve az Sn-re vonatkozó összefüggéseket kell használni.</p>
Kamatos kamat, járadékszámítás	<p>Tudja a kamatos kamat számítására vonatkozó képletet használni, s abból bármelyik ismeretlen adatot kiszámolni.</p> <p>Tudjon gyűjtőjáradékot és törlesztőrészletet számolni.</p> <p>Tudjon megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatokat megoldani.</p>

Geometria, koordinátageometria, trigonometria

TÉMÁK	KÖVETELMÉNYEK
<p>1 Elemi geometria</p> <p>Térelemek</p> <p>A távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok</p>	<p>Ismerje és használja megfelelően az alapfogalom, axióma, definiált fogalom, bizonyított tétel fogalmát.</p> <p>Ismerje a térelemeket és a szög fogalmát.</p> <p>Ismerje a szögek nagyság szerinti osztályozását és a nevezetes szögpárokat.</p> <p>Tudja a térelemek távolságára és szögére (pont és egyenes, pont és sík, párhuzamos egyenesek, párhuzamos síkok távolsága; két egyenes, egyenes és sík, két sík hajlásszöge) vonatkozó meghatározásokat.</p> <p>Ismerje a kör, gömb, szakaszfelező merőleges, szögfelező fogalmát. Használja a fogalmakat feladatmegoldásokban.</p>
<p>2 Geometriai transzformációk</p> <p>Egybevágósági transzformációk</p> <p>Hasonlósági transzformációk</p>	<p>Ismerje a síkbeli egybevágósági transzformációk (eltolás, tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás) leírását, tulajdonságait, és alkalmazza ezeket feladatokban.</p> <p>Tudjon végrehajtani transzformációkat konkrét esetekben.</p> <p>Ismerje és tudja alkalmazni feladatokban a háromszögek egybevágósági alapeseteit.</p> <p>Ismerje fel és használja feladatokban a különböző alakzatok szimmetriáit.</p> <p>Ismerje a középpontos hasonlósági transzformáció leírását, tulajdonságait.</p> <p>Alkalmazza a középpontos nagyítást, kicsinyítést egyszerű, gyakorlati feladatokban.</p> <p>Ismerje és tudja alkalmazni feladatokban a háromszögek hasonlósági alapeseteit.</p> <p>Ismerje fel a hasonló alakzatokat, tudja felírni a hasonlóság arányát.</p> <p>Ismerje és alkalmazza feladatokban a hasonló síkidomok területének arányáról és a hasonló testek felszínének és térfogatának arányáról szóló tételeket.</p>
<p>3 Síkbeli és térbeli alakzatok</p>	<p>Ismerje a síkidomok, testek csoportosítását különböző szempontok szerint.</p>

<p>Háromszögek</p>	<p>Tudja csoportosítani a háromszögeket oldalak és szögek szerint. Ismerje és alkalmazza az alapvető összefüggéseket háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között (háromszög-egyenlőtlenség, belső, illetve külső szögek összege, nagyobb oldallal szemben nagyobb szög van). Ismerje és alkalmazza speciális háromszögek tulajdonságait. Ismerje és alkalmazza a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó definíciókat, tételeket (oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, magasságpont, súlyvonal, súlypont, középvonal, körülírt, illetve beírt kör). Bizonyítsa az oldalfelező merőlegesek metszéspontjára illetve a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tételt. Ismerje és alkalmazza a Pitagorasz-tételt és megfordítását. Bizonyítsa a Pitagorasz-tételt.</p>
<p>Négyszögek</p>	<p>Ismerje a speciális négyszögek fajtáit (trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) és tulajdonságaikat, ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban. Ismerje a konvex négyszög belső és külső szögeinek összegére vonatkozó tételeket, alkalmazza ezeket egyszerű feladatokban.</p>
<p>Sokszögek</p>	<p>Ismerje, bizonyítsa és alkalmazza konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételeket. Ismerje a szabályos sokszögek definícióját.</p>
<p>A kör</p>	<p>Ismerje a kör részeit, ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban. Tudja és használja, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak. Tudjon szöget mérni fokban. Tudja és alkalmazza feladatokban, hogy a középponti szög arányos a körívvel és a hozzá tartozó körcikk területével.</p>
<p>Térbeli alakzatok</p>	<p>Ismerje és alkalmazza feladatokban a Thalész-tételt és megfordítását. Bizonyítsa a Thalész-tételt. Ismerje a következő testeket és azok részeit, alkotóelemeit: hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp. Ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban.</p>
<p>4 Vektorok síkban és térben</p>	<p>Ismerje és alkalmazza feladatokban a következő definíciókat, tételeket:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vektor fogalma, abszolútértéke, - nullvektor, ellentett vektor, - vektorok összege, különbsége, vektor skalárszorosa. <p>Ismerje és alkalmazza feladatokban a következő definíciókat, tételeket:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vektor koordinátái, - vektorok összegének, különbségének, skalárral való szorzatának koordinátái.
<p>5 Trigonometria</p>	<p>Tudja hegyesszögek szögfüggvényeit derékszögű háromszög oldalarányaival definiálni, ismereteit alkalmazza feladatokban.</p>

	<p>Tudja származtatni tompaszögek szögfüggvényeit a kiegészítő szögek szögfüggvényeiből.</p> <p>Tudja és alkalmazza a szögfüggvényekre vonatkozó alapvető összefüggéseket: pótszögek, kiegészítő szögek, $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1, \operatorname{tg} \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$</p> <p>Ismerje és alkalmazza a nevezetes szögek (30°, 45°, 60°) szögfüggvényeit.</p> <p>Szögfüggvény értékének ismeretében tudja a szöget meghatározni számológép segítségével.</p> <p>Ismerje és alkalmazza feladatokban a szinusz- és a koszinusztételt. Bizonyítsa a szinusztételt.</p>
<p>6 Koordinátageometria</p> <p>Pontok, vektorok</p> <p>Egyenes</p> <p>Kör</p>	<p>Tudja kiszámítani az \overrightarrow{AB} vektor koordinátáit, abszolútértékét.</p> <p>Tudja kiszámítani két pont távolságát. Tudja kiszámítani szakasz felezőpontjának koordinátáit, és alkalmazza ezt feladatokban.</p> <p>Tudja felírni egyenesek egyenletét $y = mx + b$, illetve $x = c$ alakban.</p> <p>Tudja kiszámítani egyenesek metszéspontjának koordinátáit.</p> <p>Ismerje meredekséggel megadott egyenesek párhuzamosságának és merőlegességének koordinátageometriai feltételeit.</p> <p>Tudjon megoldani egyszerű geometriai feladatokat koordinátageometriai eszközökkel.</p> <p>Tudja felírni adott középpontú és sugarú kör egyenletét.</p>
7 Kerület, terület	<p>Ismerje a kerület és a terület szemléletes fogalmát.</p> <p>Tudja kiszámítani a háromszög területét különböző adatokból: $t = \frac{a \cdot m}{2} = \frac{ab \cdot \sin \gamma}{2}$</p> <p>Tudja kiszámítani nevezetes négyszögek, szabályos sokszögek, továbbá kör, körcikk, körszelet és körgyűrű kerületét és területét.</p>
8 Felszín, térfogat	<p>Ismerje a felszín és a térfogat szemléletes fogalmát. Tudja kiszámítani hasáb, gúla, forgáshenger, forgáskúp, gömb, csonkagúla és csonkakúp felszínét és térfogatát egyszerű esetekben.</p>

Valószínűség-számítás, statisztika

TÉMÁK	KÖVETELMÉNYEK
<p>1 Leíró statisztika</p> <p>Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai</p>	<p>Tudjon adott adathalmazt szemléltetni. Tudjon adathalmazt táblázatba rendezni és táblázattal megadott adatokat feldolgozni.</p> <p>Értse a véletlenszerű mintavétel fogalmát.</p> <p>Tudjon kördiagramot, oszlopdiagramot és sodrófa (box-plot) diagramot készíteni.</p> <p>Tudjon választani megfelelő diagramtípust egy adathalmaz ábrázolásához, és tudjon a választása mellett érvelni.</p> <p>Tudjon adott diagramról információt kiolvasni. Tudjon grafikus manipulációkat felismerni és javítani diagramok esetén.</p> <p>Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: osztályba sorolás, gyakorisági diagram, relatív gyakoriság.</p>

Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók	Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: átlag, kvartilisek, medián, módusz, terjedelem, szórás. Tudja kiszámítani ismert átlagú adathalmazok egyesítésének átlagát. Tudja a szórást kiszámolni adott adathalmaz esetén a definíció alkalmazásával vagy számológéppel. Tudjon adathalmazokat összehasonlítani a tanult statisztikai mutatók segítségével.
2 A valószínűségszámítás elemei	Ismerje és alkalmazza konkrét példák esetén a következő fogalmakat: esemény, eseménytér, elemi esemény, események összege és szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események. Ismerje és alkalmazza a klasszikus (Laplace)modellt. Tudja meghatározni esemény komplementerének a valószínűségét. Ismerje a szemléletes kapcsolatot a relatív gyakoriság és a valószínűség között. Ismerje és alkalmazza a geometriai valószínűség modelljét. Tudjon valószínűséget számítani visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén. Ismerje és alkalmazza a várható érték fogalmát.

3.7.2.4. IDEGEN NYELV TANTÁRGY ÉRETTSÉGI KÖVETELMÉNYEI

Témakörök/Kompetenciák	Követelmények
1. Kommunikatív készségek	
Beszédértés (hallott szöveg értése)	A vizsgázó megérti a világos köznyelvi beszéd főbb pontjait ismerős témákban, a tényszerű információ lényegét számára ismerős témákban. Megérti a standard dialektusú hangfelvételeket érdeklődéséhez közelálló témákban, érti a tartalmat, azonosítja a beszélő viszonyát a témához.
Beszédkésztség	A vizsgázó meglehetősen folyékonyan el tudja mondani egy elbeszélés vagy leírás lényegét, érzései és reakciói bemutatásával. El tudja mondani egy könyv vagy film cselekményét, és le tudja írni reakcióit. El tud mondani egy történetet. Felkészületlenül is részt tud venni ismerős témákról szóló társalgásban, ki tudja fejezni véleményét.
Szövegértés (olvasott szöveg értése)	A vizsgázó megkeres és megért lényeges információt mindennapi anyagokban pl. levelekben, rövid hivatalos dokumentumokban. Átfésül hosszabb szöveget, megtalálja benne a keresett információt.
Íráskésztség	A vizsgázó a számára érdekes témákról rövid, egyszerű esszét tud írni, számára ismerős dolgokkal kapcsolatban a tényszerű információt szintén magabiztosan képes összefoglalni, beszámolót tud írni róla, és ki tudja fejezni a témával kapcsolatos véleményét.
Egyéb készségek (stratégiák)	A vizsgázó a feladatok megtervezéséhez, megoldásához, értékeléséhez szükséges készségeket mozgósítja, és a megfelelő technikákat alkalmazza.
2. Nyelvi kompetencia	
	A vizsgázó felismeri a tudásszintjének megfelelő szövegfajtákban előforduló alapvető lexikai elemeket, nyelvi szerkezeteket, ezeket a

	<p>lexikai elemeket, nyelvi szerkezeteket nyelvileg elfogadható, azaz a megértést nem akadályozó módon használja. Alkalmazza a kommunikációs szándékok megvalósításához szükséges nyelvi eszközöket szóban és írásban.</p>
3. Témakörök	
Személyes vonatkozások, család	<p>A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai) Családi élet, családi kapcsolatok A családi élet mindennapjai, otthoni teendők Személyes tervek</p>
Ember és társadalom	<p>A másik ember külső és belső jellemzése Baráti kör A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel Ünnepek, családi ünnepek Öltözködés, divat Hasonlóságok és különbségek az emberek között</p>
Környezetünk	<p>Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása) A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek A városi és a vidéki élet összehasonlítása Növények és állatok a környezetünkben Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért? Időjárás</p>
Az iskola	<p>Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat) Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága, internetes böngészés Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok</p>
A munka világa	<p>Diákmunka, nyári munkavállalás Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás</p>
Életmód	<p>Napirend, időbeosztás Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás) Étkezési szokások a családban Ételek, kedvenc ételek Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben Gyakori betegségek, sérülések, baleset Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)</p>
Szabadidő, művelődés, szórakozás	<p>Szabadidős elfoglaltságok, hobbik Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet Kulturális és sportesemények</p>
Utazás, turizmus	<p>A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés Nyaralás itthon, illetve külföldön Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai</p>
Tudomány és technika	<p>Népszerű tudományok, ismeretterjesztés</p>

	A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben
Gazdaság, pénz	Családi gazdálkodás A pénz szerepe a mindennapokban Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank), online szolgáltatások igénybevétele

3.7.2.5 Biológia tantárgy érettségi követelményei

Témakör	Követelmények
1. Bevezetés a biológiába	
A biológia tudománya	A rendszertani kategóriák, a faj, a mesterséges és természetes rendszer fogalma. A szerveződési szint fogalma.
Fizikai, kémiai alapismeretek	A diffúzió, az ozmózis, a felületi kötődés és a katalízis biológiai jelentősége, feltételei.
2. Egyed alatti szerveződési szint	
Szervetlen és szerves alkotóelemek:	
Elemek, ionok	A C, H, O, N, S, P szerepe az élő szervezetben. A H ⁺ , Na ⁺ , K ⁺ , Cl ⁻ , Ca ²⁺ , Mg ²⁺ , Fe ²⁺ - ³⁺ , HCO ⁻ , CO ²⁻ , NO ⁻ , PO ³⁻⁻ -ionok természetes előfordulásai.
Szervetlen molekulák	A víz, a szén-dioxid és az ammónia jelentősége az élővilágban.
Lipidek	A lipidek oldódási tulajdonságai, a zsírok és olajok, a foszfatidok, az epe biológiai szerepe.
Szénhidrátok	A fontosabb szénhidrátok természetes előfordulása, tulajdonságai.
Fehérjék	A fehérjék általános szerkezete (peptidlánc). Tér szerkezet és aminosav sorrend. A fehérjék és az esszenciális aminosavak biológiai szerepe.
Nukleinsavak, nukleotidok	A DNS információhordozó, örökítő (önmegkettőződő) szerepe.
Az anyagcsere folyamatai:	
Felépítés és lebontás kapcsolata	Az élőlények felépítő és lebontó folyamatainak kapcsolata (fototrófok, kemotrófok, autotrófok és heterotrófok). Az endo- és exocitózis.
Felépítő folyamatok	Lényegük (reduktív, energia-felhasználó) és helyük. A fotoszintézis szerepe a földi életben, alapfolyamatai.
Lebontó folyamatok	A biológiai oxidáció lényege, egyszerűsített egyenlete. Az erjedés lényege, felhasználása.
Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)	Ismerje fel rajzolt ábrán, mikroszkópban a sejtalkotókat. A biológiai hártók (membránok) szerepe, felépítésük általános elve. A passzív és az aktív szállítás. Állás, ostoros, csillós mozgások az emberi szervezetben. Mitózis és meiózis. Sejtválasz külső és belső ingerekre.
3. Az egyed szerveződési szintje	
Nem sejtes rendszerek:	
Vírusok	Felépítésük, biológiai, egészségügyi jelentőségük. Fertőzéses és járványos megbetegedések, a megelőzés lehetőségei.
Önálló sejtek:	

Baktériumok	A baktérium és az eukarióta sejt szerveződése. A baktériumok jelentősége; anyagcseréjük.
Egysejtű eukarióták	Testszerveződésük és anyagcseréjük példákon.
Többsejtűség:	
Gombák, növények, állatok elkülönülése	Az öt regnum elkülönítésének alapja. Az egysejtű szerveződés és a többsejtű szerveződés típusai (sejttársulás, sejtfonal, teleptest).
Sejtfonalak	A gombák fonalas testfelépítése, spórás szaporodása.
Teleptest és álszövet	A teleptest és az álszövet jellemzői.
Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak	A növényvilág fejlődésének hajtóerői. Evolúciós „újítások” a harasztoknál, a nyitvatermőknél és a zárvatermőknél. A testfelépítés, az életmód és a környezet kapcsolata (szivacsok, laposférgek, gyűrűsférgek, rovarok, csigák, a gerincesek nagy csoportjai - halak, kétélűek, hüllők, madarak, emlősök). Növényi szövettípusok működései, mikroszkópos képük. Felépítésük és alapfunkcióik. Fás szár. A virág biológiai szerepe, része, típusai. A virágos növények ivaros és az ivartalan szaporodása, szaporítása. Állati szövettípusok, működésük, mikroszkópos képük. A petesejt, a hímivarsejt, a zigóta, a hímnősség és a váltivarúság, az ivari kétalakúság, az embrionális és posztembrionális fejlődés fogalma. Életkörülmények és szaporodási mód kapcsolata. Regeneráció.
Viselkedés	Reflex, irányított mozgás, mozgásmintázat, társítások, belátásos tanulás.
4. Az emberi szervezet	
Homeosztázis	A homeosztázis fogalma, jelentősége. A szűrővizsgálatok szerepe a megbetegedések korai felismerésében.
Kültakaró	A bőr funkciói, részei. A bőr ápolása és védelme, mint a személyi higiéné része.
A mozgás	A csontváz biológiai funkciói, a csontok szerkezete, lehetséges kapcsolataik. Néhány fontosabb emberi izom helye és funkciója. A vázizom felépítése. A mozgási szervrendszer gyakoribb betegségei.
A táplálkozás	A táplálkozás jelentősége, folyamatai. Az emésztőrendszer részei, funkciói. A máj szerepe. A fog részei, a szájjápolás higiénéje. A bélbolyhok helye, működése. A bélperisztaltika. Az éhség-, szomjúságérzet. A tápanyagok természetes forrásai, hiányuk vagy túlzott fogyasztásuk következményei. Az étrend változása tevékenységtől, kortól, nemtől és állapottól függően. Az alul- és túltápláltság következményei és megelőzése. Az élelmiszer- és ételtartósítás alapvető szabályai.
A légzés	A légzőrendszer szervei, funkciói. A légcsere, a gázcsere és a sejtlégzés összefüggései. A gége részei, a hangszalagok szerepe. A vér szén-dioxid koncentrációjának szerepe. A légzőrendszert károsító környezeti tényezők és a légzőrendszer gyakori

	<p>betegségeinek felismerése, megelőzésének és kezelésének lehetőségei. A dohányzás és a légzőszervi betegségek kialakulásának összefüggései.</p>
Az anyagszállítás	<p>A vér, szövetnedv, nyirok összetétele, szerepük az emberi szervezet működésének fenntartásában. A vér, a szöveti folyadék és a nyirok kapcsolata. A vérszegénység lehetséges okai. A szív, a koszorúerek felépítése és működése. A vérnyomás és a pulzus fogalma, mérése és normálértékei. A keringést befolyásoló élettani hatások. A szívinfarktus kockázati tényezői, felismerése. A véreloszlás megváltozásának élettani funkciója. Az életmód és a táplálkozás hatása. Sebellátás.</p>
A kiválasztás	<p>A vizeletkiválasztó rendszer főbb részei, a kiválasztás funkciója. A vizelet összetételét és mennyiségét befolyásoló tényezők. A húgyúti betegségek és a vesekőképződés megelőzése, a művesekezelés.</p>
A szabályozás	<p>A szabályozás, a vezérlés és a visszacsatolások.</p>
Az idegrendszer általános jellemzése	<p>Az idegsejt felépítése és működése. A receptor, a receptornak megfelelő (adekvát) inger, típusai (mechanikai, kémiai, fény, hő). A szinapszis fogalma, a serkentő vagy gátló hatás magyarázata. A reflexív és a reflexkör fogalma. Hierarchikus felépítés. A gerincvelő főbb funkciói. Az agy főbb részei, funkciói. A bőr és a belső szervek receptorai. Az érzékszervek működésének általános elvei. A szem részei, ezek működése, látáshibák, korrigálásuk. A pupilla, akkomodációs és szemhéjzáró reflex, a távolságészlelés. A külső-, közép- és belső fül része, működései. A nyúltvelői kemoreceptorok szerepe. A szaglóhám, az ízlelőbimbók szerepe. Az akaratlagos mozgások szerveződése. A motiváció szerepe. A kisagy fő funkciója, az alkohol hatása. A vegetatív működés fogalma, a szimpatikus és paraszimpatikus befolyásolás következményei. Az idegrendszer fontosabb betegségei.</p>
Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai	<p>Az öröklött és tanult magatartásformák. Öröklött és tanult elemek az emberi viselkedésben. A tanulás és az érzelmek kapcsolata. Lorenz bevésződésre vonatkozó kísérletei. Megerősítés, szokás, függőség kialakulása. Az agresszió és az önzetlenség megnyilvánulásai. Az érzelmi és értelmi fejlődés kapcsolata. Az idegrendszer egészségének kapcsolata az életmóddal, a stresszbetegségek kialakulása. A fájdalom jelző funkciójának jelentősége, a fájdalom csillapítása. A pszichoaktív szerek főbb csoportjai, a kémiai és a viselkedési függőségek közös jellegzetességei.</p>
Hormonrendszer, hormonális működések	<p>A hormonrendszer működésének lényege és szabályozása. A neurohormonális rendszer. Az inzulin, adrenalin, tiroxin, tesztoszteron, oxitocin termelődési helye és hatása. A női nemi ciklus során végbemenő</p>

	<p>hormonális és testi változások. A hormonális fogamzásgátlás biológiai alapjai.</p> <p>A cukorbetegség.</p>
Immunrendszer, immunitás	<p>Antitest, antigén, immunitás. Az immunrendszer jellemző sejtjei. Az immunizálás, a védőoltások.</p> <p>Pasteur és Semmelweis tudománytörténeti jelentősége.</p> <p>Az ABO- és az Rh-vércsoportrendszer. Rh-összeférhetetlenség.</p> <p>A szervezett véradás és a vérátömlesztés egészségügyi jelentősége. A szervátültetés.</p> <p>A gyulladás és a láz mint az immunválasz elemei. A lázcsillapítás formái.</p>
Szaporodás és egyedfejlődés	<p>A férfi és női nemi szervek felépítése, működése, a megtermékenyítés. Az ivar meghatározottságának szintjei.</p> <p>A családtervezés jelentősége, formái.</p> <p>Várandósság, terhesgondozás. A terhességmegszakítás lehetséges következményei.</p> <p>A meddőség gyakoribb okai és az ezeket korrigáló orvosi beavatkozások.</p> <p>Az ember magzati fejlődésének, születésének és posztembrionális fejlődésének fő szakaszai.</p> <p>Az emberi élet életkori szakaszainak jellemző változásai. Szexuális úton terjedő betegségek és megelőzésük lehetőségei. Az öregedés során bekövetkező biológiai változások.</p> <p>Az emberi élet vége.</p>
5. Egyed feletti szerveződési szintek	
Populáció	<p>A populáció fogalma. Növekedési modellek, korfák.</p> <p>A környezet fogalma, időbeli és térbeli változása.</p> <p>A fajok elterjedése és a környezet közti összefüggés. Tűróképességi görbék és indikáció.</p> <p>A territórium, a rangsor, az önzetlen és az agresszív magatartás, a rituális harc, a behódolás fogalma, a csoportszerveződés típusai.</p> <p>A szimbiózis, a versengés, az asztalközösség (kommenzalizmus), az antibiózis, az élősködés és a táplálkozási kölcsönhatás (predáció) fogalma, állati és növényi példákkal.</p>
Életközösségek (élőhelytípusok)	<p>A flóra, a fauna és az életközösség (élőhelytípus) fogalma. Ökológiai mutatók.</p> <p>Térbeli és időbeli mintázatok, az emberi hatás felismerése. Egy tó feltöltődésének folyamata.</p>
Bioszféra, globális folyamatok	<p>A bioszféra fogalma. A Gaia-elmélet.</p> <p>Az ember szerepe, feladatai (környezettudatosság). Civilizációs ártalmak, a természetes növény- és állatvilágot pusztító és védő emberi beavatkozások. Globális és helyi problémák.</p> <p>Az ökológiai válság társadalmi és gazdasági összefüggései.</p>
Ökoszisztéma	<p>Az életközösségek anyagforgalmának és energiaáramlásának jellemzői. A szén és az oxigén körforgása. (Biogeokémiai ciklus.)</p>
Környezet- és természetvédelem	<p>A természetvédelem fogalma, a mellette szóló érvek. A védett területek típusai.</p> <p>Hazánk nemzeti parkjai.</p> <p>A környezetvédelem a kibocsátás és ülepedés, a határérték fogalma.</p> <p>A légszennyezés forrásai, az üvegházhatás. A lehetséges teendők. A vizek tisztulása, tisztítása. Fosszilis és megújuló energiaforrások. A talaj</p>

	képződése és védelme. A hulladék típusai, kezelésük lehetséges módja.
6. Öröklődés, változékonyság, evolúció	
Molekuláris genetika	A gén és allél, a genetikai kód, a kromoszóma, a rekombináció, a kromatinfonál és homológ kromoszóma fogalma. A DNS bázisszortrendje, a fehérje aminosavszortrendje, térszerkezete és biológiai funkciója, valamint a tapasztalható jelleg közötti általános összefüggés. A mutáció fogalma, evolúciós szerepe és lehetséges hatásai. Mutagén hatások, csökkentésük vagy kivédésük lehetőségei. A génműködés szabályozásának lényege. A daganatos betegségek és a kockázati tényezők.
Mendeli genetika	A haploid, diploid, homozigóta és heterozigóta, genotípus és fenotípus fogalmi. Az öröklésmentek alaptípusai. A humángenetika sajátos módszerei (családfelemzés). Az ivarsejtek szerepe az ivar meghatározásában. A génkölcsönhatás és a génkapcsoltság. Öröklődő mennyiségi tulajdonságok és hajlamok.
Populációgenetika és evolúciós folyamatok	Az ideális és a reális populáció fogalma. A mutációk és a szelekció szerepe az evolúció folyamatában és a fajok keletkezésében. A természetes szelekció darwini modelljének lényege. A populáció nagyságának természetvédelmi jelentősége. Adaptív és nem adaptív jellegű evolúciós folyamatok. Az evolúció közvetlen bizonyítékai. A klón fogalma. Biotechnológiai módszerek. A géntechnológia mellett és ellen felsorakoztatható érvek. A genetikai tanácsadás jelentősége. A biológiai alkalmasság (fittnes) és az emberi élet értéke közti különbség. Az emberi genom felépítésének és szerveződésének feltárása (Humán Genom Program).
A bioszféra evolúciója	Az emberszabású majmok és az ember vonásai. Az emberi faj egysége.

3.7.2.6 Digitális kultúra tantárgy érettségi követelményei

Témakörök	Követelmények
1. Szövegszerkesztés	
1.1. A szövegszerkesztő használata 1.1.1. Dokumentum létrehozása, megnyitása, mentése 1.1.2. Szövegbevitel, szövegjavítás	Tudjon különféle formátumú dokumentumokat megnyitni és menteni. Tudjon szöveget bevinni, javítani, törölni és szimbólumokat beszúrni.
1.2. Szövegjavítási funkciók 1.2.1. Keresés és csere 1.2.2. Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés	Ismerje a szövegszerkesztő keresés és csere funkcióit. Tudja kijelölni a dokumentum megfelelő részét, legyen képes azt másolni, mozgatni, törölni, másik dokumentumba beilleszteni.
1.2.3. Nyelvi segédesszközök	Tudja használni a nyelvi ellenőrzés és az elválasztás lehetőségeit.
1.3. Szövegszerkesztési alapok	

Témakörök	Követelmények
<p>1.3.1. A dokumentum egységei</p> <p>1.3.2. Karakterformázás</p> <p>1.3.3. Bekezdésformázás</p> <p>1.3.4. Szakaszformázás</p> <p>1.3.5. Stílusok</p> <p>1.3.6. Nyomtatás</p> <p>1.4. Táblázatok és objektumok a szövegben</p> <p>1.4.1. Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel</p> <p>1.4.2. Kördokumentum-készítés</p> <p>1.4.3. Képek, alakzatok és egyéb objektumok</p> <p>1.4.4. Tartalomjegyzék</p>	<p>Ismerje a karakter, szó, sor, bekezdés, hasáb, szakasz, oldal fogalmát és használatát. Ismerje a tipográfia alapelveit.</p> <p>Legyen képes beállítani a karakterek betűtípusát, méretét, stílusát, színét.</p> <p>Legyen képes beállítani a bekezdések behúzását, térközét, sorközét, igazítását, szövegbeosztását, szegélyét, háttérét és mintázatát. Legyen képes egy- és többszintű felsorolást, sorszámozott felsorolást létrehozni. Tudjon különböző beállítású tabulátorokat használni. Legyen képes iniciálét létrehozni, jellemzőit módosítani.</p> <p>Legyen képes többhasábos szakaszt kialakítani, jellemzőit módosítani. Legyen képes kialakítani és beállítani élőfejet, élőlábat, lapszámozást, margókat, laptájolást, lapméretet, oldalszegélyt, háttérszínt, végjegyzetet, lábjegyzetet.</p> <p>Legyen képes a szövegszerkesztőben megtalálható stílusok alkalmazására, módosítására.</p> <p>Legyen képes a dokumentumot nyomtatásra előkészíteni és dokumentumokat megadott feltételek szerint fájlba (pl. PDF) nyomtatni.</p> <p>Legyen képes szöveges dokumentumokban táblázatot létrehozni, szerkeszteni és a táblázat tulajdonságait beállítani.</p> <p>Legyen képes képeket, alakzatokat és egyéb objektumokat beilleszteni valamint tulajdonságaikat beállítani.</p> <p>Legyen képes tartalomjegyzéket készíteni stílusok felhasználásával.</p>
2. Számítógépes grafika és képszerkesztés	
<p>2.1. Grafika</p> <p>2.1.1. Megnyitás, mentés, beszúrás</p> <p>2.1.2. Alakzatok megrajzolása, módosítása</p>	<p>Tudjon grafikát, illetve képállományokat megnyitni, megadott formátumban menteni. Legyen képes ábrákat, képeket szöveges környezetben elhelyezni. Legyen képes raszter- és vektorgrafikus ábrákat egymásba átalakítani.</p> <p>Tudjon alakzatokat, rajzolni, javítani, módosítani, transzformálni.</p>
<p>2.2. A rasztergrafika</p> <p>2.2.1. Létrehozás, megnyitás, mentés</p> <p>2.2.2. Alakzatok beillesztése, módosítása</p>	<p>Tudjon az adott probléma megoldásához szükséges rasztergrafikus ábrákat szerkesztőprogrammal létrehozni, megnyitni és megadott formátumban menteni.</p> <p>Tudja kijelölni a grafika megfelelő részét, legyen képes azt másolni, mozgatni, törölni, másik dokumentumba beilleszteni. Tudjon az ábrakészítéshez rétegeket használni.</p>
<p>2.3. A vektorgrafika</p> <p>2.3.1. Létrehozás, megnyitás, mentés</p> <p>2.3.2. Alakzatok beillesztése, módosítása</p> <p>2.3.3. Alakzatok tulajdonságainak módosítása</p> <p>2.3.4. Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése és halmazműveletei</p>	<p>Tudjon az adott probléma megoldásához szükséges vektorgrafikus ábrákat szerkesztőprogrammal létrehozni, megnyitni és megadott formátumban menteni.</p> <p>Tudja kijelölni a grafika megfelelő részét, legyen képes azt másolni, mozgatni, törölni, másik dokumentumba beilleszteni.</p> <p>Tudja alakzat méretét, szegélyét, kitöltését, feliratozását, átlátszóságát állítani. Legyen képes az alakzatot transzformálni: elforgatni, tükrözni, nyírni.</p> <p>Legyen képes alakzatokat csoportba foglalni, egymáshoz képest igazítani, elosztani. Tudjon alakzatokkal célszerű halmazműveleteket végezni.</p>

Témakörök	Követelmények
2.3.5. Csomópont- és halmazműveletek	Legyen képes csomópontokat és csomópontműveleteket használni az ábrakészítéshez.
2.4. Képek feldolgozása 2.4.1. Megnyitás, mentés 2.4.2. Kép beillesztése, módosítása	Tudjon képeket képfeldolgozó programmal megnyitni és megadott formátumban menteni. Tudjon képeket képfeldolgozó programmal kezelni, módosítani. Legyen képes rétegeket és rétegműveleteket használni. Tudjon képeket, képrészleteket vágni, forgatni, torzítani; színét, fényerejét, kontrasztját módosítani; retusálni.
3. Bemutatókészítés	
3.1. Bemutatókészítés 3.1.1. Adatok bevitele és módosítása 3.1.2. Bemutató elkészítése és formázása	Tudjon a diákra szöveget bevinni, javítani, törölni és szimbólumokat, képeket, alakzatokat, táblázatokat, diagramokat beszúrni, tudja ezek tulajdonságait módosítani. Legyen képes alkalmazni a bemutatókészítés alapelveit. Legyen képes dia létrehozására, tervezésére; áttűnések, animációk szerkesztésére. Tudja a dia elemeit rendezni. Legyen képes alakzatok segítségével vektorgrafikus ábrát létrehozni. Tudja használni a bemutató vetítésére vonatkozó beállításokat.
4. Táblázatkezelés	
4.1. A táblázatkezelő használata 4.1.1. Táblázat megnyitása, mentése 4.1.2. Adatok bevitele, javítása	Tudjon különféle formátumú táblázatokat megnyitni és menteni. Tudjon adatokat bevinni, javítani, törölni és szimbólumokat beszúrni. Tudjon adatokat importálni és exportálni megfelelő karakterkóddal.
4.2. A táblázat szerkezete 4.2.1. Cella, oszlop, sor, tartomány, munkalap	Ismerje a cella, az oszlop, a sor, a tartomány, valamint a munkalap fogalmát. Tudja ezeket beilleszteni, másolni, mozgatni, illetve törölni.
4.3. Adatok a táblázatokban 4.3.1. Cella tartalma 4.3.2. Számformátumok 4.3.3. Adatok rendezése, kigyűjtése 4.3.4. A cellahivatkozások használata 4.3.5. Képletek szerkesztése, függvények alkalmazása	Tudja, hogy a cella tartalma szöveg, szám, logikai érték vagy képlet lehet. Legyen képes megfelelő számformátumot beállítani, és egyéni számformátumot kialakítani. Tudja alkalmazni a dátum, az idő, a pénznem, és a százalék formátumot, továbbá beállítani a tizedesjegyek számát és az ezres tagolást. Tudjon a táblázatban adatokat egy vagy több szempont alapján rendezni és kigyűjteni. Tudjon relatív, abszolút és vegyes hivatkozást használni munkalapon belül és munkalapok között. Tudjon saját képleteket készíteni, függvényeket használni. Ismerje a dátum és idő, a matematikai, a statisztikai, a kereső, a szövegkezelő és a logikai függvények használatát.
4.4. Táblázatformázás 4.4.1. Karakter- és cellaformázások 4.4.2. Sor-, oszlop, tartománybeállítások 4.4.3. Oldalbeállítások	Legyen képes beállítani a karakterek betűtípusát, méretét, stílusát, színét. Legyen képes beállítani a cellák igazítását, szegélyezését, háttérszínét, mintával kitöltését. Legyen képes beállítani az oszlopszélességet és a sormagasságot. Legyen képes cellákat egyesíteni. Legyen képes tartományokat elnevezni, munkalapokat átnevezni. Tudjon élőfejet és élőlátat készíteni, az oldal tulajdonságait beállítani. Legyen képes a dokumentumot nyomtatásra előkészíteni és dokumentumokat megadott feltételek szerint fájlba (pl. PDF) nyomtatni.

Témakörök	Követelmények
4.5. Diagramok és egyéb objektumok 4.5.1. Diagramok 4.5.2. Objektumok	Legyen képes diagramot készíteni, szerkeszteni, módosítani. Tudjon az ábrázolandó adatoknak és a belőle levonandó következtetéseknek megfelelő diagramtípust választani. Tudjon a munkalapra képet, alakzatot és szövegdobozt beilleszteni, azok tulajdonságait beállítani.
5. Adatbázis-kezelés	
5.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai 5.1.1. Az adatbázis alapfogalmai	Ismerje az adatbázis, az adattábla, a rekord, a mező, az elsődleges és idegen kulcs fogalmát.
5.2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása 5.2.1. Adatbázisok és -táblák előkészítése 5.2.2. Adattípusok 5.2.3. Adatok módosítása, törlése 5.2.4. Adattáblák közötti kapcsolatok	Tudjon adatbázist létrehozni, annak tábláiba különféle formátumú fájlokból adatot importálni. Legyen képes leírás alapján adattáblát létrehozni. Legyen képes az adattábla mezőit definiálni, a tábla kulcsát beállítani, a táblát adatokkal feltölteni. Ismerje a szöveg, az egész és a valós szám, a dátum és az idő, valamint a logikai érték tárolására szolgáló adattípust. Legyen képes a mezők adattípusát megadni. Lekérdezés használata nélkül tudjon rekordokat megjeleníteni, egyes mezőket, rekordokat törölni, vagy a bennük levő adatokat újjal felülírni. Tudjon táblák közötti logikai kapcsolatokat létrehozni és felhasználni.
5.3. Adatbázis-kezelési műveletek 5.3.1. Lekérdezések 5.3.2. Számítások végzése	Tudjon választó lekérdezéseket készíteni. Tudja kiválasztani, hogy a lekérdezésben mely mezők megjelenítése szükséges. Legyen képes az adatokat csoportosítva kezelni, szűrni. Tudjon segédlekérdezés készítését igénylő problémát megoldani. Legyen képes az adatokat megadott feltételek szerint rendezve megjeleníteni. Legyen képes számított értéket megjeleníteni. Legyen képes aggregáló függvényeket használni: MAX(), MIN(), COUNT(), SUM(), AVG(). Tudja használni a YEAR(), MONTH(), DAY(), NOW(), HOUR(), MINUTE(), SECOND() függvényeket.
6. Publikálás a világhálón	
6.1 Webhely felépítése 6.1.1 Könyvtárszerkezet 6.1.2 A webhely elemeinek kapcsolata	
6.2. Webdokumentum tartalma 6.2.1. A tartalom szöveges része 6.2.2. A tartalom egyéb részei	
6.3. Webdokumentum formázása 6.3.1. A webhely állományainak kapcsolata 6.3.2. A CSS elemei	
7. Algoritmizálás, adatmodellezés	
7.1. Adatszerkezetek, adat be- és kivitel, 7.1.1. Egyszerű adattípusok 7.1.2. Összetett adattípusok	Tudja használni az egyszerű adattípusokat: egész és valós szám, logikai érték, karakter. Ismerje az egyszerű adattípusokon végezhető műveleteket. Tudjon véletlen értékeket előállítani. Tudja használni a szöveg és a sorozat elemi típusokból felépülő összetett adattípusokat. Ismerje az ezeken az adattípusokon végezhető műveleteket.
7.2. Algoritmisleíró eszközök	

Témakörök	Követelmények
7.2.1. Feladatmegoldás egy algoritmusleíró eszköz segítségével	Ismerje az algoritmusok mondatszerű leírását.
7.3. Elemi algoritmusok 7.3.1. A programozás alapelvei	Feladatmegoldásához tudja használni az alapvető programszerkezeteket: szekvencia, elágazás, ciklus. Tudja használni a típusalgoritmusokat: összegzés, eldöntés, kiválasztás, keresés, megszámlálás, maximum-kiválasztás. Tudjon egyetlen típusalgoritmust igénylő problémát megoldani.
7.4. Rekurzíó 7.4.1. Rekurzív algoritmus	
8. A programozás eszközei	
8.1. Programozási nyelv 8.1.1. Egy programozási nyelv ismerete	Ismerje egy programozási nyelven a változódeklaráció, a be- és kiviteli utasítások; alapvető programszerkezetek, azaz szekvencia, elágazás, ciklus megvalósítását. Legyen képes egy mondatszerű leírással készült algoritmust a használt programozási nyelvben kódolni. Legyen képes az adott problémát megoldó programot írni.
8.1.2. Adat be- és kiviteli	Tudjon olyan parancssori alkalmazást készíteni, amely billentyűzetről képes adatokat olvasni, illetve monitoron megjeleníteni. Tudjon a felhasználóval kulturáltan kommunikáló adatbevitelt és adatkivitelét írni.
8.2. Programfejlesztés és környezet 8.2.1. Kódolási, szerkesztési eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben 8.2.2. Tesztelés	Ismerje egy, a választott programozási nyelvvel használható fejlesztőkörnyezet működését, használatát, eszközeit. Legyen képes a program különböző kimeneteinek tesztelésére alkalmas mintaadatokkal ellenőrizni a program helyes működését.

3.7.2.8 TESTNEVELÉS TANTÁRGY ÉRETTSÉGI KÖVETELMÉNYEI

ELMÉLETI ISMERETEK

TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint
1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek	<p>Az ókori és az újkori olimpiai játékok kialakulása, története, kiemelkedő események a játékokon.</p> <p>Olimpiai zászló, szimbólum, jelszó, embléma, olimpiai láng.</p> <p>Magyarok az olimpiai versenyeken, magyar olimpiai bajnokok.</p> <p>Magyar sikersportágak.</p>	<p>Az ókori és az újkori olimpiai játékok kialakulása, története, kiemelkedő események a játékokon.</p> <p>Olimpiai zászló, szimbólum, jelszó, embléma, olimpiai láng.</p> <p>Magyarok az olimpiai versenyeken, magyar olimpiai bajnokok, magyar sikersportágak.</p> <p>Paralimpiai játékok.</p> <p>Téli olimpiai játékok és az ott elért magyar sikerek.</p>

TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint
		A NOB és a MOB feladatai, szerepük az olimpiai eszme ápolásában.
2. A harmonikus testi fejlődés	A testi fejlődés és a mozgásos cselekvés rövid jellemzése általános és középiskolás korban (magasság, testsúly, mozgásfejlődés, terhelhetőség).	Legfontosabb testméretek (magasság, testsúly, testarányok) alakulása a fejlődés során. A mozgásos cselekvések változása az életkor függvényében. A motoros képességek változása a különböző életkorokban. A serdülőkor testi és mozgásos cselekvés fejlődésének specialitásai.
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában, és a személyiség fejlesztésében	Tájékozottság bizonyítása az egészséges életmód kialakításához szükséges alapvető ismeretekben. Az egészséges életmód összetevőinek értelmezése: rendszeres testedzés, megfelelő táplálkozás, aktív pihenés, testi higiénia, lelki egyensúly, a szabadidő hasznos eltöltése, egészségkárosító szokások (alkohol, dohányzás, drog) hatásai és megelőzésük. A testmozgás szerepe az érzelem- és feszültség szabályozásban, stresszkezelésben (mentális egészség).	A testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatása. Az egészséges életmód meghatározó tényezői. Szenvedélybetegségek és a doppingszerek használatának veszélyei. Az egyéni és a csapatsportok hatása a személyiségfejlődésre. Az élethosszig tartó sportolás lehetőségei.
4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben	A motoros képességek értelmezése, fejlesztési lehetőségei. A pulzus fogalma, fajtái, mérési lehetőségei, összefüggése az intenzitással. Az erőfejlesztés szabályai.	A motoros képességek, a fizikai és a szellemi teherbíró képesség jellemzése. Az edzettségi állapot mérésének lehetősége. Az egyes motoros képességek és a sportágak kapcsolata. Egyszerű képességfejlesztő módszerek.
5. Gimnasztikai ismeretek	A bemelegítés szerepe és kritériumai. Gyakorlatok javaslata a testtartás javítására és a különböző kondicionális és koordinációs képességek fejlesztésére. Nyújtó, lazító és erősítő hatású gyakorlatok.	A gimnasztikai gyakorlatok csoportosítása. A gimnasztikai gyakorlatok felhasználása a testedzésben. Gyakorlatjavaslatok a testtartás javítására és a különböző kondicionális és koordinációs képességek fejlesztésére. A gimnasztikai gyakorlatok sportági szerepe.
TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint

	Légzőgyakorlatok.	
6. Atlétika	<p>„Az atlétika, mint a sportok királynője” tételmondat értelmezése.</p> <p>A tanult atlétikai futó, ugró és dobó versenyszámok ismerete és végrehajtásuk lényege.</p> <p>Balesetvédelmi előírások az atlétika oktatása során.</p>	<p>Az atlétikai mozgásformák csoportosítása.</p> <p>Az atlétika, mint előkészítő sportág bemutatása.</p> <p>Fizikai törvényszerűségek érvényesülése az atlétika versenyszámaiban.</p> <p>Az atlétika mozgásanyagának kapcsolata más sportágakkal.</p> <p>Képességfejlesztés az atlétika mozgásanyagával. A tanult atlétikai mozgásformák összehasonlítása.</p> <p>Magyar sportolók az atlétika élvonalában.</p>
7. Torna	<p>Torna az iskolai testnevelésben.</p> <p>A női és férfi tornaszerek és az azokon végrehajtható alapelemek ismertetése.</p> <p>A legfontosabb baleset-megelőző eljárások. Segítségadás gyakorlásnál.</p>	<p>A női és férfi torna versenyszámai.</p> <p>A különböző tornaszereken végrehajtható alapelemek és a legfontosabb baleset- megelőző eljárások.</p> <p>A tanult talaj- és szertornaelemek technikai végrehajtásának és a segítségnyújtás módjainak ismerete. A torna értékelési rendszere.</p> <p>Magyar tornászok a világ élvonalában, kiemelkedő nemzetközi eredmények.</p>
8. Zenés-táncos mozgásformák	<p>A zenés-táncos mozgásformák egyikének ismertetése: ritmikus gimnasztika, aerobik, néptánc.</p>	<p>A ritmikus gimnasztika és az aerobik bemutatása.</p> <p>Az esztétikum szerepének megítélése a zenés-táncos mozgásformákban.</p> <p>A versenygyakorlatok speciális mozgásformái.</p>
9. Küzdősportok, önvédelem	<p>Páros és csapat küzdőjátékok ismertetése.</p> <p>Egy, az olimpiai játékok programjában szereplő küzdősport bemutatása, alapvető szabályainak ismertetése.</p> <p>Küzdőjátékok. Önvédelmi alapismeretek.</p>	<p>A küzdősportok szerepe az iskolai testnevelésben. Előkészítő páros és csoportos küzdőjátékok.</p> <p>A grundbirkózás, a dzsúdó és a karate szabályai. Magyar küzdősportolók a világ élvonalában.</p>

TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint
10. Úszás	<p>Az úszás jelentősége az ember életében, szerepe az egészségtudatos, aktív életvitelben.</p> <p>Az úszásnemek alapjai.</p> <p>Két úszásnem részletes ismertetése. Az úszás higiénijának ismerete.</p>	<p>Az úszás jelentősége az ember életében. Az úszás és a vízi sportok higiénéje.</p> <p>Az úszásnemek és jellemzőik.</p> <p>Az úszásnemek technikai végrehajtásának leírása. Az úszás alapvető versenyszabályai.</p> <p>A szabadvízi és az uszodai úszás különbségei.</p> <p>Fizikai törvényszerűségek érvényesülése az úszásban. A vízből mentés végrehajtása.</p> <p>Kiemelkedő magyar eredmények az úszósportban.</p>
11. Testnevelési és sportjátékok	<p>Öt, labdajátékot előkészítő testnevelési játék ismertetése.</p> <p>Két sportjáték alapvető szabályainak (pályaméret, játékosok száma, időszabályok, eredményszámítás, a labdavezetésre, a támadásra és védekezésre vonatkozó szabályok) ismerete, valamint alapvető technikai, taktikai elemeinek bemutatása.</p> <p>Személyes és társas folyamatok a játéktevékenységben (asszertivitás, sikerorientáltság, kooperáció).</p>	<p>A négy iskolában tanult sportjáték bemutatása.</p> <p>A sportjátékokat előkészítő testnevelési játékok ismerete: labdaérintéssel, -vezetéssel, -átadással, célfelületre történő továbbítással és az összjátékkal kapcsolatosan.</p> <p>Két sportjáték összehasonlítása a legfontosabb jellemzők alapján (pályaméret, játékoszám, pontszerzés, időtartam, csere, időkérés, technika, taktika stb.).</p> <p>A sportjátékokhoz szükséges képességrendszer. Magyarok a sportjátékokban, sikeres labdajátékok.</p>
12. Alternatív környezetben űzhető sportok és mozgásformák	<p>Egy-egy választott, alternatív környezetben, teremben, földön, vízben, levegőben űzhető sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak bemutatása.</p> <p>Alapvető ismeretek a táborozásokról.</p>	<p>Egy-egy választott, alternatív környezetben, teremben, földön, vízben, levegőben űzhető sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak ismertetése.</p> <p>Baleset-megelőzés.</p> <p>Felszerelések, és azok karbantartása.</p> <p>A választott sportágak népszerűsége, elterjedése a világban, hazai ismertség, eredmények.</p> <p>Kirándulás, túrázás és táborozási lehetőségek, alapvető táborozási ismeretek.</p>

GYAKORLATI ISMERETEK

TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint
1. Gimnasztika	<p>Lányok: kötélmászás állásból 5 méteres mászókötélen mászókulcsolással. A teljes feljutás ideje legfeljebb: 10 s.</p> <p>Fiúk: függeszkedés állásból 5 méteres mászókötélen, legfeljebb: 9,7 s.</p> <p>Az önállóan összeállított, 48 ütemű szabadgyakorlat bemutatása. A gyakorlat feleljen meg a bemelegítés általános követelményeinek.</p>	<p>Lányok: kötélmászás állásból 5 méteres mászókötélen mászókulcsolással. A teljes feljutás ideje legfeljebb: 9,7 s.</p> <p>Fiúk: függeszkedés ülésből 5 méteres mászókötélen, legfeljebb: 9,7 s.</p> <p>Az adott évre érvényes kötelező 64 ütemű szabadgyakorlat bemutatása.</p>
2. Atlétika	<p>Egy választott futó-, ugró- és dobószám bemutatása kötelező.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 60 m-es síkfutás; – 2000 m-es síkfutás; – távolugrás választott technikával; – magasugrás választott technikával; – súlylökés; – kislabdahajítás. 	<ul style="list-style-type: none"> – 60 és 2000 m-es síkfutás; – egy választható dobószám (kislabdahajítás, súlylökés, gerelyhajítás, diszkoszvetés); – egy választható ugrószám (távol- vagy magasugrás) technikailag elfogadott, teljesítménnyel értékelt bemutatása.
2.1. Futások	<p>Egyik futószám választása kötelező:</p> <p><i>60 méteres síkfutás</i> térdelőrajttal. Lányok: legfeljebb 9,8 s. Fiúk: legfeljebb 8,8 s.</p> <p><i>2000 méteres síkfutás</i> Lányok: legfeljebb 10:30 perc. Fiúk: legfeljebb 9:30 perc.</p>	<p><i>60 méteres síkfutás</i> térdelőrajttal. Lányok: legfeljebb 9,5 s. Fiúk: legfeljebb 8,4 s.</p> <p><i>2000 méteres síkfutás</i> Lányok: legfeljebb 9:50 perc. Fiúk: 9:00 perc.</p>
2.2. Ugrások	<p>A két ugrószámból egy választása kötelező. Az ugrás technikája egyénileg választható. Magasugrás</p> <p>Lányok: minimum magasság: 110 cm. Fiúk: minimum magasság: 125 cm.</p> <p>Távolugrás</p>	<p>A két ugrószámból egy választása kötelező. Magasugrás választott technikával</p> <p>Lányok: minimum magasság: 115 cm. Fiúk: minimum magasság: 140 cm.</p> <p>Távolugrás választott technikával Lányok: minimum távolság: 380 cm.</p>

TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint
	Lányok: minimum távolság: 330 cm. Fiúk: minimum távolság: 410 cm.	Fiúk: minimum távolság: 480 cm.
2.3. Dobások	Egy dobószám szabadon választott technikával történő bemutatása.	Egy dobószám szabadon választott technikával történő bemutatása.
	<i>Kislabdahajítás</i> Lányok: minimum távolság: 20 m. Fiúk: minimum távolság: 30 m.	<i>Kislabdahajítás</i> Lányok: minimumtávolság: 30 m. Fiúk: minimumtávolság: 42 m.
	<i>Súlylökés</i> Lányok: 4 kg-os súlygolyóval; minimum távolság: 5,5 m. Fiúk: 6 kg-os súlygolyóval; minimum távolság: 7,5 m.	<i>Súlylökés</i> Lányok. 4 kg-os súlygolyóval; minimum távolság: 7 m. Fiúk: 6 kg-os súlygolyóval; minimum távolság: 9 m.
		<i>Diszkoszvetés</i> Lányok: 1 kg-os diszkosszal; minimum távolság: 20 m. Fiúk: 1,5 kg-os diszkosszal; minimum távolság: 28 m.
		<i>Gerelyhajítás</i> Lányok. 600 g-os gerellyel; minimum távolság: 20 m. Fiúk: 800 g-os gerellyel; minimum távolság: 32 m
3. Torna	A talajgyakorlat és a szekrényugrás bemutatása kötelező, és egy további tornaszer kötelezően választható. Lányoknál választható: felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika, aerobik. Fiúknál választható: gyűrű, nyújtó, korlát, aerobik.	A talaj- és a szekrényugrás bemutatása kötelező, további egy tornaszer kötelezően választható. Lányoknál választható: felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika, aerobik. Fiúknál választható: gyűrű, nyújtó, korlát, aerobik.
3.1. Talajtorna	Az öt kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő talajgyakorlat bemutatása. Kötelező elemek: gurulóátfordulás	Az adott évre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.

	<p>előre, gurulóátfordulás hátra, fejjállás, kézállás, mérlegállás. Ajánlott elemek: kézenátfordulás, tarkóbillenés, fejenátfordulás, cigánykerék, tarkóállás, tigrisbukfenc, gurulóátfordulás futólagos kézállásba stb.</p>	
3.2. Szekrényugrás	<p>Egy támaszugrás bemutatása. Lányok minimum 4 részes, keresztben felállított szekrényen. Fiúk 5 részes, hosszában felállított szekrényen.</p>	<p>Lányok: lebegőtámasszal végrehajtott guggoló átugrás bemutatása. Fiúk: lebegőtámasszal végrehajtott terpeszátugrás bemutatása.</p>
3.3. Felemáskorlát	<p>A négy kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása. Kötelező elemek: ostorlendület, térdfellendülés, kelepfellendülés a felső karfára, alugrás. Ajánlott elemek: aplendület, kelepfelhúzóadás, malomforgás előre, kelepforgás hátra, pedzés, beterpesztés stb.</p>	<p>Az adott évre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.</p>
3.4. Gerenda	<p>A négy kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása. Kötelező elemek: felugrás, járás, testfordulat, leugrás. Ajánlott elemek: szökdelések, térdelés és térdelőtámasz, fekvőtámasz, hasonfekvés, hanyattfekvés, lábtartáscserék, gurulóátfordulás stb.</p>	<p>Az adott évre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.</p>
3.5. Ritmikus gimnasztika	<p>Különböző elemekből álló szabadgyakorlat zenére történő bemutatása (a gyakorlat ideje: 35–45 s). Javasolt elemek: érintőjárás, hintalépés, keringőlépés, fordulatok, szökkenő hármaslépés, lebegő- és mérlegállás, lábemelések és lendítések, törzshullámok, ívelt és nyújtott kartartások stb. Egy választott kéziszerrel (labda, karika, kötél, szalag, buzogány) 3 elem bemutatása.</p>	<p>Önállóan összeállított kéziszergyakorlat bemutatása zenére, a kötelezően megjelölt test- és szerttechnikai elemeknek megfelelően. A gyakorlat ideje: minimum 45 s. (A választható kéziszer: labda, karika, kötél, szalag, buzogány).</p>

3.6. Gyűrű	<p>A négy kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kötelező elemek: aplendület, zsugorlefuggés, lefuggés, homorított leugrás. 	Az adott évre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.
TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint
	<ul style="list-style-type: none"> – Ajánlott elemek: futólagos támaszba kerülés, lebegőfüggés, hátsófüggés, ülőtartás, vállátfordulás előre, leterpesztés stb. 	
3.7. Nyújtó	<p>A három kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kötelező elemek: aplendület, kelepforgás hátra, alugrás. – Ajánlott elemek: malomfellendülés, térdfellendülés, nyílugrás. 	Az adott évre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.
3.8. Korlát	<p>A négy kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kötelező elemek: aplendület támaszban vagy felkarfüggésben, felkarfüggés, pedzés, kanyarlati leugrás. – Ajánlott elemek: támlázás, billenések, emelések, saslendület, felkarállás stb. 	Az adott évre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.
3.9. Aerobik	<p>Különböző elemekből álló önállóan összeállított gyakorlat bemutatása zenére. A gyakorlat tartalmazzon dinamikus erő, statikus erő és egyensúly elemeket, illetve ugrásokat.</p> <p>A gyakorlat ideje 35-40 sec.</p> <p>A négy tartalmi elemből 1-1 gyakorlat bemutatása, amely a sportág szabályai szerint 0,1-0,3 nehézségi értékű.</p>	<p>Különböző elemekből álló önállóan összeállított gyakorlat bemutatása zenére. A gyakorlat tartalmazzon dinamikus erő, statikus erő és egyensúly elemeket, illetve ugrásokat. A gyakorlat ideje 45-50 sec.</p> <p>A négy tartalmi elemből (dinamikus erő, statikus erő és egyensúly elem, illetve ugrás) 1-1 gyakorlat bemutatása, amely a sportág szabályai szerint 0,4 vagy annál magasabb nehézségi értékű.</p>
4. Küzdősportok, önvédelem	<p>A dzsúdó vagy a birkózás vagy a karate alapelemeinek bemutatása:</p> <p>Dzsúdó alapelemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> – csúsztatott esés állásból, – esés állásból, – dzsúdógurulás; 	<p>Kötelező a dzsúdó adott évre szóló elemeinek bemutatása.</p> <p>Emellett kötelezően választható a karate vagy a birkózás adott évre kötelezően előírt alapelemeinek, illetve adott évre vonatkozó elemeinek bemutatása.</p>

TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint
	<p>Birkózás alapelemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dulakodás, – hídban forgás, – társ felemelése háttal felállásból. <p>Karate alapelemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Testre irányuló egyenes ütés előre – Egyenes rúgás előre – Testre irányuló egyenes ütés védése és ellentámadás (ötlépéses küzdelem) 	
5. Úszás	<p>50 m megtétele egy választott úszásnemben, szabályos rajttal és fordulóval;</p> <p>25 m teljesítése egy másik választott úszásnemben, szabályos rajttal.</p>	<p>50 m úszás választott úszásnemben;</p> <p>két másik úszásnemben 25 m teljesítése, szabályos rajttal és fordulókkal.</p> <p>Vízből mentési előgyakorlat (a medence falától 5 méterre, a medence aljára bedobott tárgy felhozása a víz alól).</p> <p>Az 50 m-es úszásnemben a pontszám az elért időeredmény alapján kerül kiszámításra.</p>
6. Testnevelési- és sportjátékok	<p>Két sportjáték választása kötelező.</p>	<p>A vizsgázó a négy labdajáték (labdarúgás, kézilabda, kosár- és röplabdázás) közül a három, általa kiválasztott labdajáték gyakorlati anyagát mutatja be.</p>
6.1. Kézilabdázás	<p>1. Kapura lövés gyorsindítás után – a saját védővonalról indulva átadás a félpályánál álló társnak, a futás közben visszakapott labda vezetése után egykezes beugrásos kapura lövés.</p> <p>2. Büntetődobás egyenletes eloszlásban, a kapu két alsó sarkába elhelyezett számolyra.</p> <p>3. Tetszőleges lendületszerzés után távolba dobás kézilabdával.</p>	<p>Az adott évre kötelezően előírt három gyakorlat bemutatása.</p>
6.2. Kosárlabdázás	<p>1. Fektetett dobás – félpályáról indulva kétkezes</p>	<p>Az adott évre kötelezően előírt három gyakorlat</p>

	mellső átadás a büntetővonal magasságában az	bemutatása.
--	--	-------------

TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint
	<p>oldalvonalnál álló társnak, indulócel után befutás a kosár felé, a visszakapott labdával leütés nélkül fektetett dobás. Jobbkezes végrehajtás.</p> <p>2. Fektetett dobás – félpályáról indulva kétkezes mellső átadás a büntetővonal magasságában az oldalvonalnál álló társnak, indulócel után befutás a kosár felé, a visszakapott labdával leütés nélkül fektetett dobás. Balkezes végrehajtás.</p> <p>3. Büntetődobás – választott technikával.</p>	
6.3. Labdarúgás	<p>1. Labdaemelgetés (dekázás) - a földről felvett vagy feldobott labdát váltott lábbal történő érintéssel kell levegőben tartani a labdát.</p> <p>2. Szlalom labdavezetés - 10 m hosszan, öt darab egyenlő távolságra letett tömöttlabda (bója) között szlalom labdavezetés oda-vissza, kapura lövés 10 méterről.</p> <p>3. Összetett gyakorlat: félpályáról indulva labdavezetés, rárúgás a kaputól 8-10 méterre oldalt elhelyezett, ledöntött ugrószekrénytetőre vagy padra, a visszapattanó labda közvetlen kapura rúgása.</p>	Az adott évre kötelezően előírt három gyakorlat bemutatása.
6.4. Röplabdázás	<p>1. Kosárérintéssel a labda fej fölé játszása egy 2 m sugarú körben. (A labdát legalább 1,5 m-re a fej fölé kell játszani.)</p> <p>2. Alkarérintéssel a labda fej fölé játszása egy 2 m sugarú körben. (A labdát legalább 1 m-re a fej fölé kell játszani.)</p> <p>3. Nyítások választott technikával a támadóvonal mögé.</p>	Az adott évre kötelezően előírt három gyakorlat bemutatása.

3.7.2.9. Fizika tantárgy érettségi témakörei

1. Mozgás és egyensúly

Témakör	Középszint
1.1 Egyszerű mozgások	
egyenesvonalú egyenletes mozgás	Ismerje fel egyszerű, gyakorlati példákban a hely és a mozgás viszonylagosságát.
	Tudja alkalmazni a pálya, út, elmozdulás fogalmakat.
	Legyen jártas konkrét mozgások út-idő, sebesség-idő grafikonjának készítésében és elemzésében.
egyenesvonalú egyenletesen változó mozgás	Ismerje és alkalmazza az elmozdulás, a sebesség, átlagsebesség, pillanatnyi sebesség és a gyorsulás fogalmakat egyenes vonalú mozgások leírására. Tudja értelmezni és azonosítani ezeket a fogalmakat a mindennapi életből vett példákon.
	Tudjon egyszerű számításokat végezni az egyenesvonalú egyenletes és egyenletesen változó mozgások jellemzésére, valamint az erő és mozgás kapcsolatának leírására.
	Tudjon egyszerű számításokat végezni a szabadesés és függőleges hajítás témájában.
1.2. Összetett mozgások	
	Értelmezze egyszerű példák segítségével az összetett mozgást.
1.3 Ismétlődő mozgások	
egyenletes körmozgás	Ismerje fel és jellemezze a periodikus mozgásokat. Tudjon periódusidőt mérni. Ismerje fel a centripetális gyorsulást okozó eredőerőt konkrét mindennapi jelenségekben. Tudjon egyenletes körmozgásra vonatkozó számításos feladatokat megoldani.
rezgőmozgás	Ismerje fel a rezgőmozgásokat a környezetében, s ezekről tudjon kvalitatívan leírást adni. Newton törvényeinek felhasználásával kvalitatívan tudja értelmezni a harmonikus rezgőmozgást végző test kitérésének, sebességének, gyorsulásának kapcsolatát a rezgés szélső helyzeteiben és egyensúlyi helyzetében. Ismerje a csillapítatlan és csillapodó rezgőmozgást gyakorlati példákon keresztül.
rugóban ébredő erő	Ismerje a rugóállandó és rugóerő fogalmát és tudjon ideális rugóra vonatkozó egyszerű feladatokat megoldani.
ingamozgás, periódusidő, matematikai inga jellemzése, lengésideje	Tudjon méréseket végezni matematikai ingával. Tudjon a mérési eredmény alapján megalkotott lengésidőre vonatkozó összefüggés felhasználásával egyszerű számításokat végezni.

rezgő rendszer energiája	Legyen kvalitatív ismerete a rugalmas deformáció energiájáról.
Témakör	Középszint
1.4 Dinamika, a közlekedés és sportolás fizikája	
Newton I. törvénye, tehetetlenség, tömeg, Newton II. törvénye, Newton III. törvénye,	<p>Ismerje fel és jellemezze a mechanikai kölcsönhatásokat. Értse a legfontosabb közlekedési eszközök működésének mechanikai elveit a témában előírt fizikai ismeretek mélységében. Ismerje a mozgásállapot-változások létrejöttének feltételeit, tudjon hétköznapi példákat említeni különböző típusaikra.</p> <p>Ismerje fel, ábrázolja és jellemezze az egy kölcsönhatásban fellépő erőket. Értelmezze a tömeg fogalmát Newton II. törvénye segítségével.</p> <p>Legyen jártas az erővektorok ábrázolásában, összegzésében.</p> <p>Legyen jártas az egy testre ható erők és az egy kölcsönhatásban fellépő erő felismerésében, ábrázolásában.</p>
speciális erők	<p>Mindennapi példákban tudja megkülönböztetni a csúszási és tapadási súrlódást. Ismerje a közegellenállás jelenségét, és tudja, hogy mitől függ a közegellenállási erő. Ismerje és tudja alkalmazni jelenségek leírásánál és egyszerűbb feladatok megoldásánál a szabaderő, kényszererő, nehézségi erő, súly, súrlódási erők, közegellenállás fogalmát.</p>
lendület, lendületváltozás, lendületmegmaradás, <i>zárt rendszer</i> , ütközések vizsgálata	<p>Ismerje a lendület fogalmát.</p> <p>Konkrét, mindennapi példákban (rugalmatlan ütközések, közlekedésbiztonság) ismerje fel a lendületmegmaradás törvényének érvényesülését, egy egyenesbe eső változások esetén tudjon egyszerű feladatokat megoldani</p>
1.5 Gépek	
kiterjedt, merev test, forgatónyomaték, erőkar	Ismerje az erő forgatóhatását, a forgatónyomaték fogalmát.
tömegpont és merev test egyensúlyának feltétele, egyensúlyi helyzetek, egyszerű gépek	<p>Tudja értelmezni néhány egyszerűbb, konkrét esetben (mérleg, libikóka) a forgatónyomatékok meghatározásának segítségével a testek egyensúlyi állapotának feltételeit. Ismerje és azonosítsa az egyensúlyi helyzeteket: bizonytalan, közömbös.</p> <p>Ismerje az egyszerű gépek elvének megjelenését a hétköznapi életben, az izommozgásban, mindennapi eszközeinkben.</p> <p>Ismerje a súlypont (tömegközéppont) fogalmát, tudja azonosítani szabályos homogén testek esetén.</p>

2. Energia, munka, hő

Témakör	Középszint
2.1 Munka, energia	
munkavégzés, munka, energia, a munka és energia	Tudja kiszámolni a munkát és a teljesítményt állandó nagyságú és irányú erőhatás esetén.

viszonya (munkatétel), mechanikai energia- megmaradásának elve	Tudjon munkát számolni F -s diagram alapján. Tudja megkülönböztetni a különféle mechanikai energiafajtákat, tudjon azokról a folyamatokat leírni, jellemezni energetikai szempontból. Tudja alkalmazni a munkatételt és a mechanikaienergia- megmaradás törvényét egyszerű feladatokban.
teljesítmény, határfok	Ismerje és alkalmazza egyszerű feladatokban a teljesítmény és a határfok fogalmát.
megújuló és nem megújuló energiaforrások, energiaátalakulások erőművekben, környezetben, háztartásban, emberi szervezetben, az energia szállítása, élelmiszerek energiatartalma	Ismerje a megújuló és a nem megújuló energiaforrások használatának és az energia szállításának legfontosabb gyakorlati kérdéseit. Legyen képes értelmezni az energiaátalakulásokat, erőművekben, környezetben, háztartásban, emberi szervezetben. Legyen tisztában az élelmiszerek energiatartalmával kapcsolatos kérdésekkel.
2.2 A melegítés és hűtés következményei	
termikus kölcsönhatások, hőtágulás, hőmérséklet	Legyen tájékozott arról, milyen módszerekkel történik a hőmérséklet mérése. Ismerjen különböző hőmérőfajtákat. Ismerje a Celsius- és Kelvin-skálákat, és feladatokban tudja használni. Ismerje a hőtágulás jelentőségét, szerepét a természeti és technikai folyamatokban, tudja azokat konkrét példákkal alátámasztani. Ismerje a hőmérséklet-változás hatására végbemenő méretváltozásokat, tudja azokat konkrét példákkal alátámasztani.
Témakör	Középszint
gázok: egyensúlyi állapot hőmérséklet, nyomás, térfogat, belső energia anyagmennyiség (tömeg, részecskeszám), mól ideális gáz, <i>Avogadro</i> <i>törvénye</i> , termikus kölcsönhatás, ideális gáz állapothatározói és azok megváltozása, állapotegyenletek egyesített gáztörvény, izobár, izochor és izoterm állapotváltozás	Ismerje a levegő mint ideális gáz viselkedésének legfontosabb jellemzőit. Ismerje a termikus kölcsönhatás fogalmát. Ismerje az egyesített gáztörvényt és annak következményeit, egy további állapotjelző változatlansága mellett (Gay-Lussac I. és II. törvénye, Boyle-Mariotte törvénye). Tudja értelmezni az izobár, izochor és izoterm folyamatokat p - V diagrammon. Tudjon egyszerű számításokat végezni az állapotváltozások megváltozásával kapcsolatban. Tudjon ezekre vonatkozó egyszerű kísérleteket bemutatni.
hőmozgás	Ismerje és értelmezze a hőmozgást.

<p>hőmennyiség, munkavégzés, belső energia, a termodinamika I. főtétele, <i>adiabatikus állapotváltozás,</i></p>	<p>Ismerje a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati hétköznapi példán (pl. palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése).</p> <p>Tudja értelmezni az anyag viselkedését hőközlés során egyszerű, konkrét esetekben.</p>
<p>Témakör</p>	<p>Középszint</p>
<p>melegítés, hűtés, halmazállapot-változás</p>	<p>Tudja, mit jelent a fajhő, égéshő, és a fűtőérték, tudja alkalmazni jelenségek magyarázatánál.</p> <p>Ismerje a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció), körülményeit.</p> <p>Legyen tisztában a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent az olvadáshő, forráshő, párolgáshő.</p> <p>Tudjon egyszerű számításokat végezni a halmazállapot- változásokat kísérő hőközlés meghatározására. Ismerje az abszolút és relatív páratartalom fogalmát.</p>
<p>a termodinamika II. főtétele, időbeli egyirányúság a természetben, <i>rendezettség, rendezetlenség, hőerőgépek hatásfoka</i></p>	<p>Legyen tisztában a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.</p>

3. Víz, levegő, környezet

Témakör	Középszint
3.1 Víz, levegő	
<p>légnomás, időjárás, a légnomás és időjárás kapcsolata</p>	<p>Ismerje a légnomás változó jellegét, a légnomás és az időjárás kapcsolatát. Ismerjen néhány, a levegő nyomásával kapcsolatos, gyakorlati szempontból is fontos jelenséget.</p>
<p>a víz különleges tulajdonságai</p>	<p>Ismerje a víz rendhagyó hőtágulását, a jég sűrűségét, ezek hatását a természetben, illetve mesterséges környezetben.</p>
<p>Pascal törvénye, hidrosztatikai nyomás, felhajtóerő, áramlás hatására bekövetkező nyomáscsökkenés</p>	<p>Értse és tudja alkalmazni a Pascal-törvényt, a kontinuitási törvényt.</p> <p>Tudja alkalmazni hidrosztatikai ismereteit hétköznapi jelenségek értelmezésére. Tudja értelmezni a felemelkedés, elmerülés, lebegés, úszás jelenségét konkrét helyzetekben. Legyen képes egyszerű kísérletek elvégzésére a témakörben.</p> <p>Értse a Bernoulli-törvényt. Tudja értelmezni a repülőgép szárnyára ható felhajtóerő létrejöttét.</p> <p>Tudjon példát mondani az áramlási törvények alkalmazására a gyakorlati életből.</p>

	Ismerje a közegellenállás jelenségét, és tudja, hogy mitől függ a közegellenállási erő.
<i>felületi feszültség</i>	Ismerje a kapilláris jelenséget
3.2 Környezet	
a hőterjedés módjai	Ismerje gyakorlati példákon keresztül a hővezetés, hőáramlás és hőszigetelés jelenségét, a hőszigetelés
Témakör	Középszint
	lehetőségeit, ezek anyagszerkezeti magyarázatát. Lássa át a korszerű lakások és házak hőszabályozásának fizikai kérdéseit (fűtés, hűtés, hőszigetelés).
éghajlat, ózonpajzs, üvegházhatás, klímaváltozás	Ismerje az időjárás elemeit, csapadékformákat, csapadékok kialakulását, az időjárást befolyásoló tényezőket. Ismerje az ózonpajzs szerepét a Földet érő ultraibolya sugárzással kapcsolatban. Értse az üvegházhatás mechanizmusát. Ismerje a környezet szennyezésének leggyakoribb forrásait, fizikai vonatkozásait. Legyen tisztában az éghajlatváltozás kérdésével.

4. Elektromosság

Témakör	Középszint
4.1 Szikrák, villámok	
elektrosztatikai alapjelenségek , atom, elektron, <i>a</i> <i>töltésmegmaradás törvénye</i>	Ismerje, és tudjon példákat mondani az elektrosztatikus alapjelenségekre (dörzselektromosság, töltött testek közötti kölcsönhatás, földelés), ismerje ezek gyakorlati alkalmazásait. Értse a kétféle elektromos töltés létét, vezetők és szigetelők között levő különbséget Tudja, hogy az elektromos állapot kialakulása a semleges testek töltéeloszlásának megváltozásával van kapcsolatban.

Coulomb-törvény	Értse Coulomb törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza elektromos töltéssel rendelkező testek közötti erő meghatározására.
az elektromos mező jellemzése, erővonalak, térerősség, homogén mező, szuperpozíció elve,	Tudja, hogy az elektromos kölcsönhatást az elektromos mező közvetíti. Ismerje a pontszerű elektromos töltés által létrehozott elektromos mező, valamint a homogén elektromos mező

Témakör	Középszint
potenciál, feszültség, ekvipotenciális felület, földpotenciál, konzervatív mező kondenzátorok, kapacitás	szerkezetét és tudja jellemezni az erővonalak segítségével. Kvalitatív módon ismerje a vezető töltéseinek elhelyezkedését, átrendezőségét elektromos térben, a térerősség viszonyokat, a megosztás jelenségét, a csúcshatást, legyen tisztában ezek következményeivel a mindennapi életben. Ismerje a villámok kialakulásának okát, veszélyeit.

4.2 Elektromosság a környezetünkben

elektromos áram, áramerősség, feszültség, feszültségforrás, áramforrás, Ohm törvénye, az egyenáram hatásai, biológiai, hő, mágneses és vegyi hatás	Tudja, hogy az áram a töltött részecskék rendezett mozgása. Gyakorlati szinten ismerje az egyenáramok jellemzőit, a feszültség, áramerősség fogalmát. Ismerje az egyszerű áramkör és egyszerűbb hálózatok alkotórészeit, felépítését. Tudjon értelmezni egyszerűbb kapcsolási rajzokat. Tudja megkülönböztetni a vezetőkre vonatkozó ellenállás és a fajlagos ellenállás fogalmakat. Ismerje az áramerősség- és feszültségmérő eszközök használatát.
--	---

Témakör	Középszint
	Értse az Ohm-törvényt vezető szakaszra és ennek következményeit, tudja alkalmazni egyszerű feladatok megoldására, kísérlet, illetve ábrák elemzésére. Ismerje a soros és a párhuzamos kapcsolásra vonatkozó összefüggéseket, és alkalmazza ezeket egyszerűbb kapcsolások esetén. Gyakorlati példákon keresztül ismerje a fémek ellenállásának hőmérsékletfüggését. Ismerje az elektromos áram hatásait és alkalmazásukat az elektromos eszközökben. Ismerje az áram élettani hatásait, a baleset-megelőzési és

	érintésvédelmi szabályokat.
az egyenáram munkája és teljesítménye	Alkalmazza egyszerű feladatok megoldására az elektromos eszközök teljesítményével és energiafogyasztásával kapcsolatos ismereteit.
galvánelemek, akkumulátor	Ismerje a mindennapi életben használt legfontosabb elektromos energiaforrásokat, a gépkocsi-, mobiltelefon- akkumulátorok legfontosabb jellemzőit, környezetre gyakorolt hatásukat.
váltakozó áram, lakások áramellátása, elektromos eszközeink	<p>Rendelkezzen szemléletes képpel a váltakozó áramról. Ismerje a váltakozó áram és különösen a hálózati áram legfontosabb jellemzőit. a váltakozó áram tulajdonságait, hatásait, és tudja összehasonlítani az egyenáraméval.</p> <p>Ismerje az elektromos hálózatok kialakítását a lakásokban, épületekben.</p> <p>Értse a biztosíték, földvezeték szerepét, a rövidzár fogalmát.</p> <p>Legyen tisztában az aktuálisan használt világító eszközeink működési elvével, energiafelhasználásának sajátosságaival, a korábban alkalmazott megoldásokhoz képesti előnyeivel. Ismerje a háztartásban használt fontosabb elektromos eszközöket, az elektromosság szerepét azok működésében.</p>
Témakör	Középszint
4.3 Generátorok és motorok	
mágneses alapjelenségek, a mágneses mező jellemzése, mágneses erőhatások	<p>Ismerje a mágnesesség alapjait, a mágneses dipólus, mágnesezhetőség, mágneses megosztás jelenségét, a mágneses monopólus hiányát.</p> <p>Ismerje a Föld mágneses mezőjét és az iránytű használatát. Ismerje a mágneses mező jellemzésére használt fogalmakat – indukcióvektor, indukcióvonalak, – és definíciójukat, tudja kvalitatív módon jellemezni a különböző mágneses mezőket.</p>
az áram mágneses mezője	<p>Ismerje az egyenes tekercs, az áramhurok mágneses terének jellegét.</p> <p>Ismerjen néhány gyakorlati példát a mágneses mező és az áramjárta vezető, vagy mozgó ponttöltés kölcsönhatásra (pl. sarki fény, ciklotron stb.)</p>
Témakör	Középszint

az indukció alapjelensége, mozgási indukció, nyugalmi indukció	Ismerje a nyugalmi és mozgási indukció alapjelenségét, és tudja, hogy a mágneses mező mindennemű megváltozása elektromos mezőt hoz létre.
Faraday-féle indukciós törvény, Lenz törvénye, kölcsönös indukció, önindukció, tekercs mágneses energiája generátor, motor, dinamó transzformátor	Ismerje Faraday indukciós törvényét és a Lenz-törvényt és tudjon hozzá kapcsolódó egyszerű kísérleteket és jelenségeket említeni. Ismerje a váltakozó áram előállításának módját. Ismerje a generátor, a motor és a dinamó működési elvét. Ismerje a transzformátor felépítését, működési elvét és szerepét az energiaszállításában. Tudjon egyszerű feladatokat megoldani a transzformátorral kapcsolatban.

5. Hullámok, kommunikáció, fény

Témakör	Középszint
5.1 A hullámok szerepe a kommunikációban	
mechanikai hullámok	Ismerje a mechanikai hullám fogalmát, fajtáit, tudjon példákat mondani a mindennapi életből. Értse, hogyan alakulnak ki és terjednek a mechanikai hullámok (longitudinális, transzverzális hullám). Ismerje a hullámmozgást leíró fizikai mennyiségeket és a köztük levő kapcsolatokat.
visszaverődés, törés, interferencia, elhajlás	Ismerje az interferencia jelenségét, létrejöttének feltételeit. Ismerje a visszaverődés, törés, elhajlás, polarizáció jelenségét és a kapcsolódó fogalmakat - beesési, visszaverődési, törési szög, törési törvény, törésmutató fogalmát és tudja alkalmazni ezeket jelenségek kvalitatív magyarázatánál.
hangforrás, hanghullámok hangerősség, hangmagasság, hangszín	Ismerje az emberi hangérzékelés fizikai alapjait, a hang, mint hullám jellemzőit, keltésének eljárásait.
állóhullám, duzzadóhely, csomópont, húrok, sípok	Ismerje az állóhullám kialakulásának feltételeit. Ismerje a húros hangszerek és a sípok működésének elvét.
ultrahang, infrahang, zajszennyezés	Ismerje az ultra- és infrahang jellemzőit, néhány gyakorlati alkalmazást, a zajártalom mibenlétét.
az elektromágneses hullám fogalma, terjedési sebessége vákuumban, az elektromágneses hullámok spektruma	Ismerje az elektromágneses spektrumot, tudja az elektromágneses hullámok terjedési tulajdonságait, képes kvalitatív módon leírni. Ismerje a különböző elektromágneses hullámok alkalmazását és biológiai hatásait. Ismerje az elektromágneses hullámok szerepét az

	<p>információ- (hang-, kép-) átvitelben.</p> <p>Ismerje a mobiltelefon felépítését, (SIM kártya, akkumulátor stb.), az egyes alkatrészek funkcióját.</p>
Témakör	Középszint
5.2 Képek és látás	
a fény terjedési tulajdonságai	<p>Tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, ismerje ennek következményeit.</p> <p>Ismerje a fény terjedési tulajdonságait, tudja tapasztalati és kísérleti bizonyítékokkal alátámasztani.</p>
a fényvisszaverődés és a fénytörés törvényei (Snellius-Descartes törvény), teljes visszaverődés, határszög (száloptika), diszperzió, színek, homogén és összetett színek	<p>Ismerje fel a fény visszaverődésével és törésével kapcsolatos természeti jelenségeket és ezek megjelenését technikai eszközökben.</p> <p>Legyen tisztában a törésmutató, a diszperzió, a határszög fogalmával a teljes visszaverődés jelenségével és száloptikai használatával.</p> <p>Ismerje, hogy a prizma a fehér fényt a szivárvány színeire bontja.</p> <p>Ismeri a színek és a fény frekvenciája közötti kapcsolatot. Legyen ismerete a homogén és összetett színekről.</p> <p>Tudja, hogyan jönnek létre a természet színei, és hogyan észleljük azokat.</p>
fényinterferencia, koherencia, fénypolarizáció, polárszűrő, fényelhajlás résen, rácson, lézerefény, holográfia	<p>Ismerje az interferenciát, és a polarizációt a fény esetében, és ismerje fel ezeket egyszerű jelenségekben.</p> <p>Értse a fény transzverzális hullám jellegét. Ismerje a lézerefény tulajdonságait.</p> <p>Ismerje a holográfia jelenségét, a lézerefény szerepét a lézerhologramok létrehozásában.</p>
Témakör	Középszint
a geometriai fénytani leképezés, az optikai kép fogalma (valódi, látszólagos), síktükör, lapos gömbtükör (homorú, domború), vékony lencsék (gyűjtő, szóró), fókusz távolság, dioptria	<p>Ismerje a tükrök, lencsék, optikai eszközök gyakorlati alkalmazását, az egyszerűbb eszközök működési elvét. Ismerje a képalkotás fogalmát sík- és gömbtükörök, valamint lencsék esetén.</p> <p>Tudjon képszerkesztést végezni tükrökre, lencsékre a nevezetes sugármenetek segítségével.</p>
leképezési törvény, nagyítás, egyszerű nagyító, fényképezőgép, vetítő, mikroszkóp, távcső	

a szem és a látás, rövidlátás, távollátás, szemüveg	Ismerje az emberi szemet mint képképző eszközt, a látás mechanizmusát, a gyakori látáshibák (rövid- és távollátás) okát, a szemüveg és a kontaktlencse jellemzőit.
---	--

6. Atomfizika, magfizika

Témakör	Középszint
6.1 Az atomok és a fény	
foton (energiakvantum)	Ismerje Planck alapvetően új gondolatát az energia kvantáltságáról. Ismerje a Planck-formulát.
kilépési munka	Tudja megfogalmazni az einsteini felismerést a fénysugárzás energiájának kvantumosságáról. Tudja értelmezni a fényelektromos jelenséget. Ismerje a digitális fényképezőgép és a fotocella működésének elvét.

Témakör	Középszint
az atom szerkezete, atommag, elektron, elemi töltés, ion relatív atomtömeg, legfontosabb atommodellek	Ismerje az atomról alkotott elképzelések változásait, azok magyarázatát.
Rutherford szórási kísérlete, atommag	Ismerje az atommag felfedezésére vezető kísérletet
vonalas színek	Ismerje a kibocsátási- és elnyelési színek keletkezését. Lásd át, hogyan használják a vonalas színeképet az anyagvizsgálat során.
alapállapot, gerjesztett állapot	Ismerje a Bohr-féle atommodellt, az alap- és a gerjesztett állapot, valamint az ionizációs energia fogalmát.
a fény részecsketermészete, az elektron hullámtermészete, de Broglie-hullámhossz, Heisenberg-féle határozatlansági reláció	Ismerje az elektron hullámtermését. Tudja megfogalmazni a fény-, illetve az anyag „kettős természetét”.
elektronmikroszkóp, felbontás	Tudja megmagyarázni az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével.

Témakör	Középszint
---------	------------

<i>kvantummechanikai atommodell</i>	
6.2 Az atommag szerkezete	
atommag, nukleon, proton, neutron, tömegszám, rendszám, izotóp, nukleáris kölcsönhatás	Ismerje az atommag felépítését, a nukleonok fajtáit, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit. Tudjon példát mondani a természetben található stabil és instabil izotópokra. Ismerje a rendszám és a tömegszám fogalmának meghatározását, tudja a közöttük fennálló összefüggéseket.
tömeghiány (tömegdefektus)	Ismerje a magerő fogalmát. Ismerje a tömeghiány jelenségét. Értse, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismerje a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét.
radioaktivitás, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás	Ismerje a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait.
felezési idő, bomlási törvény, aktivitás	Tudja értelmezni a bomlás során átalakuló atommagok rendszám- és tömegszám-változását. Ismerje a felezési idő, aktivitás fogalmát, végezzen egyszerű számításokat velük. Ismerje ezek biológiai és környezetvédelmi következményeit.
Témakör	Középszint
bomlási sor	Ismerje a bomlási sor fogalmát.
sugárvédelem	Ismerje a sugárvédelem lehetőségeit.
maghasadás, szabályozott láncreakció, szabályozatlan láncreakció, atombomba magfúzió, nukleáris energiatermelés	Tudja elmagyarázni a szabályozott láncreakció folyamatát, megvalósítását az atomreaktorban. Ismerje a szabályozatlan láncreakció folyamatát, az atombomba működési elvét. Értse, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismerje a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét. Értse az atomreaktorok működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit.
Témakör	Középszint
sugárterhelés, háttérsugárzás	Ismerje a sugárterhelés fogalmát. Ismerje a radioaktív sugárzás környezeti és biológiai hatásait. Tudja megfogalmazni a háttérsugárzás eredetét.

nukleáris medicina, radioaktív izotópok alkalmazása	Ismerje a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés, sugárterápia).
---	--

7. A Világegyetem megismerése

Témakör	Középszint
7.1 A gravitációs mező	
a gravitációs mező, az általános tömegvonzás törvénye	Ismerje az általános tömegvonzás törvényét, a gravitációs kölcsönhatásban a tömegek szerepét, az erő távolságfüggését, tudja értelmezni ennek általános érvényét. Feladatokban tudja alkalmazni a homogén gravitációs mezőre vonatkozó összefüggéseket.
a bolygómozgás Kepler törvényei	Értelmezze a Kepler-törvényeket a bolygómozgásokra és a Föld körül keringő műholdak mozgására.
súly és súlytalanság	Értelmezze a súly és súlytalanság fogalmát.

Témakör	Középszint
kozmosz sebességek	Tudja értelmezni a kozmosz sebességeket.
7.2 Csillagászat	
fényév	Ismerje a fényév távolságegységet.
űrkutató, vizsgálati módszerek	Ismerje az űrkutatás történetének főbb fejezeteit, jövőbeli lehetőségeit, tervezett irányait. Legyen tisztában az űrkutatás ipari-technikai civilizációra gyakorolt hatásával, valamint az űrkutatás tágabb értelemben vett céljaival.
Naprendszer	Tudja a Naprendszer méretét, ismerje a bolygókat, a főtípusok jellegzetességeit, mozgásukat. Tudja elhelyezni lakóhelyét a Földön, a Föld helyét a Naprendszerben, legyen tisztában azzal, hogy a Naprendszer a galaxisunkban található, és a galaxisunk az Univerzumunk egyik galaxisa.
Nap	Ismerje a Nap Földtől vett távolságát, a Földre gyakorolt legfontosabb hatásait.
Hold	Tudja jellemezni a Hold felszínét, anyagát, méretét, mozgását. Ismerje a holdfázisokat, a nap- és holdfogyatkozásokat.
üstökösök, meteoritok	Ismerje az üstökösök összetételét, mozgásának

	jellegzetességeit.
csillagok	Ismerje a csillag fogalmát, tudjon megnevezni néhány csillagot. Jellemezze a csillagok Naphoz viszonyított méretét, tömegét.
Tejútrendszer, galaxisok, galaxishalmazok	Ismerje a Tejútrendszer szerkezetét, méretét, tudja, hogy a Tejútrendszer is egy galaxis. Legyen tájékozott a galaxisok hozzávetőleges számát és a Földtől vett távolságát illetően, legyen ismerete az Univerzum méreteiről, koráról.
Témakör	Középszint
Ősrobbanás elmélete, táguló Univerzum, fekete lyuk	Ismerje az Ősrobbanás-elmélet lényegét, az ebből adódó következtetéseket a Világegyetem korára és kiinduló állapotára vonatkozóan. Ismerje a természetre jellemző fizikai mennyiségek nagyságrendjeit (atommag, élőlények, Föld, Naprendszer, Univerzum).

8. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

Témakör	Középszint
8.1 A fizikatörténet jelentősebb személyei	
Arkhimédész, Kopernikusz, Kepler, Galilei, Newton, Watt, Ampere, Faraday, Maxwell, Hertz, Jedlik Ányos, Eötvös Loránd, Rutherford, M. Curie és P. Curie, Planck, Bohr, Einstein, Kármán Tódor, Szilárd Leó, Teller Ede, Wigner Jenő, Gábor Dénes.	Tudja, hogy a felsorolt tudósok mikor (évszázad pontossággal) és hol éltek, tudja, melyek voltak legfontosabb, a tanultakhoz köthető eredményeik.
érdekesebb személyek fizikatörténeti projektekhez, pl.: Leonardo, Hooke, Huygens, Ohm, Young, Joule, Faraday, J.J. Thomson, Millikan, Feynman, Hawking, Marx György stb.	Adatbázisok segítségével, megadott információk felhasználásával tudja a felsorolt személyek tudományos tevékenységét a tanultakhoz kötni.
8.2. Felfedezések, találmányok, elméletek	
geo- és heliocentrikus	Ismerje a geo- és heliocentrikus világképet. Tudja, milyen
Témakör	Középszint

<p>világkép, „égi és földi mechanika egyesítése”, távcső, mikroszkóp, vetítő, a fény természetének problémái, gőzgép és alkalmazásai, dinamó, generátor, elektromotor, az elektromágnesség egységes elmélete, belső égésű motorok, az elektron felfedezésének története, radioaktivitás, az atomenergia alkalmazása, röntgensugárzás és más elektromágneses hullámok, <i>speciális relativitáselmélet</i>, kvantummechanika, az űrkutatás történetének legfontosabb eredményei, félvezetők.</p>	<p>szerepe volt a kísérlet és a mérés, mint megismerési módszer megjelenésének az újkori fizika kialakulásában.</p> <p>Ismerje a newtoni fizika tudománytörténeti hatását.</p> <p>Ismerje az optikai eszközök hatását az egyéb tudományok fejlődésében.</p> <p>Ismerjen néhány új energiatermelő, -átalakító technikát, és azok hatását az adott kor gazdasági és társadalmi folyamataira (gőzgépek, az elektromos energia és szállíthatósága, atomenergia, alternatív energiahordozók).</p> <p>Ismerje a nukleáris fegyverek jelenlétének hatását világunkban.</p> <p>Ismerje a modern híradástechnikai, távközlési, számítástechnikai eszközöknek a mindennapi életre is gyakorolt hatását.</p>
<p>8.3. A jelen kihívásai</p>	
<p>anyagtudományi kutatások, hálózat kutatás, részecskefizika, kvantumoptika és kvantuminformatika, lézer, gravitációs hullámok, sötét anyag, sötét energia, környezetfizika, mesterséges intelligencia</p>	<p>Legyen tisztában a természettudományok, ezen belül a fizika előtt álló legnagyobb kihívásokkal. Tudjon feldolgozni ezeken a területeken olyan forrásokat, melyek komplexitása és tartalma összhangban van a tanultakkal.</p>

3.7.3. Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Az iskolában emelt szinten vizsgázó tanulók száma alacsony, így a kötelező vizsgatárgyakból a kötelező tanórai keretek között – egyéni differenciálással – biztosítjuk az emelt szintű felkészítést. A fejlesztési feladatokat és követelményeket az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet szabályozza.

Előrehozott érettségi

A jogszabály lehetőséget ad, hogy a tanuló a szakmai vizsgát megelőző első, illetve második tanévben bizonyos tantárgyakból - mennyiségi korlátozás nélküli - előrehozott érettségi vizsgát tegyen. A tantárgy lehet idegen nyelv, vagy olyan tantárgy, amelynek tanulását a tanuló már korábban befejezte.

A 12. évfolyam végén lehetősége van előrehozott vizsgát tenni közismereti tárgyakból is. Amennyiben a tanuló idegen nyelvből tesz előrehozott vizsgát, a be nem fejezett évfolyamok követelményeiből osztályozó vizsgát köteles tenni legkésőbb az érettségi vizsga megkezdéséig. Az így megszerzett

osztályzatot az osztályfőnök a naplóba és a bizonyítványba bejegyzi. Ezekből a tantárgyakból a tanulónak már nem kell felmentést kérni, hiszen a követelményeket teljesítette.

Évfolyamisméltás esetén ezekből a tantárgyakból a részvétel és az értékelés alól él a felmentés.

Egyéb esetben: Vhr. 258. § (3) Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, azzal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A továbbhaladás során e tekintetben a szakmai programban foglaltak szerint kell eljárni, azzal, hogy az idegen nyelvből letett előrehozott érettségi vizsga a szakmai nyelvi foglalkozáson (pl. munkavállalói idegen nyelv) való további részvétel alól nem mentesít.

A közösségi szolgálat teljesítése csak a rendes érettségi vizsga megkezdésének feltétele.

3.8. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Az iskolai nevelő-oktató munka egyik legfontosabb eszköze a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos és következetes ellenőrzése, értékelése.

- Az előírt követelmények teljesítését az oktatók az egyes tantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik, értékelik.
- Az ellenőrzés, értékelés kiterjed a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A tanév eleji felmérő dolgozatok (diagnosztikus értékelés) a szükséges korrepetáláshoz adnak információkat, ezért azokat elégtelen érdemjeggyel nem értékeljük.
- A tanuló minden órára köteles felkészülni és a tanóra szükséges felszerelésével megjelenni, ezért a röpdolgozatok, az írásbeli és szóbeli feleletek (fejlesztő értékelés) napi számát nem korlátozzuk, azokat a szaktanár előre nem köteles bejelenteni.
- A dolgozatok kijavítását követően az érdemjegyeket a szaktanár haladéktalanul beírja az osztályozó naplóba.
- Az elméleti jellegű tantárgyak ellenőrzésénél, értékelésénél az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak, vagy szóban adnak számot felkészültségükről.
- A témazáró dolgozatok eredménye súlyozottan (2-szeres szorzóval) számít be a félévi, tanév végi osztályzatba. (Szükség esetén, a tanév során egyetlen témazáró dolgozatot sem író tanulót osztályozóvizsgára bocsátjuk.)
- Az oktatók szóbeli felelet formájában is többször ellenőrzik, értékelik a követelmények elsajátítását a tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében.
- A testnevelés követelményeinek elsajátítását főleg gyakorlati tevékenység alapján ellenőrizzük, értékeljük.
- Az oktató a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben minden tantárgyból rendszeresen érdemjegyekkel értékeli, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősíti.
- A számonkérés formái: szóbeli felelet, írásbeli felelet, röpdolgozat, témazáró dolgozat, belső vizsga, gyakorlati feladat, órai munka, projektfeladat. tanulmányok. A tanulók tanulmányaik során az alábbi vizsgákat teszik le: ágazati alapvizsga, érettségi vizsga, szakmai vizsga (szummatív értékelés).
- A tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelése, minősítése az iskola szakmai programjában előírt követelmények alapján történik. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5); jó (4); közepes (3); elégséges (2); elégtelen (1).

- „Elégséges” érdemjegy feltétele a tantárgyi követelmények alapján összeállított számonkérési feladat legalább 30 %-os szinten való teljesítése. Indokolt esetben ettől a tanuló javára el lehet térni.
- A tanuló félévi vagy év végi osztályzatának kialakításánál az oktató valamennyi érdemjegyet figyelembe véve hozza meg döntését, melyet szakmai és pedagógiai elvek vezérelnek.
- A félévi, illetve év végi osztályzat „elégséges”, ha az érdemjegyek súlyozott átlaga legalább 1,6 (témazáró dolgozatra adott érdemjegyet kétszeres súllyal számoljuk). Indokolt esetben az osztályzat megállapításánál a tanuló javára el lehet térni.
- „Diákjainknak joga van, hogy a témazáró dolgozatok időpontjáról és témájáról egy héttel hamarabb tájékoztatást kapjanak. A megírt dolgozatokat két tanítási héten belül ki kell javítani.” (Házirend) Amennyiben a kijavított dolgozatok átadására a fenti határidőn belül a pedagógusnak felrőható okból nem kerül sor, a tanulók kérhetik dolgozatuk érvénytelenítését. A tanulónak joga van a megírt, kijavított dolgozatát megtekinteni, a kapott érdemjegyről tájékoztatást kérni.

3.8.1 A szóbeli és írásbeli házi feladatok meghatározásának elvei

A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük. A szóbeli feladatok mellett a legtöbb tantárgyból rendszeresen írásbeli házi feladatokat határozzunk meg, amelyet tanulóinknak általában a következő tanítási órára kell elkészíteniük.

Az iskolai beszámoltatás, számonkérés tantárgyi sajátosságairól minden szaktanár a tanév első óráján tájékoztatja a tanulókat.

A házi feladat értékelhető (az el nem készített házi feladatért nem adható elégtelen érdemjegy!)

- a hétközi házi feladat mennyiségének igazodnia kell a tanulók sajátos helyzetéhez (az elkészítés munkaidő szükséglete, munkatempó, napi iskolai program, a tanuló szabad ideje)
- a hétvégi házi feladat mennyisége ne haladja meg a hétközi házi feladat mennyiségét
- az otthoni felkészülés feladatai igazodjanak a témazáró dolgozatok egy napra eső lehetséges számához
- a házi feladatok elkészítése rendszeresen ellenőrizendő

3.9. Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A beszámoltatások, számonkérések iskolánkban alkalmazott formái:

- írásbeli (dolgozat, feladatlap kitöltése, projektmunka, beszámoló, tanulmány, otthoni feladat, vizsgadolgozat)
- szóbeli (felelet, órai munka, beszámoló, kiselőadás, prezentáció, vizsgafelelet)
- gyakorlati (rajz, terv, munkadarab elkészítése, informatikai vagy sportteljesítmény, projektfeladat elvégzése)

Az oktató rendszeresen érdemjeggyel értékeli a tanuló évközi teljesítményét. Törekszik arra, hogy a tanulónak heti egy órás tantárgynál félévenként legalább kettő, több órás tantárgynál legalább a tantárgy heti óraszámának megfelelő számú érdemjegye legyen.

A modulrendszerű szakmai képzés során a tananyagelemeket tantárgyasítottuk, értékelésük tantárgyanként külön történik.

Az oktató a tanuló értékeléséről a szerzett érdemjegyeknek a digitális naplóba történő naprakész beírásával köteles a szülő, gondviselőt tájékoztatni.

3.10. Kisérettségi a közismereti tárgyakból

Magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika és idegen nyelv (angol/német) tantárgyakból a technikai osztályok számára az érettségi vizsgákat megelőzően **kisérettségit** tartunk az alábbiak szerint:

- Magyar nyelv és irodalom, valamint történelem tantárgy esetében:
 - a mindenkori 11. évfolyam technikai osztályai az adott tanév áprilisában tesznek "kisérettségit";
 - magyar nyelv és irodalomból: írásbeli és szóbeli (200-200%-os értékelés); az írásbelin szövegértés lesz; a szóbelin 5 irodalom és 5 magyar nyelv tételből húznak, melyek a 9.,10.,11. évfolyam (az adott időpontig átvett) tananyagát ölelik fel;
 - történelemből írásbeli és szóbeli (200-200%-os értékelés); az írásbeli és a szóbeli is a 9.,10.,11. évfolyam (az adott időpontig átvett) tananyagát ölelik fel; a szóbelin 6 tételből húznak.

- Matematika tantárgy esetén:
 - 12. évfolyamos technikai osztályok vesznek részt a kisérettségin, az őszi szünet után;
 - 2 tanórát vesz igénybe;
 - csak írásbeli vizsgarész lesz;
 - a jegyet 200%-os értékeléssel kerül rögzítésre;
 - az előző évek és az aktuális tanév addigi anyagát öleli fel.

- Idegen nyelv esetén:
 - 12. évfolyamon a tavaszi szünet előtti időszakban történik a szóbeli, valamint írásbeli kisérettségi;
 - Mind az írásbeli, mind a szóbeli 200%-os értékeléssel számít;
 - létszámtól függően 5-10 tételből áll a szóbeli rész.

3.11. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

Félévkor a szülői osztályzatokkal értesítjük a tanuló tantárgyankénti előrehaladásáról, tanév végén az oktatási testület a tanuló osztályzatai alapján dönt a tanuló továbbhaladásáról.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen

- a kétszázötven foglalkozást
- vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja,

és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatási testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatási testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett értesítési kötelezettségének.

Amennyiben a tanuló teljesítette az adott évfolyamra vonatkozó követelményeket, vagyis minden tantárgyból legalább „elégséges” tanév végi osztályzatot szerzett, magasabb évfolyamba léphet. Az oktatási testület határozata alapján javítóvizsgát tehet, amennyiben az év végi osztályzat legfeljebb 3 tantárgyból elégtelen, illetve abban az esetben, ha osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról

számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik. Amennyiben eredményes (legalább elégséges) javítóvizsgát tesz, magasabb évfolyamba léphet.

Ha a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatásról való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes szakirányú oktatási idő húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az évfolyam követelményeit nem teljesítette és magasabb évfolyamba nem léphet. Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy pótolni köteles. Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztása az e bekezdésben meghatározott mértéket eléri, és a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja, magasabb évfolyamba léphet.

A tanuló magasabb évfolyamba nem léphet, a tanuló és a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel nem vehet részt, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.

Ha a felnőttképzési jogviszonyban résztvevő nem teljesítette az ágazati alapvizsga vagy az évfolyam követelményeit, és az alatta lévő évfolyam létszáma nem teszi lehetővé az ágazati alapoktatás vagy az évfolyam megismétlését, a félév vagy tanév végén felnőttképzési jogviszonya megszüntethető.

3.12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Alapelvünk, hogy a kerettanterv évfolyamra jutó heti óraszámát a csoportbontásokkal ne lépjük túl, illetve az azokhoz szükséges oktatói létszám rendelkezésre álljon.

A fentiek alapján a közismereti tantárgyak csoportbontásának elvei.

Csoportbontásokat a következők szerint szervezünk (ha megvan a szükséges az óraszám és oktatói létszám):

- Idegen nyelvből
- Matematika tantárgyból az érettségi vizsga eredményeinek javítása céljából (a tantervi órakeret túllépése nélkül),
- Felzárkóztató foglalkozás lehetséges más közismereti tantárgyból is heti 1-2 órában, több osztályból szervezett tanulócsoporthoz,
- Gyakorlati órákon, a gyakorlati csoportok szervezésének alapelvei szerint.

Minimális csoportlétszám: 6 (hat) fő.

3.12.1 A 12. évfolyamon előrehozott érettségi vizsgát követő oktatásszervezés alapelvei

A technikum 12. évfolyamán, a mindenkori tanév rendjéhez igazodva a szakmai tantárgyakat az írásbeli vizsgákat követően tömbösítjük.

3.13. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiségek jogairól rendelkező 2011. évi CLXXIX. törvény értelmében nemzetiség minden olyan – Magyarország területén legalább egy évszázada honos – népcsoport, amely az állam lakossága körében számszerű kisebbségben van, a lakosság többi részétől saját nyelve, kultúrája és hagyományai különböztetik meg, egyben olyan összetartozás-tudatról tesz bizonyosságot, amely mindezek megőrzésére, történelmileg kialakult közösségeik érdekeinek kifejezésére és védelmére irányul. A törvény 1. melléklete értelmében Magyarországon nemzetiségnek minősül: a bolgár, a görög, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a roma, a román, a ruszin, a szerb, a szlovák, a szlovén és az ukrán

nemzetiség. Intézményünk a törvény szellemével összhangban tiszteletben tartja az ország különböző vallási hagyományait, más népek szabadságát és kultúráját, Kijelentjük, hogy az egyéni szabadság csak másokkal együttműködve bontakozhat ki. Valljuk, hogy minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad megvallásához és megőrzéséhez. Hisszük, hogy a kulturális sokszínűség, a nyelvi különbözőség nem a megosztottság, hanem a gazdagodás forrása, a nemzetiségek által létrehozott kulturális értékek Magyarország kulturális örökségének szerves részei.

Tiszteletben tartjuk, hogy valamely nemzetiséghez való tartozás kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga. A nemzetiséghez tartozó személynek joga van anyanyelvének szabad használatához szóban és írásban, történelmének, kultúrájának, hagyományainak megismeréséhez, ápolásához, gyarapításához, továbbadásához. Joga van továbbá az oktatási esélyegyenlőséghez és a kulturális szolgáltatásokhoz, valamint a törvényben meghatározottak szerint nemzetiségi voltával kapcsolatos személyes adatok védelméhez. Földrajzi helyzetünkéből adódóan szoros kapcsolat kialakítására törekszünk a Miskolcon és környékén működő bolgár, görög, lengyel, német, örmény, roma, ruszin, szlovák, ukrán nemzetiségi önkormányzatokkal.

A nemzetiségekről szóló oktatás iskolánkban alapvetően tanórai keretben valósul meg. Ennek színterei a következő tantárgyak tanítási órái: magyar nyelv és irodalom, történelem, ének-zene, művészetek, vizuális kultúra és osztályfőnöki. A tantárgyak tantervének szerves részét képezi a magyarországi nemzetiségek kultúrájának, hagyományainak, közös történelmi múltjának megismerése.

A szaktanárok döntenek el, hogy a tananyag melyik részébe, milyen módon illesztik bele a nemzetiségekről szóló ismereteket. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink előítéletek nélkül, diszkrimináció és hátrányos megkülönböztetés nélkül viszonyuljanak nemzetiségeinkhez.

A nemzetiséghez tartozó tanulóink integrálását, beilleszkedését minden rendelkezésünkre álló eszközzel segítjük. Az ismeretátadás tanórán kívüli formájaként lehetőséget biztosítunk a nemzetiségi önkormányzatoknak, nemzetiségi civil szervezeteknek, hogy bemutassák kultúrájukat, hagyományait, ugyanakkor részt veszünk kulturális rendezvényeiken. Tanulóinkkal megjelenünk az érzékenyítő programokon.

Sajátos helyzetben vannak a határon túl élő magyarok, akik állampolgárságukat tekintve a környező országok állampolgárai, de kultúrájukat, anyanyelvüket tekintve azonban magyarok. Őket nem a nemzetiségekhez soroljuk. A kettős állampolgárság lehetősége kapcsán egyre nagyobb számban érkeznek hazánkba határon túli magyarok, így Miskolcra is, hogy élhessenek a magyar állam által felkínált lehetőséggel, jogaikkal, hogy kettős állampolgárok legyenek.

Fontos feladatunknak tekintjük a roma származású diákjaink társadalmi integrációjának segítségét:

- Az előítéletes gondolkodás kiküszöbölése.
- Diszkrimináció, hátrányos megkülönböztetés elkerülése.
- Civil roma szervezetekkel való kapcsolatfelvétel, amelyek jogi tanácsot és védelmet nyújtanak a romáknak, érdekeiket védik.
- Pályázatokban való aktív részvétel.
- Érzékenyítés a társadalmi problémák iránt

3.14. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Az iskolánkba járó tanulók nagy része hátrányos helyzetű. A hátrányos helyzetük a család, a környezetük gazdasági, szociális, kulturáltságbeli feltételeiből fakadnak. A diákok az egészségükkel, mentális helyzetükkel kapcsolatos gondjaikat is magukkal hozzák. Összetett iskolai feladat az egészség megőrzése, felügyelete, a tanulók ez irányú nevelése, formálása, a káros szenvedélyek elleni fellépés, a felvilágosító tevékenység.

Egészségnevelési elvek:

- Elősegíteni a tanulók és a nevelőtestület egészségének a védelmét.

- Az iskola a szocializációnak olyan színtere legyen, ahol az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokásokat, magatartásmintákat tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk. Az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formák, az egészségbarát viselkedés mindenkinek személyiség-tulajdonságává váljon.
- Együttműködést kialakítani a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek valamint a szülő és a diákok között, annak érdekében, hogy az iskola mintául szolgáljon, mint egészséges környezet.
- Segíteni a tanulókat, az iskola dolgozóit, a családokat egészségük megőrzésében.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot bevezetni, amely figyelembe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, elismeri az erőfeszítéseket, a szándékokat, támogatja az egyén előrelépését.

A tanórákhoz kapcsolódó nevelés:

- Az időjárásnak megfelelő öltözködés kialakítása.
- A tanulók étkezési szokásainak és rendszerességének felmérése.
- Az étkezés előtti kézmosásnak, mint egészségvédő hatásnak a megértetése és szokássá alakítása.
- Törekvés az egészséges, főleg vitamin tartalmú táplálkozásra.
- Az iskolai testnevelés és sport környezetének (tornaterem, öltöző, sportpályák, WC) higiéniés állapotának javítása, korszerűsítése.

A tanórán kívüli szabadidő keretében:

- A tanórán kívüli sportfoglalkozások szorgalmazása, szervezése
 - házi versenyek, bajnokságok
 - Iskolai sportkör (ISK) keretében edzések (szakosztályi)
 - Diákolimpia versenyek, bajnokságok
- A tartós futásnak, mint a legkönnyebben végrehajtható sporttevékenység feltételeinek megteremtése, szokássá válásának elősegítése.
- Egészségfejlesztő céllal meghirdetett gyalog- és kerékpártúrák szervezése. (Olimpiai ötpróba keretében is.)
- Az életmódsportok népszerűsítése, kialakítása a tanulók körében.
- Sportnapok szervezése, megrendezése minden tanévben (szülők, családtagok bevonásával is).

A biztonságos iskolai környezet kialakítása:

- Balesetveszély források feltárása, intézkedés azok haladéktalan megszüntetésére.
- Tűz- és bombariadó terv elkészítése, végrehajtásának gyakoroltatása.
- Megelőző balesetvédelmi oktatás.

Az egészséges környezet kialakítása:

- Az iskolánkban tanuló és dolgozó fiatalok és felnőttek érdekében az iskola keretein belül és az iskola környezetében törekszünk az egészséges környezet kialakítására, annak megőrzésére.
- Az iskolai felszerelések, berendezések vásárlásánál kiemelt szempontként kezeljük ennek a célnak az elérését.
- Figyelembe vesszük és számítunk az iskola partnereinek véleményére, tapasztalataira.

3.14.1 Az iskolai környezeti nevelés elvei

Célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítását, a környezet elemeinek és folyamatainak védelmét és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazzuk meg.

Az iskola környezeti nevelési szemlélete: Tartsuk szem előtt, hogy egy gyereket képzünk minden órán és foglalkozáson, vagyis fontos, hogy a diák fejében egységes rendszer alakuljon ki! A diákok számára olyan oktatást kell az iskolának biztosítania, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktuskezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

Az iskolai környezeti nevelés során a tanulók felkészülhetnek környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet értékeit is figyelembe vevő cselekvésre. A környezeti nevelés stabil, megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő és élettelen környezettel, kifejleszti a szándékot és képességet a környezet megismerésére, illetve felkelti az igényt és képessé tesz:

- a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására, összefüggő rendszerben való értelmezésére, abban felismerhető kapcsolatok megértésére,
- a problémák megkeresésére, okainak megértésére,
- kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ezáltal a lehetséges megoldások megkeresésére,
- az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására, környezeti kérdésekben,
- a környezet értékeit figyelembe vevő cselekvésre.

Alapelvek:

- a fenntartható fejlődés
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései
- alapvető emberi szükségletek
- elővigyázatosság
- biológiai és társadalmi sokféleség
- ökológiai lábnyom

Célok:

- A tanuló környezettudatosan gondolkodó és cselekvő személlyé váljon.
- A tanításban és az iskolai élet minden területén érvényesüljenek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiai elvei.
- Az iskolai munkához több szálon kapcsolódjon a helyi közösség.
- A helyi környezeti értékek és gondok részét képezzék az iskola pedagógiai munkájának.

Nagy hangsúlyt fektetünk a környezettudatos életmód kialakítására. Mind a tanórák, mind a tanórán kívüli programok keretében fontos szerepet kap a környezetünk megóvása. Törekvésünk, hogy a diákjainkban tudatosítsuk, hogy minden egyén felelős környezete megóvásáért, tisztántartásáért.

Tevékenységek:

- tanári ügyelet felügyeli a folyosók rendjét, tisztaságát,
- tanterem tisztán tartása,
- az iskola természeti környezetének gondozása és ápolása,
- környezet- és energiatudatosság oktatása a szakképző évfolyamokon.

Egészségnevelési és környezeti nevelési programok:

- elsősegélynyújtó verseny
- vetélkedők, előadások: pl. különböző országok étkezési szokásai
- sportversenyek
- Legszebb tanterem

- szemétszedési akció
- közösségi szolgálat.

Szaktárgyi célok:

- a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre;
- az érettségire és szakmai vizsgára felkészítés (környezetvédelmi kérdések, problémák és megoldási lehetőségeik);
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti és az épített környezetre, az emberre);
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok);
- multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon;
- a számítógép felhasználása a tanórákon.

3.15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

- BTMN tanulók fejlesztő foglalkozása
- SNI tanulók rehabilitációs foglalkozása
- Tehetségfejlesztő szakkörök, műhelyek
- Mentálhigiénés szakember foglalkoztatása
- Lehetőség szerint szülői értekezletekre speciális szakember biztosítása
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részére igény esetén felzárkóztató foglalkozás biztosítása

3.16. A tanulók jutalmazásával összefüggő szabályok

Az elbírálási rendszer alkalmazása:

- A tanulók személyiségének fejlődését, embertársaihoz való viszonyát a magatartás értékelés, a tanuláshoz, a munkához való viszonyukat – a képességek figyelembevételével – a szorgalom értékelés fejezi ki. A 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben a tanulók magatartását és szorgalmát nem értékeljük félévkor, illetve év végén.
- Az elbírálás rendszerét – a 2020/2021. tanévtől kifutó rendszerben – az osztályfőnök a tanév elején ismerteti a tanulókkal. Az osztályfőnök, az osztályközösség és a tanuló legalább félévente értékeli a tanulók magatartásában és szorgalmában mutatkozó változást, figyelembe véve a szaktanárok véleményét.
- Az osztályfőnök az értékelésről tájékoztatja a szülőket (félévkor az ellenőrző könyvben, év végén a bizonyítványban).

3.16.1 Jutalmazás, dicséret:

A kimagasló teljesítményt elismerjük, értékeljük, és ezzel motiválunk.

Azt a tanulót, aki képességeihez mértén

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírvének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben vagy jutalomban részesítheti.

A dicséretnek formái: szaktanári-, osztályfőnöki-, szakoktatói-, nevelőtanári-, igazgatói, nevelőtestületei dicséret.

A jutalmazás formái: oklevél, könyvjutalom, tárgyjutalom, pénzjutalom.

3.17. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

3.17.1 A büntetések

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni. A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el lehet tekinteni. A büntetések nevelő szándékúak legyenek.

Súlyos kötelességszegésnek minősülnek különösen az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló bántalmazása, megalázása,
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása,
- a szándékos károkozás, lopás,
- az iskola tanulói, nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése.

A tanuló gondatlan vagy szándékos károkozása esetén a tanuló szülője a jogszabályokban előírt módon és mértékben kártérítésre kötelezhető. A kártérítés pontos mértékét a körülmények figyelembevételével az iskola igazgatója határozza meg.

A büntetések formái:

- a. Fegyelmező intézkedések: oktatói figyelmeztetés, osztályfőnöki, igazgatói figyelmeztetés, intés, megrovás
- b. Fegyelmi eljárást követő fegyelmi büntetések: A fegyelmi büntetés formáit a mindenkor hatályos jogszabályok határozzák meg.

Jelenlegi érvényben lévő fegyelmi büntetések:

- „megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, csoportba vagy szakképző intézménybe, köznevelési intézménybe,
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,
- kizárás a szakképző intézményből.

Egyes fegyelmi büntetések megkötésekkel alkalmazhatók. A fegyelmi eljárás megindításáról, a fegyelmi tárgyalásról és a büntetés mértékéről a tanulót, illetve kiskorú tanuló gondviselőjét írásban értesíti az iskola.

A tanuló fegyelmi felelősségének részletes szabályait a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet XXVIII. fejezete tartalmazza.

4. KÉPZÉSI PROGRAM

4.1 Az intézmény képzési szerkezete

A 2024/2025. tanévtől

A technikai és szakképző iskolai képzés feltételeit a képzési és kimeneti követelmények írják elő.

Képzési szakaszok

4.1.1 Technikumi szakképzés

9-13. évfolyam

Ágazat	Szakma megnevezése
Specializált gép- és járműgyártás	Gépjárműmechatronikai technikus (Szerviz szakirány)
Szépészet	Fodrász
Szépészet	Kéz-és lábápoló technikus (kézápoló és körömkosmetikus szakmairány)
Szépészet	Kozmetikus technikus
Sport	Sportedző (a sportág megjelölésével) -sportszervező (kifutó jelleggel)
Rendészet és közszolgálat	Közszolgálati technikus (Közigazgatási ügyintéző – kifutó jelleggel, vagy rendészeti technikus szakirány)
Szociális	Kisgyermekgondozó, -nevelő (kifutó jelleggel)

4.1.2 Szakképző iskolai szakképzés

9-11. évfolyam

Ágazat	Szakképesítés megnevezése
Specializált gép- és járműgyártás	Gépjármű mechatronikus
Elektronika és elektrotechnika	Villanyszerelő
Szociális	Gyermek-és ifjúsági felügyelő

Szociális	Szociális ápoló és gondozó (kifutó jelleggel)
Rendészet és közszolgálat	Rendészeti őr
Specializált gép- és járműgyártás	Járműfényező
Specializált gép- és járműgyártás	Karosszerialakatos

4.2 A szakképzés tartalma, óratervek

4.2.2 Technikumi tartalmak, óratervek

(A 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben)

A szabadon tervezhető közismeret órakeret terhére a következő tantárgyakat oktatjuk:

9. évfolyam:

- digitális kultúra: + 1 óra (összesen 2 óra)
- vizuális kultúra: 2 óra
- Honvédelem: heti 1 óra

10. évfolyam:

- digitális kultúra: 1 óra

11. évfolyam:

- mozgóképkultúra és médiaismeret: 1 óra
- érettségi felkészítő tantárgy: 2 óra (magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra)
- Honvédelmi alapismeretek: kizárólag a Honvéd Kadét Programban résztvevők számára heti 2 óra

12. évfolyam:

- érettségi felkészítő tantárgy: 2 óra (magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra)
- magyar nyelv és irodalom: +1 óra (Összesen heti 4 óra.)
- Honvédelmi alapismeretek: kizárólag a Honvéd Kadét Programban résztvevők számára heti 1 óra

13. évfolyam:

- digitális kultúra: 1 óra

Felnőttképzés (esti munkarend) esetén az órák heti 2 nap, napi 7 órában kerülnek megtartásra. A heti óraszámok éves órákra való átszámítása felfelé kerekítéssel történik.

SZJ 5 1012 21 01 Fodrász

Tantárgyak						Felnőttoktatás (nappali)		Felnőttoktatás (esti)	
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.	1/13 évf.	2/14 évf.	1/13 évf.	2/14 évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	5	0				
Idegen nyelv	4	4	3	4	3				
Matematika	4	4	4	4	0				
Történelem	3	3	2	2	0				
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0				
Digitális kultúra	2	2	0	0	0				
Testnevelés	3	3	3	3	0				
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1				
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0				
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	0	2	2	0	0				
Honvédelem	1	0	0	0	0				
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0				
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0				
Mozgóképkultúra és médiaismeret	0	0	1	0	0				
Közismereti összesen:	27	25	20	20	4				
Munkavállalói ismeretek	0	1	0	0	0	1	0	0,4	0
Szépészeti kommunikáció és szolgáltatásetika	1	1	0	0	0	1	0	0,4	0
Szépészeti informatika	0	1	0	0	0	1	0	0,4	0
Szépészeti ábrázoló művészet	2	2	0	0	0	2	0	0,8	0
Művészet- és divattörténet	1	1	0	0	0	2	0	0,8	0
Szépészeti szolgáltatások alapismeretei	1	0	0	0	0	1	0	0,4	0
Munka- és környezetvédelem	1	0	0	0	0	1	0	0,4	0
Alkalmazott biológia	0	2	0	0	0	3	0	1,2	0
Alkalmazott kémia	1	1	0	0	0	3	0	1,2	0
Ágazati összesen:	7	9	0	0	0	15	0	6	0
Fodrász anatómia, élettan	0	0	1	1	0	1	0	0,4	0
Fodrász műveletek	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Hajviselés-történet	0	0	0	0	1	0	1	0	0,4
Fodrász szakmai ismeretek	0	0	2	3	2	3	4	1,2	1,6
Anyagismeret	0	0	3	3	2	4	4	1,6	1,6
Alkalmazott számítástechnika	0	0	0	0	0	0	0	0	0,8
Fodrász szakmai gyakorlat	0	0	7	7	24	12	24	4,8	8,8
Vállalkozói ismeretek és marketing	0	0	0	0	1	0	2	0	0,8
Szakmai összesen:	0	0	14	14	30	20	35	8	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	35	35	14	14

Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	0	70	70	0	160	0	64	0
------------------------------	---	---	----	----	---	-----	---	----	---

SZJ 5 1012 21 02 Kéz- és lábápoló technikus

(Kézápoló és körömkosmetikus szakmairány)

Tantárgyak						Felnőttoktatás (nappali)		Felnőttoktatás (esti)		Felnőttoktatás (nappali)	Felnőttoktatás (esti) beszámítással
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.	1/13 évf.	2/14 évf.	1/13 évf.	2/14 évf.	2/14 évf. beszámítással	2/14 évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	5	0						
Idegen nyelv	4	4	3	4	3						
Matematika	4	4	4	4	0						
Történelem	3	3	2	2	0						
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0						
Digitális kultúra	2	2	0	0	0						
Testnevelés	3	3	3	3	0						
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1						
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0						
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	0	2	2	0	0						
Honvédelem	1	0	0	0	0						
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0						
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0						
Mozgóképkultúra és médiaismeret	0	0	1	0	0						
Közismereti összesen:	27	25	20	20	4						
Munkavállalói ismeretek	0	1	0	0	0	1	0	0,4	0	0	0
Szépészeti kommunikáció és szolgáltatásetika	1	1	0	0	0	1	0	0,4	0	0	0
Szépészeti informatika	0	1	0	0	0	1	0	0,4	0	0	0
Szépészeti ábrázoló művészet	2	2	0	0	0	2	0	0,8	0	0	0
Művészet- és divattörténet	1	1	0	0	0	2	0	0,8	0	0	0
Szépészeti szolgáltatások alapismeretei	1	0	0	0	0	1	0	0,4	0	0	0
Munka- és környezetvédelem	1	0	0	0	0	1	0	0,4	0	0	0
Alkalmazott biológia	0	2	0	0	0	3	0	1,2	0	0	0
Alkalmazott kémia gyakorlat	1	1	0	0	0	3	0	1,2	0	0	0
Ágazati összesen:	7	9	0	0	0	15	0	6	0	0	0
Élettan, egészségtan	0	0	1	1	0	1	0	0,4	0	0	0
Szakmai alapismeretek	0	0	2	3	0	2	0	0,8	0	1	0,4
Anyagismeret	0	0	3	2	0	4	0	1,6	0	0	0
Szolgáltatási alapismeretek gyakorlat	0	0	7	7	0	12	0	4,8	0	3	1,2
Vállalkozói ismeretek	0	0	1	1	0	1	0	0,4	0	0	0
Alkalmazott számítástechnika gyakorlat	0	0	0	0	0	0	1	0	0,4	0	0
Kézápolás és körömkosmetika szakmai ismeret	0	0	0	0	3	0	5	0	1,6	4	1,6
Kézápolás és körömkosmetika anyag-és eszközismeret	0	0	0	0	3	0	5	0	1,6	3	1,2

Kézápolás és körömkozmetika szakmai gyakorlat	0	0	0	0	24	0	24	0	10,4	24	9,6
Szakmai összesen:	0	0	14	14	30	20	35	8	14	35	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	35	35	14	14	35	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	0	70	70	0	160	0	64	0	0	0

SZJ 5 1012 21 02 Kéz- és lábápoló technikus

(Speciális lábápoló szakmairány)

Tantárgyak			Felnőttoktatás (esti)		Felnőttoktatás (esti) beszámítással	
	1/13 évf.	2/14 évf.	1/13 évf.	2/14 évf.	2/14 évf. beszámítással	2/14 évf.
Munkavállalói ismeretek	1	0	0,4	0	0	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	2	0	0,8	0	0
Szépészeti kommunikáció és szolgáltatásetika	1	0	0,4	0	0	0
Szépészeti informatika	1	0	0,4	0	0	0
Szépészeti ábrázoló művészet	2	0	0,8	0	0	0
Művészet- és divattörténet	2	0	0,8	0	0	0
Szépészeti szolgáltatások alapismeretei	1	0	0,4	0	0	0
Munka- és környezetvédelem	1	0	0,4	0	0	0
Alkalmazott biológia	3	0	1,2	0	0	0
Alkalmazott kémia gyakorlat	3	0	1,2	0	0	0
Ágazati összesen:	15	0	6	0	0	0
Élettan, egészségtan	1	0	0,4	0	0	0
Szakmai alapismeretek	3	0	1,2	0	0	0
Anyagismeret	2	1	0,8	0,4	0	0
Szolgáltatási alapismeretek gyakorlat	12	0	4,8	0	2	0,8
Vállalkozói ismeretek	1	0	0,4	0	0	0
Vállalkozás és ügyfélkapcsolatok gyakorlat	1	0	0,4	0	0	0
Alkalmazott számítástechnika gyakorlat	0	1	0	0,4	0	0
Speciális lábápoló szakmai ismeret	0	6	0	2	5	2
Speciális lábápoló anyag -és eszközismeret	0	3	0	0,8	4	1,6
Speciális lábápoló szakmai gyakorlat	0	24	0	9,6	24	9,6
Szakmai összesen:	20	35	8	14	35	14

Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	14	14	35	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat	160	0	80	0	0	0

SZJ 5 1012 21 03 Kozmetikus technikus

Tantárgyak						Felnőttoktatás (nappali)		Felnőttoktatás (esti)	
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.	1/13 évf.	2/14 évf.	1/13 évf.	2/14 évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	5	0				
Idegen nyelv	4	4	3	4	3				
Matematika	4	4	4	4	0				
Történelem	3	3	2	2	0				
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0				
Digitális kultúra	2	2	0	0	0				
Testnevelés	3	3	3	3	0				
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1				
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0				
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	0	2	2	0	0				
Honvédelem	1	0	0	0	0				
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0				
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0				
Mozgóképkultúra és médiaismeret	0	0	1	0	0				
Közismereti összesen:	27	25	20	20	4				
Munkavállalói ismeretek	0	1	0	0	0	1	0	0,4	0
Szépészeti kommunikáció és szolgáltatás-etika	1	1	0	0	0	1	0	0,4	0
Szépészeti informatika	0	1	0	0	0	1	0	0,4	0
Szépészeti ábrázoló művészet	2	2	0	0	0	2	0	0,8	0
Művészet- és divattörténet	1	1	0	0	0	2	0	0,8	0
Szépészeti szolgáltatások alapismeretei	1	0	0	0	0	1	0	0,4	0
Munka-és környezetvédelem	1	0	0	0	0	1	0	0,4	0
Alkalmazott biológia	0	2	0	0	0	3	0	1,2	0
Alkalmazott kémia	1	1	0	0	0	3	0	1,2	0
Ágazati összesen:	7	9	0	0	0	15	0	6	0
Kozmetikus szakmai ismeretek	0	0	2	3	2	3	4	1,2	1,6
Élettan, egészségtan	0	0	1	1	0	1	0	0,4	0
Kozmetikus anyagismeret	0	0	4	2	2	3	3	1,2	1,2
Elektrokozmetika	0	0	0	0	2	0	4	0	1,6
Vállalkozás és ügyfélkapcsolat a kozmetikában	0	0	0	1	0	1	0	0,4	0

Számítástechnika a kozmetikában	0	0	0	0	0	0	0	0	0,8
Kozmetikus szakmai gyakorlat	0	0	7	7	24	12	24	4,8	8,8
Szakmai összesen:	0	0	14	14	30	20	35	8	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	35	35	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	0	70	70	0	160	0	64	0

SZJ 5 0922 22 02 Kisgyermekgondozó,-nevelő

Tantárgyak						Felnőttoktatás (esti)	
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.	1/13 évf.	2/14 évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	5	0		
Idegen nyelv	4	4	3	4	3		
Matematika	4	4	4	4	0		
Történelem	3	3	2	2	0		
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0		
Digitális kultúra	2	2	0	0	0		
Testnevelés	3	3	3	3	0		
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1		
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0		
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	0	2	2	0	0		
Honvédelem	1	0	0	0	0		
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0		
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0		
Mozgóképkultúra és médiaismeret	0	0	1	0	0		
Közismereti összesen:	27	25	20	20	4		
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0	0	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	0	0	0,8
Szakmai személyiségfejlesztés	2	2	0	0	0	1,2	0
Pszichológia	1	1	0	0	0	0,8	0
Egészségügyi ismeretek	1	1	0	0	0	0,8	0
Elsősegélynyújtás-alapismeretei	1	1	0	0	0	0,8	0
Társadalomismeret	1	1	0	0	0	0,8	0
Szociális ismeretek	0	3	0	0	0	1,2	0
Ágazati összesen	7	9	0	0	0	6	0
Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek	0	0	1	2	0	0,4	0,8
Szakmai készségfejlesztés és kommunikáció	0	0	2	0	2	0,4	0,4
Csecsemő és kisgyermek ellátása	0	0	2	2	0	0	0,8
Differenciált szakmai ismeretek	0	0	0	2	0	0	0,8
Családpedagógiai ismeretek	0	0	2	1	4	0	1,6

Kisgyermekgondozó szakmai gyakorlat	0	0	7	7	24	7,2	8,8
Szakmai összesen:	0	0	14	14	30	8	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	0	70	130	0	80	0

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	5	0
Idegen nyelv	4	4	3	4	3
Matematika	4	4	4	4	0
Történelem	3	3	2	2	0
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
Digitális kultúra	2	2	0	0	0
Testnevelés	3	3	3	3	0
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Földrajz	0	2	2	0	0
Honvédelem	1	0	0	0	0
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0
Mozgóképkultúra és médiaismeret	0	0	1	0	0
Közismereti összesen:	27	25	20	20	4
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0	0
Közszolgálati alapismeretek	2	2	0	0	0
Kommunikációs gyakorlatok	1	1	0	0	0
Kommunikációs ismeretek	0	1	0	0	0
Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek	0	2	0	0	0
Speciális testnevelés és önvédelem	3	3	0	0	0
Ágazati összesen:	7	9	0	0	0
Közigazgatási ismeretek	0	0	0	0	2
Jogi ismeretek	0	0	1	1	1
Szakmai kommunikáció	0	0	0	0	1
Digitális kommunikáció és gépírás	0	0	1	1	1
Erő - állóképesség fejlesztés	0	0	1	1	0
Szakmai kommunikáció idegen nyelven	0	0	0	0	
Önvédelem	0	0	2	1	0
Lövészet	0	0	2	1	0
Személy- és vagyónvédelem	0	0	0	2	0
Közigazgatási ügyintéző szakmai gyakorlat	0	0	7	7	24

Szakmai összesen:	0	0	14	14	30
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	0	35	35	0

SZJ 5 0413 18 01 Közszolgálati technikus (Rendészeti technikus szakmairány)

Tantárgyak						Duális képzőhely szerinti oktatás (rendőrség) + a Duális képzőhely oktatása
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.	13. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	5	0	0
Idegen nyelv	4	4	3	4	3	3
Matematika	4	4	4	4	0	0
Történelem	3	3	2	2	0	0
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	0
Digitális kultúra	2	2	0	0	0	0
Testnevelés	3	3	3	3	0	0
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	0
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Földrajz	0	2	2	0	0	0
Honvédelem	1	0	0	0	0	0
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	0
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0	0
Mozgókép-kultúra és médiaismeret	0	0	1	0	0	0
Közismereti összesen:	27	25	20	20	4	4
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0	0	0
Közszolgálati alapismeretek	2	2	0	0	0	0
Kommunikációs gyakorlatok	1	1	0	0	0	0
Kommunikációs ismeretek	0	1	0	0	0	0
Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek	0	2	0	0	0	0
Speciális testnevelés és önvédelem	3	3	0	0	0	0
Ágazati összesen:	7	9	0	0	0	0
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	0	0	0	0	1	0+5
Szolgálati ismeretek	0	0	0	0	1	0+4
Jogi ismeretek	0	0	1	1	0	0
Közigazgatási ismeretek	0	0	0	0	1	2+2
Szakmai kommunikáció	0	0	0	0	1	1+3
Digitális kommunikáció és gépírás	0	0	1	1	0	1+1
Szakmai kommunikáció idegen nyelven	0	0	0	0	1	1+2
Erő és állóképesség fejlesztés	0	0	1	1	0	1+1
Önvédelem	0	0	2	1	0	0+1
Lövészet	0	0	2	1	0	0+1

Személy- és vagyonvédelem	0	0	0	2	0	1 + 1
Közösségi vagyonvédelem	0	0	0	0	1	1 + 1
Rendészeti technikus szakmai gyakorlat/Duális közszolgálat	0	0	7	7	24	8 + 22
Szakmai összesen:	0	0	14	14	30	30
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	34
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	0	35	35	0	0

SZJ 5 0716 19 04 Gépjármű-mechatronikai technikus (Szerviz szakmairány)

Tantárgyak						Felnőttképzés (nappali)		Felnőttképzés (esti)	
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.	1/13 évf.	2/14 évf.	1/13 évf.	2/14 évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	5	0				
Idegen nyelv	4	4	3	4	3				
Matematika	4	4	4	4	0				
Történelem	3	3	2	2	0				
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0				
Digitális kultúra	2	2	0	0	0				
Testnevelés	3	3	3	3	0				
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1				
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0				
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika	0	2	2	0	0				
Honvédelem	1	0	0	0	0				
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0				
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0				
Mozgóképkultúra és médiaismeret	0	0	1	0	0				
Közismereti összesen:	27	25	20	20	4				
Munkavállalói ismeretek	0	1	0	0	0	1	0	0,4	0
Villamos alapismeretek	3	4	0	0	0	7	0	2,8	0
Gépészeti alapismeretek	4	4	0	0	0	7	0	2,8	0
Ágazati összesen:	7	9	0	0	0	15	0	6	0
Mechanika-gépelemek	0	0	1	0	0	2	0	0,8	0
Technológia	0	0	1	0	0	1	0	0,4	0
Elektrotechnika	0	0	2	2	0	1	0	0,4	0
Gépjármű-szerkezettan	0	0	3	3	0	2	2	0,8	0,8
Gépjármű-villamosság és -elektronika	0	0	0	2	0	2	2	0,8	0,8
Gépjárműgyártás	0	0	0	0	1	0	1	0	0,4
Gépjármű-karbantartás	0	0	0	0	1	0	2	0	0,8

Gépjármű-diagnosztika	0	0	0	0	2	0	2	0	0,8
Gépjármű-informatikai rendszerek	0	0	0	0	1	0	1	0	0,4
Alternatív gépjárműhajtások	0	0	0	0	1	0	1	0	0,4
Gépjármű-mechatronikai technikus szakmai gyakorlat	0	0	7	7	24	12	24	4,8	9,6
Szakmai összesen:	0	0	14	14	30	20	35	8	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	35	35	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	0	105	120	0	160	0	64	0

SZJ 5 0716 19 01 Alternatív járműhajtási technikus

Tantárgyak	Felnőttoktatás (nappali)			Felnőttoktatás (esti)			Felnőttoktatás (esti) beszámítással	
	1/13 évf.	2/14 évf.	3/15 évf.	1/13 évf.	2/14 évf.	3/15 évf.	2/14 évf.	3/15 évf.
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0,2	0	0	0	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	2	0	0	0,8	0	0,8	0
Villamos alapismeretek	8	0	0	3,2	0	0	0	0
Gépészeti alapismeretek	8	0	0	3,2	0	0	0	0
Mechanika-gépelemek	2	0	0	0,8	0	0	0	0
Technológia	2	0	0	0,8	0	0	0	0
Elektrotechnika	6	0	0	2,4	0	0	0	0
Gépjármű-szerkezettan	5	6	0	2	2,8	0	0	0
Gépjármű-villamosság és -elektronika	3	4	0	0,8	1,6	0	0	0
Gépjárműgyártás	0	1	0	0	0,4	0	1	0
Gépjármű-karbantartás	0	4	0	0	1,6	0	0	0
Gépjármű-diagnosztika	0	8	0	0	2,8	0	0	0
Gépjármű-informatikai rendszerek	0	5	0	0	2	0	2	0,4
Alternatív gépjárműhajtások	0	5	0	0	2	0	2	0
Az elektromos hajtás alapjai	0	0	5	0	0	2	2	0,4
Nagyfeszültségű hálózatok	0	0	4	0	0	2	1	2,5
Hajtóanyagok és energiatárolók	0	0	3	0	0	2	1	2,5
Hibrid- és elektromos járműhajtás	0	0	8	0	0	4	1,4	5,4
Gázüzemű gépjárműtechnika	0	0	1	0	0	0,4	0,6	0

Alternatív járműhajtás biztonságtechnikája	0	0	2	0	0	0,8	0,8	0
Alternatív járműhajtás diagnosztikája	0	0	7	0	0	2,8	1,4	2,8
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	35	14	14	14	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat	80	80	0	40	40	0	40	0

14. évfolyam képzési idő: 1 tanév

15. évfolyam képzési idő: 1 félév. „B”: előzetesen megszerzett tudás alapján beszámított tananyagegységek.

SZJ 5 1014 20 02 Sportedző-sportszervező

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.	Felnőttoktatás (esti)	
						1/13 évf.	2/14 évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	5	0		
Idegen nyelv	4	4	3	4	3		
Matematika	4	4	4	4	0		
Történelem	3	3	2	2	0		
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0		
Digitális kultúra	2	2	0	0	0		
Testnevelés	3	3	3	3	0		
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1		
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0		
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	0	2	2	0	0		
Honvédelem	1	0	0	0	0		
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0		
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0		
Mozgókép-kultúra és médiaismeret	0	0	1	0	0		
Közismereti összesen:	27	25	20	20	4		
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0	0	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	0	0	0,8
Anatómiai-élettani ismeretek	2	2	0	0	0	1,6	0
Egészségtan	0	2	0	0	0	0,8	0
Edzésmélelet I.	1	2	0	0	0	1,2	0
Edzésprogramok I.	2	1	0	0	0	1,2	0
Gimnasztika I.	1	2	0	0	0	0,8	0
Ágazati összesen:	7	9	0	0	0	6	0
Elsősegélynyújtás	0	0	1	0	0	0,4	0
Funkcionális anatómia	0	0	0	2	0	0,8	0
Terhelésleltan	0	0	2	0	0	0,8	0
Edzésmélelet II.	0	0	2	0	0	0,8	0
Edzésprogramok II.	0	0	2	3	0	1,2	0
Gimnasztika II.	0	0	2	0	0	0,8	0
Kommunikáció	0	0	2	0	0	0,8	0
Sportszervezési ismeretek	0	0	1	0	0	0,4	0
Sporttörténet	0	0	0	1	0	0	0,4
Sportági alapok	0	0	2	3	1	1,2	1,2
Sportági szakismeretek	0	0	0	0	1	0	0,4
Pedagógia	0	0	0	2	0	0,4	0
Pszichológia	0	0	0	2	0	0,4	0
Sportjog	0	0	0	0	1	0	0,4
Pénzügyi ismeretek	0	0	0	0	1	0	0,4
Sportmenedzsment és marketing	0	0	0	1	0	0	0,4
Számviteli ismeretek	0	0	0	0	1	0	0,4
Vállalkozási ismeretek	0	0	0	0	1	0	0,4
Sportedző-sportszervező szakmai gyakorlat	0	0	0	0	24	0	9,2

Szakmai összesen:	0	0	14	14	30	8	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	35	35
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	0	35	35	0	28	0

4.2.3 Szakképző iskolai tartalmak, óratervek

Felnőttképzés (esti munkarend) esetén az órák heti 2 nap, napi 6 órában kerülnek megtartásra. A heti óraszámok éves órákra való átszámítása felfelé kerekítéssel történik. A heti 12 óra feletti órák *digitális oktatás / digitális tartalmak* közvetítésével kerülnek megtartásra.

SZJ 4 0723 16 03 Divatszabó (Női szabó szakmairány)

Tantárgyak	Felnőttoktatás (esti)	
	1. évfolyam	2. évfolyam
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom		
Idegen nyelv		
Matematika		
Történelem és társadalomismeret		
Természetismeret		
Testnevelés		
Honvédelem		
Osztályközösség-építő Program		
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek		
Digitális kultúra		
Közismereti összesen:		
Munkavállalói ismeretek	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0,8
Ábrázolási gyakorlat	0,4	0
Kreatív műhely	3,6	0
Művészettörténeti alapismeretek	0,8	0
Munkahelyi egészség és biztonság	0,4	0
Digitális szakmai ismeretek	0,4	0
Ágazati összesen:	6	0
Textiltermékek készítése elmélet	0,8	0
Textiltermékek készítése gyakorlat	1,6	0
Anyag és áruismeret	0,4	0,4
Női ruhák gyártástechnológiája	0	0,8
Női ruhák készítése gyakorlat	4	8,6
Női ruhák értékesítése	0	0,4
Női ruhák szerkesztése, modellezése	1,2	3
Szakmai összesen:	8	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat	56	0

**SZJ 4 0716 19 05 Gépjármű mechatronikus
(Szerviz szakmairány)**

Tantárgyak				Felnőttképzés (esti)	
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	1. évfolyam	2. évfolyam
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2		
Idegen nyelv	2	1	1		
Matematika	2	2	1		
Történelem és társadalomismeret	3	0	0		
Természetismeret	3	0	0		
Testnevelés	3	2	1		
Honvédelem	1	0	0		
Osztályközösség-építő Program	1	1	1		
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1		
Digitális kultúra	1	1	0		
Közismereti összesen:	18	9	7		
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	0,8
Villamos alapismeretek	8	0	0	2,8	0
Gépészeti alapismeretek	7	0	0	2,8	0
Ágazati összesen:	16	0	0	6	0
Mechanika-Gépelemek	0	1	0	0,4	0
Technológia	0	1	0	0,4	0
Elektrotechnika	0	1	0	0,4	0,4
Gépjármű-szerkezetan	0	1	0	0,8	0,8
Gépjármű-villamosság és -elektronika	0	0	1	0,4	0,8
Gépjárműgyártás	0	0	0	0,4	0
Gépjármű-karbantartás	0	0	1	0	0,4
Gépjármű-diagnosztika	0	0	1	0	0,8
Vállalkozás ismeretek	0	0	1		0,4
Gépjármű-informatikai rendszerek	0	0	1	0	0,4
Alternatív gépjárműhajtások	0	0	1	0	0,4
Gépjármű mechatronikus szakmai gyakorlat	0	21	21	5,2	8,8
Szakmai összesen:	0	25	27	8	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	140	0	56	0

SZJ 4 0716 19 08 Járműfényező

Tantárgyak				Felnőttképzés (esti)	
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	1. évfolyam	2. évfolyam
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2		
Idegen nyelv	2	1	1		
Matematika	2	2	1		
Történelem és társadalomismeret	3	0	0		
Természetismeret	3	0	0		
Testnevelés	3	2	1		
Honvédelem	1	0	0		
Osztályközösség-építő Program	1	1	1		
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1		
Digitális kultúra	1	1	0		
Közismereti összesen:	18	9	7		
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	0,8
Villamos alapismeretek	8	0	0	2,8	0
Gépészeti alapismeretek	7	0	0	2,8	0
Ágazati összesen:	16	0	0	6	0
Járműfényező szakmai alapismeretek	0	1	1	0,8	0,8
A felület-előkészítés, fényezés, felületvédelem	0	1	1	0,8	0,8
Előkészítési, javítási és gyártási technológiák	0	1	1	0,4	0,8
Karbantartás	0	0	1	0,4	0,4
Vállalkozás ismeretek	0	0	1	0	0,4
Minőségbiztosítási és logisztikai alapismeretek	0	1	1	0,4	0,4
Járműfényező szakmai gyakorlat	0	21	21	5,2	9,6
Szakmai összesen:	0	25	27	8	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	140	0	56	0

SZJ 4 0716 19 11 Karosszerialakatos

Tantárgyak				Felnőttképzés (esti)	
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	1. évfolyam	2. évfolyam
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2		
Idegen nyelv	2	1	1		
Matematika	2	2	1		
Történelem és társadalomismeret	3	0	0		
Természetismeret	3	0	0		
Testnevelés	3	2	1		
Honvédelem	1	0	0		
Osztályközösség-építő Program	1	1	1		
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1		
Digitális kultúra	1	1	0		
Közismereti összesen:	18	9	7		
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	0,8
Villamos alapismeretek	8	0	0	2,8	0
Gépészeti alapismeretek	7	0	0	2,8	0
Ágazati összesen:	16	0	0	6	0
Karosszerialakatos szakmai ismeret	0	1	2	1,2	1,6
Karosszerialakatos technológiák	0	1	1	0,4	0,4
Hegesztőberendezések	0	1	1	0,4	0,4
Minőségbiztosítási és logisztikai alapismeretek	0	1	1	0,4	0,4
Karbantartás	0	0	0	0,4	0,4
Vállalkozás ismeretek	0	0	1	0	0,4
Karosszerialakatos szakmai gyakorlat	0	21	21	5,2	9,6
Szakmai összesen:	0	25	27	8	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	140	0	56	0

SZJ 4 1032 18 02 Rendészeti őr

Tantárgyak	1/9. évf.	2/10. évf.	3/11. évf.
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2
Idegen nyelv	2	1	1
Matematika	2	2	1
Történelem és társadalomismeret	3	0	0
Természetismeret	3	0	0
Testnevelés	3	2	1
Honvédelem	1	0	0
Osztályközösség-építő Program	1	1	1
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1
Digitális kultúra	1	1	0
Közismereti összesen:	18	9	7
Munkavállalói ismeretek	1	0	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0
Közszolgálati alapismeretek	5	0	0
Kommunikációs gyakorlatok	2	0	0
Kommunikációs ismeretek	1	0	0
Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek	2	0	0
Speciális testnevelés és önvédelem	5	0	0
Ágazati alapoktatás összesen:	16	0	0
Rendvédelmi és közigazgatási feladatok	0	1	0
Szolgálati ismeretek	0	0	2
Jogi ismeretek	0	0	2
Szakmai kommunikáció	0	1	0
Digitális kommunikáció	0	1	0
Személy- és vagyonvédelem	0	1	2
Rendészeti őr szakmai gyakorlat	0	21	21
Szakmai oktatás összesen:	16	25	27
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34

Tantárgyak				Felnőttképzés (esti)	
	1/9. évf.	2/10. évf.	3/11. évf.	1. évfolyam	2. évfolyam
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2		
Idegen nyelv	2	1	1		
Matematika	2	2	1		
Történelem és társadalomismeret	3	0	0		
Természetismeret	3	0	0		
Testnevelés	3	2	1		
Honvédelem	1	0	0		
Osztályközösség-építő Program	1	1	1		
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1		
Digitális kultúra	1	1	0		
Közismereti összesen:	18	9	7		
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	0,8
Szakmai személyiségfejlesztés	3	0	0	1,2	0
Pszichológia	2	0	0	0,8	0
Egészségügyi ismeretek	2	0	0	0,8	0
Elsősegélynyújtás alapismeretei	2	0	0	0,8	0
Társadalomismeret	2	0	0	0,8	0
Szociális ismeretek	4	0	0	1,2	0
Ágazati összesen	16	0	0	6	0
Szakmai készségfejlesztés	0	0	2	0	0,8
Gyermekvédelmi ismeretek	0	1	2	0,4	0,8
Pedagógiai-gyógypedagógiai ismeretek	0	2	1	0,8	0,4
Gyermekgondozási-ápolási ismeretek	0	0	1	0	0,8
Gyermekvédelmi adminisztrációs ismeretek	0	1	0	0,4	0
Gyermekvédelmi intézmény szakmai munkája	0	0	0	0	0
Gyermek- és ifjúsági felügyelő szakmai gyakorlat	0	21	21	6,4	10,4
Szakmai összesen	0	25	27	8	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	70	0	28	0
Egybefüggő szakmai gyakorlat			0	35	0

SZJ 4 0922 22 01 Gyermek-és ifjúsági felügyelő

SZJ 4 0923 22 03 Szociális ápoló és gondozó

Tantárgyak				Felnőttképzés (esti)		
	1/9. évf.	2/10. évf.	3/11. évf.	KSZ 11 évfolyam	KSZ 12. évfolyam	KSZ 12. évfolyam (intenzív 1 éves képzés)
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2			
Idegen nyelv	2	1	1			
Matematika	2	2	1			
Történelem és társadalomismeret	3	0	0			
Természetismeret	3	0	0			
Testnevelés	4	2	1			
Osztályközösség-építő Program	1	1	1			
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1			
Digitális kultúra	1	1	0			
Közismereti összesen:	18	9	7			
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0,4	0	0,4
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	0,8	0,8
Szakmai személyiségfejlesztés	3	0	0	1,2	0	1,2
Pszichológia	2	0	0	0,8	0	0,8
Egészségügyi ismeretek	2	0	0	0,8	0	0,8
Elsősegélynyújtás alapismeretei	2	0	0	0,8	0	1,8
Társadalomismeret	2	0	0	0,8	0	0,8
Szociális ismeretek	4	0	0	1,2	0	1,2
Ágazati összesen:	16	0	0	6	0	7,8
Mentálhigiéné	0	2	0	0,8	0	0,8
Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés	0	2	0	0,4	0	1,2
Esetmegbeszélés és szupervízió	0	0	0	0	0	0,4
Szociálpolitika	0	1	0	0	0	0,8
Jogi ismeretek	0	1	0	0,4	0	0,4
Társadalomismeret	0	1	0	0,4	0	0,4
Szociális munka	0	0	0	0	0	2
Gondozási alapismeretek	0	2	0	1,2	0	1,2
Gondozási szükségletek felmérése	0	1	0	0,4	0	1,2

Gondozás az alapellátásban	0	3	0	0,4	0	0,8
Gondozás a szakosított ellátásban	0	1	0	0,4	0	0,8
Szociális gondozás adminisztrációja	0	0	0	0	0	0,8
Akadályozottság és a segédeszközök	0	0	0	0	0	0,8
Szocioterápia-, és foglalkoztatásterápia	0	1	0	0,4	0	1,2
Ápolási alapismeretek	0	3	0	0,8	0	0,8
Betegmegfigyelés	0	2	0	0,8	0	0,8
Szakápolási ismeretek	0	0	2	0	0,8	0,8
Ápolási adminisztráció	0	0	0	0	0	0,4
Belgyógyászati ismeretek	0	2	2	0,4	0,8	1,2
Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések	0	1	0	0,4	0	1,2
Kisklinikumi ismeretek	0	0	2	0	0,8	1,2
Gerontológia, geriátria	0	2	0	0,8	0	1,2
Szociális ápoló és gondozó szakmai gyakorlat	0	0	21	0	10,8	1,8
Szakmai összesen:	0	25	27	8	14	22,2
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	14	14	30
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	140	0	56	0	

4 0713 04 07 Villanyszerelő

(Épületvillamosság szakmairány)

Tantárgyak	ÉPÜLETVILLAMOSSÁG			Felnőttképzés (esti)		Felnőttképzés (esti) 1 éves intenzív képzés
	1/9. évf.	2/10. évf.	3/11. évf.	KSZ /11 évfolyam	KSZ/12 évfolyam	KSZ/12 évfolyam
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2			
Idegen nyelv	2	1	1			
Matematika	2	2	1			
Történelem és társadalomismeret	3	0	0			

Természetismeret	3	0	0			
Testnevelés	3	2	1			
Honvédelem	1	0	0			
Osztályközösség-építő Program	1	1	1			
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1			
Digitális kultúra	1	1	0			
Közismereti összesen:	18	9	7			
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0,4	0	0,5
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	0,8	1
Villamos alapismeretek	8	0	0	2,8	0	3
Gépészeti alapismeretek	7	0	0	2,8	0	3
Ágazati összesen:	16	0	0	6	0	7,5
Elektrotechnika	0	1	1	1,6	0,4	2,2
Ipari elektronika	0	0	2	0	0,8	2,2
Villamos dokumentáció	0	1	1	0,4	0,4	1,5
Villamos biztonságtechnika	0	1	1	0,4	0,4	1,5
Munkavédelem	0	1	0	0,4	0	0,8
Vállalkozás ismeretek	0	0	1	0	0,4	1,5
Épületvillamosság szakmai gyakorlat	0	21	21	5,2	10,8	12,8
Szakmai összesen:	0	25	27	8	14	22,5
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	14	14	30
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	140	0	56	0	0

4 0713 04 07 Villanszerelő

(Villamos hálózat szakmairány)

Tantárgyak	VILLAMOS HÁLÓZAT		
	1/9. évf.	2/10. évf.	3/11. évf.
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2

Idegen nyelv	2	1	1
Matematika	2	2	1
Történelem és társadalomismeret	3	0	0
Természetismeret	3	0	0
Testnevelés	3	2	1
Honvédelem	1	0	0
Osztályközösség-építő Program	1	1	1
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1
Digitális kultúra	1	1	0
Közismereti összesen:	18	9	7
Munkavállalói ismeretek	1	0	0
Villamos alapismeretek	8	0	0
Gépészeti alapismeretek	7	0	0
Ágazati összesen:	16	0	0
Elektrotechnika	0	1	1
Ipari elektronika	0	0	2
Villamos dokumentáció	0	1	1
Villamos biztonságtechnika	0	1	1
Munkavédelem	0	1	0
Vállalkozás ismeretek	0	0	1
Villamos hálózat szakmai gyakorlat	0	21	21
Szakmai összesen:	0	25	27
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0	140	0

4.2. Az elérhető pályaorientációs szolgáltatások leírása

A Magyarország Kormánya által a 1499/2023. (XI. 16.) Korm. határozattal elfogadott felülvizsgált Szakképzés 4.0 stratégia kiemeli, hogy „a pályaorientáció célja meggyőzni az érintetteket, hogy minden fiatal számára létezik a képességeihez legjobban illeszkedő pálya, aminek az eléréséhez a szakmai képzés valós alternatíva, jó döntés.”

Szakképző intézményünk - e meggyőzési folyamat során - a szakképzési centrum egészét átfogó, egymásra épülő, többszintű orientációs – tervező rendszer működésére és működtetésére támaszkodva végzi a szolgáltató tevékenységét.

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdés 5. pontja értelmében szakképző intézményünknek szakmai programjában kell meghatározni az elérhető pályaorientációs szolgáltatások leírását. Az elérhető pályaorientációs szolgáltatások leírása szakmai programunk elválaszthatatlan részét képezik.

Fentiekre figyelemmel a szakképző intézményünkben elérhető pályaorientációs szolgáltatások megnevezését és tartalmi leírását a hatályos szakmai program ... számú melléklete tartalmazza.

4.3 A szakmai gyakorlatok színhelyei

A szakképzési törvény megköveteli, hogy az ágazati alapképzés végéig a gyakorlati oktatást saját tanműhelyeikben valósítsák meg az intézmények. Néhány szakmában a gazdasági változások miatt kevesebb tanuló helyezhető ki vállalkozásokhoz, ezért az oktatáshoz rendelkezésre állnak bizonyos gyakorlati műhelyek is.

A gyakorlati képzés feltételeit és tartalmát világosan meghatározzák a képzési és kimenei követelmények. Ezek előírják az oktatáshoz szükséges eszközök jegyzékét.

A tanulók, a szülők, valamint a munkaerőpiac is komoly elvárásokat támaszt a szakképző intézményekkel szemben. Tanműhelyeink felszereltsége és folyamatos fejlesztése ezen igényeknek igyekszik megfelelni. A szakképzésben, a szakmai alapozásban résztvevő tanulók az iskolai tanműhelyek valamelyikében szerzik meg a munkavégzéshez szükséges szakmai kompetenciákat és a szakmai munkában való jártasságot.

A gyakorlati oktatásban az a célunk, hogy tanulóink a képzés során találkozzanak szakmájuk lényeges vonásaival, minél szélesebb képet kapjanak a szakma jövőjére, fejlődésére vonatkozóan, és ez segítséget nyújtson számukra a munkaerő-piaci választásnál, az elhelyezkedésnél.

Természetesen valamennyi tanulóinkat nem tudjuk az iskolai tanműhelyben elhelyezni, de egyes szakmák egy-két csoportja teljes tanulmányi idejét a Szemerében is töltheti. A gyakorlati oktatás tárgyi feltételeit igyekszünk tudatos fejlesztéssel biztosítani, hogy tanulóink minél nagyobb számban gyakorolhassanak korszerű eszközeinkkel, berendezéseinkkel.

A következő tanműhelyek állnak tanulóink rendelkezésére:

- Autóelektronikai tanműhely
- Autódiagnosztika tanműhely
- Járműjavító-karbantartó tanműhely
- Fodrász 1. tanműhely
- Fodrász 2. tanműhely
- Kozmetika 1. tanműhely
- Kozmetika 2. tanműhely
- Kézápoló és műkörömépítő tanműhely
- Vasipari alapképzés 1. tanműhely
- Vasipari alapképzés 2. tanműhely

- Villamosipari tanműhely Műszerész tanműhely és tanterem
- Divatszabó tanműhely
- Szociális ápoló és gondozó demonstrációs tanterem
- Járműfényező tanműhely (Fonoda utcai telephely)
- Karosszerialakatos tanműhely (Fonoda utcai telephely)
- Rendészeti önvédelmi terem
- Rendészeti léglőtér
- Iskolánk szakmai kapcsolatain keresztül, a régi és az új vállalkozásokkal együttműködve biztosítja a tanulóknak az iskolán kívüli gyakorlati helyet.

A duális képzőhelyekre is vonatkoznak az előírások a gyakorlati tananyagot illetően. A duális képzőhelyi képzésre való alkalmasságát a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara (BOKIK) szakemberi vizsgálják, majd a duális képzőhely és a tanuló szakképzési munkaszerződést köt.

Kiválóan felszerelt és folyamatosan megújuló tanműhelyeink révén bázis- és oktatóiskolája vagyunk az Autószerelők Országos Egyesületének, mely szervezet évente többször elméleti és gyakorlati oktatást, továbbképzést tart tanulóinknak, tanárainknak és a térség autós szakembereinek.

A BOKIK oktatóbázisa és mestervizsgára felkészítő képzőhelye iskolánk tanműhelye. Szakembereink részt vesznek a kamarával együtt a külső gyakorlati helyek alkalmasságának vizsgálatában.

Tanműhelyeinkben az oktatási alaptevékenységet kiegészítő tevékenységet is végzünk. Ezzel egyrészt jelentősen hozzájárulunk az iskola bevételei tervének teljesítéséhez, másrészt lehetőséget adunk tanítványainknak arra, hogy valós műszaki és gazdasági feltételek mellett folytassák az iskolai gyakorlatot. Ezek a kiegészítő tevékenységek a következők: előzetes gépjárműfenntartói tevékenység az ISO 9001:2000 szabvány szerinti minőségirányítási rendszerben, műszaki és integrált átvizsgálás, a Nemzeti Közlekedési Hatóság előírásai és a vonatkozó EU-s követelmények szerint környezetvédelmi felülvizsgálat. A következő szolgáltatásokkal is várjuk ügyfeleinket tanműhelyeinkben:

- általános gépjármű-javítási munkák
- villanszerelő-ipari tevékenység
- fodrászat, kozmetika

Szolgáltatásainknál a legfontosabb célunk, hogy megrendelőink megbízásait az elvárt igényeknek megfelelően, jó minőségben, pontosan hajtsuk végre.

Az, hogy termelőmunkát is tudunk végezni tanműhelyeinkben, lehetőséget ad diákjainknak a vállalkozói létbe való bepillantásba is. Láthatják a szakmához kapcsolódó más kompetenciákat, pl. vállalkozási tevékenység, ügyfelekkel való bánásmód, pénzügyi kompetencia, kommunikáció. Ezzel a tanítványaink komplex képzését tudjuk megvalósítani.

4.4 Előzetes tanulmányok beszámíthatósága

Az előzetes tanulmányok beszámíthatóságáról a 2019. évi LXXX. törvény (Szt.) 62. § rendelkezik:

A szakképző intézmény szakmai programjában meghatározottak szerint a szakképző intézményben, a köznevelési intézményben és a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat az adott szakmára előírt - megegyező tartalmú - követelmények teljesítésébe be kell számítani.

Az előzetes tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű igazolásával a beszámítás iránti kérelmet a szakképző iskola vezetőjéhez kell benyújtani. A beszámítható előzetes tanulmányokról és teljesített követelményekről a szakképző iskola vezetője határozattal dönt. A szakképző iskola vezetőjének döntése ellen a kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani. A fellebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni. Iskolai rendszerű szakképzésbe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az adott szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a komplex szakmai vizsgára

bocsátásnak. A szakképzést folytató intézményben, illetőleg a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat a szakképzésben előírt (megegyező tartalmú) követelmények teljesítésébe a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvényben előírt módon beszámítjuk. Az előzetes tanulmányok, és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű igazolásával a beszámítás iránti kérelmet az iskola vezetőjéhez kell benyújtani. Azoknál a tanulóknál, akik nem moduláris – 2008 előtti – képesítéssel rendelkeznek, központi rendelet hiányában az intézmény vezetőjének az előzetes tudást egyénileg kell elbírálnia. A beszámítás mértékéről az iskola vezetője dönt. Szakképző évfolyamon az előzetes tudás beszámítása az előzetesen végzett szakképzési tanulmányok alapján történik. A szakképzést folytató intézményben, illetőleg a felsőfokú oktatási intézményben folytatott tanulmányok során tett eredményes vizsga alapján a szakmai vizsga részei, illetőleg tantárgyai vizsgakövetelményeinek ismételt teljesítése alól felmentés adható. Abból a vizsgarészből, vagy tantárgyból, amelyből a vizsgára jelentkező már eredményesen vizsgázott – a szakmai és vizsgakövetelmény változása kivételével – újabb vizsgát nem köteles tenni. A felmentés iránti kérelmet, valamint a vizsga letételét igazoló bizonyítványt az iskola vezetőjéhez a vizsgára történő jelentkezéssel együtt kell benyújtani. A felmentésről – az iskola vezetőjének javaslatára – a szakmai vizsga megkezdése előtt a vizsgabizottság dönt.

Az intézményünkben oktatott szakmák esetében a foglalkoztatási jogviszonyban eltöltött szakirányú gyakorlati időt az intézményvezető döntése alapján beszámítjuk a szakirányú oktatás idejébe.

4.5 Gyakorlati képzésről való mulasztás kezelése

Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személynek a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatásról való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes szakirányú oktatási idő húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. (Vhr. 227. § (1))

Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az évfolyam követelményeit nem teljesítette és magasabb évfolyamba nem léphet. Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy pótolni köteles. Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztása az e bekezdésben meghatározott mértéket eléri, és a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja, magasabb évfolyamba léphet.

A tanulók gyakorlati hiányzásának pótlása csak szülői – nagykorú tanulóknál tanuló – kérelemre történő egyedi elbírálás nyomán, igazgatói engedéllyel történhet.

4.6 A szakmai vizsgára való egybefüggő felkészítés rendje

Intézményünk biztosítja a szakmai vizsgára történő egybefüggő felkészítésre az 5 munkanapot. Ennek szervezése és a duális képzőhelyek tájékoztatása az első vizsgatevékenység előtt 45, azaz negyvenöt nappal történik. A felkészítést az intézmény oktatói tartják.

4.7 A helyi köztes vizsgák szabályai

Az Iskolánkban szervezett tanulmányok alatti vizsgafajták a következők:

- tanulmányok alatti vizsgák:
 - osztályozóvizsga (ld. 2.10.1. pont Tanulmányok alatti vizsgák)
 - különbözeti vizsga (ld. 2.10.1. pont Tanulmányok alatti vizsgák)
 - pótló-, javítóvizsga (ld. 2.10.1. pont Tanulmányok alatti vizsgák)
- modulzáró vizsga

- ágazati alapvizsga
- szakmai beszámoltató vizsga

4.7.1 Modulzáró vizsga:

Az iskolarendszeren kívüli képzésben a komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételeként a szakképzést folytató intézmény által megszervezett vizsga, olyan kompetenciamérés, amellyel az intézmény meggyőződik arról, hogy a képzésben résztvevő elsajátította a szakmai és vizsgakövetelmény egyes követelménymoduljaiban előírtakat.

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben a szakképzést folytató intézmény a képzési szakaszok lezárásaként a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott moduloknak megfelelő modulzáró vizsgát szervez. A modulzáró vizsga a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározottak szerint összevontan is megszervezhető.

Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak – a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint – egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével.

A modulzáró vizsga szervezhető az adott modul szakmai követelményei alapján

- írásban,
- szóban,
- gyakorlatban,
- interaktív,
- komplex módon.

A modulzáró vizsga szervezésekor érdemes figyelembe venni az adott modul szakmai vizsgája vizsgaszervezési módját és követelményeit.

A modulzáró vizsgák időpontját és követelményeit a tanulóval a képzés megkezdésekor ismertetni kell. A modulzáró vizsgák időpontját és követelményeit a képzést szervezőnek közzé kell tenni a honlapján.

4.7.2 Ágazati alapvizsga:

Az ágazati alapvizsga lebonyolítására a tanulmányok alatti vizsga szabályait kell alkalmazni.

A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.

Az érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben, ha a képzésben részt vevő személy sikertelen ágazati alapvizsgát tett, a javítóvizsgát a tanév második félévében teheti le. A javítóvizsgán is sikertelen ágazati alapvizsgát tett képzésben részt vevő személy a tanév végén nem minősíthető, és a tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytatja.

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulóknak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az esetben a szakmai vizsga eredményét – az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával – a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani.

Az ágazati alapvizsga leírását, mérésének, értékelésének szempontjait a szakma képzési és kimeneti követelménye tartalmazza.

4.7.3 Szakmai beszámoltató vizsga

A duális képzőhelyek szakirányú oktatási tevékenységének ellenőrzését célzó vizsga.

A beszámoltató vizsgát félévente két alkalommal szervezzük meg, az Szt. 60. § (1)-ben előírt kötelezettség alapján, a duális képzőhellyel együttműködve, annak tevékenységét segítő módon ellenőrizve. A beszámoltató vizsga követelményeit a szakma képzési és kimeneti követelménye alapján állítjuk össze.

5. A KÖZISMERETI ÉS SZAKMAI OKTATÁSRA EGYARÁNT VONATKOZÓ ELVEK

5.1 Az oktatásban alkalmazott tankönyvek, a tanulmányi segédletek a szemléltető és a szakképzés céljait szolgáló pedagógiai szakmai eszközök kiválasztásának elvei

A programtervnek megfelelően a képzési követelményekhez igazodva a szakmai munkaközösségek kiválasztják a központilag kiadott Közoktatási Tankönyvjegyzékből azokat a tankönyveket, segédanyagokat, amelyeket a legmegfelelőbbnek találnak és az oktatás során a leginkább alkalmasak a szükséges ismeretek elsajátításához. Figyelemmel kísérjük a tanulói és oktatói visszajelzéseket, a megjelenő új tankönyveket, rendszeresen részt veszünk tankönyvbemutatókon, és ha szükséges, változtatunk, kipróbálunk új eszközöket.

5.2 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Lásd 3.9 pont.

5.3 A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

Lásd 3.10. pont.

5.4 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

5.4.1 Projektoktatás

A projektoktatás a tanári módszertani szabadság keretében alkalmazható eljárás. Eszköze a tehetség kibontakoztatásának, de a tanulási kudarcok leküzdésének is. A projektoktatás során egy összetett, komplex, tantárgyi vagy gyakran a mindennapi életből származó téma kerül feldolgozásra. A projekt módszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll. A feladat a probléma megválasztásán és megoldásán túl a lehető legtöbb vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárása, amely a való világban az adott problémához kapcsolódik. A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét, ezzel segíti a foglalkoztatók által kiemelten igényelt szociális kompetenciák, így az együttműködés, a kreativitás és kommunikáció fejlesztését. Minden külön módszertani erőfeszítés nélkül lehetővé teszi, hogy a résztvevők a korábbi élményeik, tapasztalataik, tehetségük és ambícióik szerint válasszanak részfeladatot. A projektoktatás a hagyományos tantermi oktatás kiegészítő elemeként is alkalmazható. A projekt módszer átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain, életközeli problémákból indít, és minden résztvevő mindenféle tapasztalatára épít. A projekt módszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. A tervezés két fő szinten történik: az első az egész folyamatra vonatkozik, amely során meghatározott ismeretekhez és képességekhez kívánjuk eljuttatni a tanulókat. A másik szint az egyes projektek megtervezését jelenti, amelyhez az oktatói motiváció és segítség tudatos jelenléte szükséges. A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét. A feladatválasztás történhet osztályközösségi szinten, munkaközösségi szinten, több tanuló csoport bevonásával. A témaválasztás lehet tanulói, vagy pedagógus kezdeményezésére. A projekt időtartama 1-6 hétre tervezendő. Iskoláinkban tantárgyon belüli, tantárgyközi, technikai, környezetvédelmi és versenyfelkészítést segítő projektekre van lehetőség.

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

A szakmapolitika fontos eleme, hogy a projekt alapú oktatás jelenjen meg elsősorban az ágazati alapképzés részeként.

Cél, hogy a projektmunka szervesen beépüljön technikumban a 9-10. (közismereti tartalom nélküli képzés estén a 13. évfolyam első félévében), szakképző iskolában a 9. évfolyam szakmai tananyagába. A 2020/2021 tanévben minden ágazatban, legalább egy-egy projektterv kerül kidolgozásra, ezt a gyakorlatot a következő tanévekben is folytatni fogjuk.

A tervezés során a szakmai képesítés új alapidokumentumaiból (képzési és kimeneti követelmények, programterv) kell kiindulni, az alapján kell megtervezni, a projekt tartalmát, az elsajátítandó ismereteket, készségeket és attitűdöket.

Annak érdekében, hogy a későbbiekben egy-egy ágazatban több projektet is ki lehessen dolgozni, megfelelő óraszámmal, keret jelleggel a szakmai tantervekbe óratervébe beépítjük a Projektmunka lehetőségét. Ez ágazatonként eltérő, de a rendelkezésre álló időkeret 10-30 %-ában időtartamban tervezzük azt.

A projektmunka során egy komplex feladatot kell megoldani, aminek időtartama, előre meghatározott végeredménye és sikerkritériuma is van.

A projekt tervezése során az a legfontosabb, hogy egyértelmű legyen, hogy melyek azok az ismeretek, készségek és attitűdök, amelyeket lefed a feladat. A projekteket a Miskolci Szakképzési Centrum által összeállított Projektmunka sablon felhasználásával tervezzük.

5.4.2 Kooperatív oktatás

Kooperatív csoportmunka során a csoport tagjai a feladatokat egymással kapcsolatban teremtve oldják meg. A csoportok összetétele heterogén, a csoporton belüli szerepek egyértelműek világosak. Tudatos a szerepvállalás, ezáltal minden tag felelősséget tud vállalni a csoportban és a feladatmegoldásban betöltött szerepéért. Így a csoport munkája tartalmassá és rendezetté válik.

A csoporton belüli munkamegosztás ebben a formában lehetővé teszi, hogy a tanulók ne azonos minőségű munkát végezzenek, hanem a jobb közös teljesítmény érdekében a munkát részeire bontva dolgozzanak és képességeik alapján, akár már önállóan differenciáljanak.

A tanulók közötti együttműködési képesség fejlesztése érdekében törekszünk a kooperatív oktatásra.

5.4.3 Tantárgytömbösítés

Az eredményes szakmai vizsgára és érettségi vizsgára való felkészítés érdekében egyes szakmai tárgyak és az érettségi tárgyak esetén tantárgytömbösítést alkalmazhatunk.

5.4.4 Digitális oktatás

Iskolánkban komplex online felületet biztosítunk a digitális és online oktatás szervezéséhez. Ezen felületen oktatóink saját felhasználóikkal classroomokat tudnak létrehozni oktatott csoportjaik számára. Oktatóinknak ezen a felületen oktatótestületi levelezőlistát működtetünk, ahol a szükséges információkat megkapják és elérhetik folyamatosan. Oktatóink tantárgyaik oktatása során komplexen használják a digitális oktatás és a személyes jelenlét nyújtotta lehetőségeket.

Ezen felületen túl a KRÉTA rendszerét, illetve az oktatói közösség ajánlásával és elfogadásával rendszeresített egyéb prezentációs és számonkérő felületeket is használunk. Az elfogadott applikációk és programok listája minden tanévben, a honlapon van közzétéve, a digitális oktatás házi rendjével egyetemben.

5.4.4.1 Iskolánk digitális/online oktatására vonatkozó elvek:

A szakmai programunkban és Házi rendünkben rögzítettek a Digitális/Online oktatásban is érvényesek.

1. Digitális/Online oktatás esetén is napirend/rendszer szerint oktatunk.
2. Online oktatás esetén a napi feladatokat délelőtt 9:30-ig a tanárok közléseztik.

3. A feladatok elvégzésének határideje pontosan, egyértelműen van meghatározva. A határidő vége nem eshet este 20 óra és reggel 8 óra közé.
4. Az online órátartást vagy dolgozat íratást legalább 48 órával előtte jelezzük az osztálynak, csoportnak.
5. A beadandó feladatok kiadása egyértelműen van meghatározva, megfelelő mintafeladat megadásával.
6. A feladatok mennyiségének arányosnak kell lenni az elvárható tanulási idővel.
7. A tananyagot megtanítjuk, elmagyarázzuk. Ennek formája változatos lehet (online óra, közvetített videó, hang file, prezentáció, egyéb online tananyag ... stb).
8. Az érdemjegyek minőségi és mennyiségi elveinél is érvényesülnek a szakmai programban rögzített szabályok.

5.4.5 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben résztvevő fogyatékkal élő személy esetében a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

Intézményünkben a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók oktatása- nevelése integrált formában történik a többi tanulóval együtt.

A tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a jogszabályi előírások szerint, illetve külön fejlesztési terv alapján történik. A pedagógusok és a gyógypedagógus együttes közreműködésével alakítják ki a tanulók leghatékonyabb tanulási módszereit, formáit, eszközeit. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazottaknak megfelelően történik.

Intézményünkben azok a tanulók nyernek felvételt, akik a szakértői vélemény szerint integráltan oktathatók. A tanulók társaikkal együtt végzik az iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. A diákok számára nagyon fontosak és hatékonyak az egyéni és kiscsoportos megsegítések.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások figyelembevételével, speciális szakemberek igénybevételével történik.

A tanulók fejlesztése céljából létrehozott eszköz és módszertár folyamatos bővítése által a tanulók sokrétű fejlesztést kaphatnak a tanév elején elkészített fejlesztési tervek alapján.

A fejlesztési feladatok meghatározása és dokumentálása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben meghatározottak szerint történik. Az SNI illetve BTMN tanulók csoportokra osztását követően egyéni fejlesztési terv alapján a tanórák befejezését követően fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

5.4.5.1 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók

A tanulókat képességük szerint csoportokba osztjuk, ezt követően az elkészült egyéni fejlesztési tervek alapján szakemberek segítségével elkezdjük a tantárgyi felzárkóztatásra és készségfejlesztésre irányuló kötelező foglalkozásokat.

A tanulási hatékonyság fejlesztése mellett az iskolában működő szociális hálózat segítségével komplex fejlesztésben részesülhetnek a diákok. A tanulók, szaktanárok segítségével kiscsoportos foglalkozásokon vesznek részt, ezáltal sikeresen felzárkózhatnak, lemaradásukat pótolhatják, megerősítésben, egyénhez igazított segítségnyújtásban részesülhetnek.

A készségfejlesztésüket szakember végzi, erre a célra kialakított helyiségben, akár egyénre szabottan is. A fejlesztés dokumentálása az elektronikus naplóban történik.

Fejlődésükről a szülők a törvényi előírásoknak megfelelően két alkalommal tájékoztatást kapnak az elektronikus naplón keresztül, továbbá bármikor kérhetnek a szakemberektől konzultációs időpontot.

5.4.5.2 Sajátos nevelési igényű tanulók

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 2011. CXCV törvényben meghatározott sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

A kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások külön csoportbeosztás szerint képességnek megfelelően történik gyógypedagógus irányításával.

Az óraszámok megállapítása a 2011. CXC törvény 6. számú mellékletében meghatározottak szerint történik. A foglalkozások vezetése a belíven kívül az elektronikus naplóban is rögzítésre kerülnek. A szülők minden tanévben két alkalommal tájékoztatást kapnak a gyermekeik fejlődéséről az elektronikus naplón keresztül.

A tanulók fejlesztését fogyatékosági típusnak megfelelő egyéni fejlesztési terv alapján a szakértői véleményben meghatározott fejlesztési területekre vonatkozóan végezzük, figyelembe véve a tanulók egyéni szükségleteit, akadályaik leküzdését és új funkciók kialakítását lehetővé téve.

A foglalkozásokat külön erre a célra kialakított helyiségben fejlesztőszobában végezzük, folyamatosan bővülő speciális eszközökkel, módszerekkel.

Intézményünkben elsősorban az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók nyerne felvételt. A tanulók többnyire olvasási, írási, helyesírási, számolási, tanulásmódszertani, figyelemhiány, hiperaktivitás tüneteit, hiányait mutatják. A magatartás zavarai is előfordulnak, mely esetben az intézményben működő pszichológust is bevonjuk a hatékonyabb segítségnyújtás érdekében. A szakszolgálatokkal hatékonyan együttműködünk, így jól kiépült segítségnyújtó hálózattal rendelkezünk.

Szakemberek segítségével felmérjük a tanulók aktuális fejlettségi szintjét. Igény, és a hatékonyabb eredmény elérése érdekében folyamatosan kapcsolatot tartunk a szülőkkel. Megismerjük a tanuló erősségeit, gyengeségeit és az erősségekre építve a gyengeségek folyamatos fejlesztésével igyekszünk a sikerélmény biztosítását elérni, mely által a tanulók a szakmájukban és a magánéletükben is megállják majd a helyüket.

6 EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

6.1 A program célkitűzése

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az intézményünkben eltöltött időben minden diák részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az iskolánk mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az egészségfejlesztés és annak egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés a tanuló és a szülő részvételével az egészségi állapot erősítésére, fejlesztésére szolgál.

A mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek elsődlegesen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek,
- a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi és környezeti higiéne (jelenlegi járványügyi helyzetre különös tekintettel)

területére terjednek ki.

További egészségnevelési feladatok:

- higiéne magatartásra nevelés,
- egészséges mozgásfejlődés biztosítása,

- betegségek elkerülésére, egészség megóvására nevelés
- krízis prevenció,
- harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés,
- Családi életre, társsá-, szülővé válásra nevelés.

Az egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait. Iskolánkban az átfogó prevenciós programoknak kiemelt jelentősége van. Arra törekszünk, hogy a teljes körű egészségfejlesztési program koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon valósuljon meg.

Az iskolánkban folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.

6.2 A program megvalósításának feltételei

6.2.1 A program megvalósításának iskolán belüli személyi feltételei

Egészségfejlesztő csoport tagjai:

- Iskola igazgatója (vagy megbízottja)
- Osztályfőnöki munkaközösség vezetője,
- Osztályfőnökök,
- Testnevelők,
- Iskola-egészségügyi szolgálat (iskolaorvos – védőnő),
- Iskolapszichológus
- Iskolai szociális segítő
- Iskolarendőr
- Diákönkormányzatot segítő pedagógus
- Egészségügyi szakmai tárgyakat oktatók

A legjobb program sem lehet eredményes a kollégák segítségével. A szakszerű és az iskola konkrét helyzetét vevő iskolai egészségstratégia megvalósítása elképzelhetetlen a tantestület együttműködése nélkül.

6.2.2 Iskolán kívüli személyi feltételek, kapcsolatok:

- Miskolc MJV Városi Önkormányzata
- Miskolci Szakképzési Centrum,
- Iskolaorvos, védőnő,
- Szülői munkaközösség,
- Gyermekjóléti szolgálatok (nevelési tanácsadók, családsegítők),
- B-A-Z Vármegyei Kormányhivatal egészségfejlesztési szakemberei,
- Rendvédelmi szervek,
- Kábítószerügyi egyeztető fórumok (drogambulancia)
- Magyar Vöröskereszt

6.2.3 A program megvalósításának tárgyi feltételei:

- Jól felszerelt tornaterem és sportpálya,
- Kulturált étkezde saját konyhával,
- Iskolaorvosi rendelő,
- Jól felszerelt, világos osztálytermek, szaktantermek, laboratóriumok,
- Iskolai stúdió,
- Az elsősegélynyújtás oktatás szimulációs egységei

- Audiovizuális eszközök,
- Könyvtár,
- Büfé.

6.3 A program megvalósításának szinterei

6.3.1 Tanórai keretek, elsősorban:

- természettudományos órák, különösen biológia és egészségtan,
- osztályfőnöki órák,
- nyelvi órák,
- testnevelés óra
- iskolegészségügyi team által tartott egészségnevelő előadások.

6.3.2 Tanórán kívüli keretek:

- nem sportjellegű tevékenységek (egészségnap, DÖK-nap, rendezvények),
- mindennapos testmozgás, tömegsport,
- elsősegélynyújtás szakkör
- elsősegélynyújtás interaktív előadás
- Szemere kupák (a DSE szervezésében),
- sportnap, tanár-diák mérkőzések,
- természetjárás osztálykirándulás keretein belül.

6.3.4 Egyéb lehetőségek:

6.3.4.1 Iskola egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő, asszisztens, iskolafogászat)

Fő feladata a prevenció. Az év eleji- közti szűrésekkel, vizsgálatokkal diagnosztizálni az előforduló tüneteket, problémákat és a szükséges terápia mielőbbi alkalmazása.

Rendszeres konzultáció osztályfőnökkel, szülővel, testnevelővel.

Meghívottként részvétel az egészségnevelést érintő nevelőtestületi értekezleteken, illet osztályfőnöki órákon. Kapcsolattartás házi orvos és iskolaorvos között.

6.3.4.2 Iskolapszichológus

Az iskolapszichológus feladatait a tanulók személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme, továbbá a nevelő-oktató munka hatékonyságának segítése érdekében végzi, közvetlen segítséget nyújt a pedagógusoknak a nevelő-oktató munkához. A gyermekekkel, a tanulókkal közvetlenül, egyéni vagy csoportos foglalkozások keretében közreműködik a gyermekek beilleszkedését, társas kapcsolatait javító és iskolai teljesítményét növelő intézkedésekben, kezeli a tanulóknak a nevelési-oktatási intézménnyel összefüggő személyközi kapcsolati kommunikációs és esetlegesen fellépő teljesítményszorongásos tüneteit.

6.3.4.3 Szülő-nevelő találkozó (fogadóóra)

Iskolánkban rendszeresen zajlanak az osztályok (különösen az első évfolyamok) által szervezett szülő-nevelő találkozók. A meghívott szaktanárok szakmai, pedagógiai észrevételei, értékelései mellett sort lehet keríteni egészségneveléssel kapcsolatos problémák megbeszélésére is.

6.3.4.4 Szülők

A program megvalósításának egyik fontos szintere az *szülők közössége*, hisz a szülők aktív részvétele, tevőleges segítése, együttgondolkodása a siker záloga.

6.3.4.5. Diákönkormányzat

A tanév elején és a tanév közben rendszeres konzultáció a diákok képviselői és a testnevelő oktatók között

a tanévi tömegsportok: - házi bajnokságok és egyéni testmozgásvégzési lehetőségek koordinálása.

6.3.4.6 Iskolai szociális segítő

Az iskolai szociális segítő tevékenység hangsúlya a megelőző és megkereső tevékenységen van, szolgáltatásai pedig döntően a nevelési-oktatási intézményekben valósulnak meg, ezért kulcsfontosságúvá válik a szociális segítő és az intézmény közötti együttműködés.

Az iskolai szociális segítő olyan – iskolában és kollégiumban tevékenykedő – segítő szakember, aki elsődlegesen a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésével, szociális és kommunikációs készségei fejlesztésében, egészségfejlesztésben való közreműködéssel, prevencióval foglalkozik. Aktív résztvevője a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésének, illetve a felmerülő életvezetési, szociális problémák megoldásához nyújt segítséget az iskola diákjainak, igény szerint pedagógusoknak, a nevelő- oktató munkát segítő szakembereknek és más szakembereknek (pl. iskolaorvos, iskolai védőnő, iskolapszichológus, iskolarendőr stb.), valamint szülőknek egyaránt.

6.4 A program megvalósítása

6.4.1 Konkrét állapot felmérés

a) Az intézmény tanulóinak, tanárainak, szülőknek az egészséges életmódhoz való viszonyulásának konkrét kérdőív formában való felmérése, iskolaegészségügyi szolgálat bevonásával (orvosi alkalmassági vizsgálat-beiratkozás-egészségügyi állapotfelmérő lap-anamnézis).

Az oktatói testületnél különös hangsúlyt kap a problémakezelés módszerének vizsgálata, az elsődleges preventív egészségmegőrzés ismeretének tudásszintje,

b) Tanuknál az eltérő korosztályoknak megfelelő szintű és típusú kérdőívek használata 9.-12. évfolyamokon,

c) Iskolaorvosi szűrések-vizsgálatok,

d) Iskolapszichológus,

e) Évente kétszer (ősszel és tavasszal) fizikai állapotfelmérés testnevelésórán (NETFIT)

f) A kapott vizsgálati eredményeket azután rangsoroljuk, illetve súlypontoszuk és meghatározzuk, kidolgozzuk az elsődleges, illetve másodlagos prevenció feladatokat és módszereket.

6.4.2 Az egyes színtereken tervezett módszerek:

6.4.2.1 Egészségnevelés tanórán

Az iskolánk egészségfejlesztéshez kapcsolódó, a nevelés-oktatás egészét érintő feladatainak színtere minden tanóra, és tanórán kívüli foglalkozás. Az ismeretátadásban kiemelt szerepet kapnak a biológia, természettudományos és idegen nyelvi órák valamint az egészségügyi szakmai tantárgyak.

6.4.2.2. Egészségnevelés az osztályfőnöki óra keretében

Az osztályfőnöki órák tartalmát kötelezően nem határozza meg egyik közneveléssel kapcsolatos törvény ill. szabály sem, ezért ebben a tekintetben nagy az iskola szabadsága és ezzel együtt a felelőssége is. Az órakeret szűkös és a napi, valamint az aktuális problémák megbeszélése mellett helyet kell adni az egészségnevelésnek is. Erre az éves óraszámából 20-25% szeretnénk fordítani, ezzel is jelezve a terület kiemelt fontosságát.

6.4.2.3 Egészségnevelés a testnevelésórán és a sportoktatásban

Testnevelésórán

Célunk megszerettetni és megőrizni a mozgás szeretetét, változatos, hangulatos óravezetéssel sikerélmény biztosításával úgy, hogy ne csak a teljesítmény centrikus oktatás domináljon.

Fenn kell tartani és lehetőség szerint bővíteni kell a differenciált oktatási formákat.

A tanulók önmagukhoz mért fejlődése jelentse az értékelés fő elvét, mind a technikai, mind pedig a kondicionális képességfejlesztés területén, ne az abszolút teljesítményt osztályozzuk.

A könnyített- és gyógytestnevelés órákat külön csoportban szakos ellátással szervezzük, hogy minden diákunk a képességeinek és problémájának legjobban megfelelő fejlesztésben részesülhessen.

Diákjainktól elvárjuk, hogy lehetőségeikhez mérten

- legyenek tisztában a balesetmegelőzős, balesetvédelem és a kölcsönös segítségnyújtás fő elveivel, fontosságával,
- egészséges étkezési szokásokat alakítsanak ki,
- felismerjék a helyes napirend kialakításának fontosságát, és eszerint éljenek,
- tudatosuljon bennük a káros szenvedélyek sportteljesítmény-csökkentő és egészségkárosító hatása.
- növekedjen a fizikai állapotuk az évenkénti NETFIT felmérések során.

Mindennapi testmozgás

Iskolánk a testnevelés órák keretein kívül is számtalan lehetőséget kínál a diákjainak, hogy játéklehetőséget biztosítson nekik, és kielégítse mozgásigényüket. A foglalkozások időpontját minden tanév elején a testnevelők határozzák meg az iskolavezetéssel történő egyeztetés után.

6.4.2.4 Prevenció

Iskolánkban az egészségfejlesztés és környezeti nevelés területén kiemelt szerep jut a prevenció munkának, felmérések készítésének, előadások, rendezvények szervezésének.

A szenvedélybetegségek megelőzésének főbb területei:

6.4.2.5 Táplálkozás

Egészséges ételválasztékot találunk a büfében: több tejtermékkel, péksüteménnyel, gyümölcscsel.

Egészséges étkezési-reformétkezéstről szóló előadások szervezése folyamatban van.

Sportrendezvényekkel egybekötött gyümölcs, rostos ital, tiszta víz bemutatókat szervezünk.

(DÖK nap)

6.4.2.6 Szexualitás és az AIDS

A 11. évfolyamon iskolaorvosi, védőnői közreműködéssel a lányok részére önvizsgálati mellrák szűrés bevezetése történik, egészségnevelő előadások keretein belül. A fiúk a here daganatos betegségről, a tünetek korai felismeréséről, önvizsgálatról hallanak védőnői tájékoztatót. A DÖK napon az iskolaorvos meghívására kerül sor a HIV fertőzés, és az AIDS betegségről szóló előadás megtartására.

6.4.2.7 Dohányzás

Iskolánk egész területén tilos a dohányzás.

DÖK, a kortárssegítők, védőnő, egészségnevelő szervezésében időszakonként minden évfolyamon munkáltató feladatokkal többfordulós versenyt szervezünk.

Kórházi látogatások szervezése: (érsebészeti; tüdőgondozó, stb.) önkéntesek és kortárs-segítők bevonásával

Előadások szervezése meghívott előadókkal. (DÖK-nap)

A tanári példamutatás kiemelt fontosságú.

A témával foglalkozunk biológia, kémia és fizika órákon, ahol a légzés élet- és egészségtana a tanóra szerves része a tantárgyak közötti kooperáció keretében az egészségnevelés.

6.4.2.8 Drog-prevenció:

A drog-prevencióval kapcsolatos feladatokat az iskolai bűnmegelőzési szakember látja el.

A program koordinátoraként is tevékenykedő kolléga előadások szervezésével, kortárs segítők bevonásával, rendőrségi, ifjúságvédelmi szakemberek segítségével folyamatosan jelen van az osztályok életében.

6.4.2.9 Egyéb függőséget okozó fogyasztási cikkek:

Alkohol, energiatital és kávé.

Sajnos nemcsak iskolánk fiataljaira jellemző, hogy a tanítási hét során felmerülő nehézségek miatt pótszerekhez nyúlnak!

Bár a kávé és az energiatital legális drognak számít, nem lehet a diákok mindennapi itala! Az iskolán belül (büfé kínálat) nem juthatnak ezekhez az élnkítő szerekhez, otthoni, társaságbeli fogyasztásuk bevett napi gyakorlat. Itt a legkisebb a megelőzésben a mozgásterünk, hiszen a szülők, sőt mi tanárok is élünk

ezekkel az anyagokkal. Ezért tanórákon, elsősorban a biológia és kémia és egészségügyi tanár szakos kollégák feladata felhívni a figyelmet az izgatószeres használatának „mellékhatásaira”.

Alkohol:

Mivel az iskola területén, az iskolai programokon az alkohol fogyasztása és birtoklása is büntetendő, ezért a tanulók baráti körben, szabadidejükben élnek vele.

Itt feltétlenül szükség van a kortársak segítő megerősítésére: hogy alkohol nélkül is van buli.

A tanórai munka során kiselőadások összeállításával, és prezentációjával inkább magukénak érzik a témát a diákok.

6.4.2.10 Elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása

Tanórákon (sportedző, rendész, szociális ápoló és gondozó) egészségügyi szakos oktató gyakorlat orientált elméleti oktatás során történik.

Tanórán kívül szakkör keretében, elsősegélynyújtási versenyre készülve, kis csoportos interaktív előadások megtartása saját oktatóval zajlik.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái a dolgozók (oktatók) számára:

- elméleti és gyakorlati oktatás évente a mindenkori aktuális protokollnak megfelelően
- „Elsősegélynyújtás jegyzet pedagógusok számára” hozzáférhetősége elektronikus és nyomtatott formában

6.4.3 A megvalósítás időintervallumai

Rövid távú (1 év):

A program elindítása felméréssel történik (a tanévet megelőző nyár folyamán orvosi alkalmassági vizsgálat során valamint NETFIT testnevelés órákon). Növekedjen a tömegsportokon való résztvevők száma. Az egészséges táplálkozás feltételeinek megteremtése a büfében.

Kulturált, ízléses évszaknak megfelelő öltözködés. A betegséggel szembeni immunitás növekedjen - a tanári-tanulói hiányzások csökkenjenek!

Járványügyi szempontból a megbetegedések, fertőzések kivédése és elkerülése!

Középtávú (3- 4 év):

A mindennapos testnevelés hatására minden osztályra vonatkozóan. Tanári továbbképzések. A dohányzók számának csökkentése, kortárssegítők számának növelése.

Alkohol problémák számának csökkentése, drog megelőzés.

Hosszú távú (8-10 év):

Átfogó szemléletváltozás.

6.4.4 Összehasonlító értékelés

6.4.4.1 Folyamatértékelés:

A végrehajtás szakaszában hogyan fogadják a diákok, tanárok, szülők ezt a programot, pl. Az egyes rendezvényeken hányan vesznek részt, milyen mértékben sikerül elsajátítani és a gyakorlatban sikeresen alkalmazni az elsősegélynyújtási ismereteket és mennyire lesz hatékony hosszú távon a járvány elleni védekezés.

6.4.4.2 Átfogó éves értékelés:

Az éves munka értékelésekor.

6.4.4.3 Újabb célkitűzések meghatározása:

Az új állapotfelmérés és a középtávú teljesülés tükrében 5-6 évente felülvizsgálat.

7 A SZAKMAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK ÉS FÜGGELÉKEINEK RENDJE

7.1 számú melléklet: a kollégiumok szakmai programja

Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

SZAKMAI PROGRAMJA

Szemere Kollégium (3529 Miskolc, Ifjúság útja 16-20.)

Mezőkövesdi Kollégium (3400 Mezőkövesd, Damjanich u. 1.)

Diósgyőr-Vasgyári Kollégium (3533 Miskolc, Téglagyári u. 1-2.)

Tartalom

Tervezés

A dokumentum tervezésekor figyelembe vett alapelvek

- a) *Hatékony - tanuló- szervezeti működés*
- b) *Szervezeti kölcsönhatások*
- c) *Nyitottság, partnerség, partnerközpontúság*
- d) *Mérhetőség logikai elv*
- e) *Megújuló kezdeményezőkézség, fogékonyság, innovációra való hajlam.*
- f) *Változásokhoz való alkalmazkodás*

A tervezés horizontális szempontjai

- a. *Partneri kapcsolatok növelése, önfejlesztés*
- b. *Kiszámíthatóság és fejlődőképesség párhuzamossága*
- c. *Esélyegyenlőség biztosítása; a „másképpen képes” tanulók felzárkóztatása, fejlesztése*
- d. *Nyilvánosság biztosítása*
- e. *Az oktatói és tanulói kezdeményezőkézség előtérbe helyezése annak érdekében, hogy a vállalt pedagógiai folyamatok hatékony működjenek*
- f. *Korszerű tanulószervezet, tudásalapú kollégiumpedagógiai munkaszervezet kialakítása és fejlesztése*
- g. *Fenntartható fejlődés szemlélet kialakítása és fejlesztése*

Az intézmény szempontjából meghatározó környezeti tényezők és jellemzőik röviden

A fenntartói környezet rövid bemutatása

A Miskolci Szakképzési Centrum Szemere Bertalan Technikum, Szakképző iskola és Kollégium keretén belül működik Miskolcon. Mezőkövesden van egy feladatellátási helye.

A Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium intézmény Kollégiumának szervezeti felépítése 2020. július 1-től a következő:

- *Szemere Kollégium (3529 Miskolc, Ifjúság u. 16-20., székhely),*
- *Diósgyőr-Vasgyári Kollégium (3533 Miskolc, Téglagyári u. 2., telephely),*
- *Mezőkövesdi Kollégium (egykori Bayer Róbert kollégium, 3400 Mezőkövesd, Damjanich u. 1., telephely).*

A három kollégiumból álló Kollégium vezetéséért felelős igazgatóhelyettes

- *közvetlenül vezeti a Szemere Kollégiumot (székhely) és a Diósgyőr-Vasgyári Kollégiumot (telephely), illetve*
- *irányítja a szakmailag önálló, de szervezetileg nem önálló Mezőkövesdi Kollégiumot (telephely). A Mezőkövesdi Kollégium helyi vezetéséért külön igazgatóhelyettes felel.*

A kollégium szükségessége és rendeltetése társadalmi vonatkozásban

A kollégiumok – bár országos beiskolázásúak – jellemzően a vármegye, kiemelhetően Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye területéről iskoláz be tanulókat. A vármegye településszerkezete, a közlekedési viszonyok, valamint az iskolák elhelyezkedése miatt a tanulók egy részének szabad iskolaválasztási joga csak kollégiumi háttérrel tud érvényesülni. A kollégista tanulók kapcsán célunk a társadalmi helyzetükből eredő esélyhátrányok mérséklése, a szociális és kulturális hátrányok csökkentése. Ezáltal a kollégium a társadalmi mobilitás biztosításának, elősegítésének egyik jelentős eszköze.

Általános jellemzők

Kollégium számunkra az emberi kapcsolatok közösségi és egyéni szintű fejlesztésének sokoldalú színtere, gyűjtőhelye a 14-20 éves korú tanulókra vonatkoztatva. Sajátos jellemzője, hogy a kollégiumi lét érték közvetítése egy folyamatosan változó társadalomban.

5.1 A működés belső intézményi feltételrendszere

5.1.1. A Szemere Kollégium bemutatása

Kollégiumunk 1981-től üzemel, 408 férőhelyes, 6 emeletes – energetikai korszerűsítésen átesett – panel épület, melyben emeletenként 17 db 4 ágyas szoba van. Kollégiumunk kihasználtsága az elmúlt tanéveknek visszamenőleg 80-85% között van, amellyel jelenleg az Észak-magyarországi régió legnagyobb ilyen típusú feladatellátási helye. Miskolc város középiskoláiból (elsősorban a Miskolci Szakképzési Centrum intézményeiből) fogadunk diákokat, de vannak diákjaink a város más középiskoláiból is.

Koedukált kollégium lévén – az épület adottságainak megfelelően – függőlegesen a két lépcsőházhoz (lifthez) igazítottan került megosztásra fiú, illetve lány oldal. A szinteken egyaránt megtalálhatóak a kiszolgáló helyiségek, azaz a konyhák, fürdőszobák és a mosdók.

A földszinten került elhelyezésre az egészségügyi szoba. Kollégiumunkban heti 40 órás munkaidőben lát el ápolónői tevékenységet egészségügyi főiskolai képzettséggel rendelkező munkatársunk. Ezen kívül itt találhatóak a tanári szobák, a titkárság, vezetői iroda, a kollégium konditerme és az interaktív táblával ellátott oktatóterem, valamint a szabadidő hasznos eltöltését biztosító sporteszközök.

Az épület állaga felújításra szorul (elektromos hálózat, vízvezeték rendszer, vízvezetés), de minden évben igyekszünk fejleszteni, javítani az épület állagán.

A kollégium személy-és vagyonbiztonságát a 24 órás portaszolgálat biztosítja.

A Mezőkövesdi Kollégium bemutatása

A kollégium a város sajátos, önálló arculatú intézménye, A közel 100 éves Bayer Róbert középiskolai kollégium - hasonlóan, mint jogelődei - (a Földes Ferenc kollégium és azt megelőzően a Szent László konviktus) megkülönböztetett figyelmet fordít a hátrányos helyzetű vidéki gyermekek támogatására, nevelésére. A megrendelők (szülők, munkahelyek) valamint a fenntartó elvárásaihoz igazodva teljesíti alapvető feladatát - az érték közvetítést, valamint a piaci feltételeknek is megfelelő szolgáltatást nyújt. A kollégium nevelési céljaiban ötvözi a múlt megőrzendő értékeit és a mai információgazdag világ szükségleteit. A pedagógiai program elkészítésével olyan nevelési rendszer kiépítését kívánjuk elősegíteni, amelyik - a bázisiskolák pedagógiai programjait alapul véve - a kollégiumi élet minden területén lehetővé teszi a hatékony nevelőmunkát.

A Kollégium Mezőkövesd központjában, a város két, középfokú oktatási intézményének közelében található. A közel 100 éves múlttal rendelkező kollégium jelenlegi helyére az 1968/1969-es tanévben költözött. Az épület háromszintes, állaga még megfelelő. A kollégium befogadóképessége 110 fő. A diákok 3 és 4 ágyas szobákban laknak. Az első és második emeleten 2-2 vizes blokk és 3 tanulószoba áll rendelkezésükre. A tanulóknak van nagy képernyős televíziókészülék. A kollégium könyvtárszobája - 15 000 kötetes - a tanulást is segíti, és lehetővé teszi az önképzést, művelődést. A kollégium épületében önálló 1400 adagos konyha és 80 fős ebédlőterem található - a városi óvoda működteti. A földszinten található még irodák, az étkeztetéshez kapcsolódóan, valamint átjárási lehetőség van az önkormányzat által működtetett uszodába. Az alagsorban több karbantartó műhely, mosoda, raktárak, ételkiadó található, ezeket a kollégisták nem használhatják. A kollégium technikai dolgozói számára a munkájukhoz szükséges helyiségek biztosítva vannak az alagsorban, illetve a földszinten, de itt még szükségesek átalakítások, hogy minden funkció helyére kerülhessen.

Mezőkövesd, - mint B–A–Z. megye egésze - a hátrányos helyzetű régióhoz tartozik. Mezőkövesd és a térség gazdaságában az agrár jelleg a domináns. Városunkban és közelében nagy ipari üzem, szolgáltató cég nem

működik. Jelenleg Borsod megyében és sajnos Mezőkövesden is magas a munkanélküliek száma. (Ez a kollégista diákok családi hátteréből is kiderül.) Városunkban és vonzáskörzetében, de a megyében is sok kistelepülésen megfigyelhető az elszegényesedés; ez az egyik oka, hogy a fiatalok általában alulmotiváltak. Ilyen körülmények között a szülők többsége azt várja az iskolától és a kollégiumtól, hogy gyermeke olyan általános alapismeretekkel, valamint olyan praktikus ismeretekkel rendelkezzen, amelyek megkönnyítik a munkába állást, lehetővé teszik szakma elsajátítását, illetőleg egy szűk réteg igényli a - felsőoktatásban való - továbbtanulásra történő felkészítést. A kollégium a fentebb vázolt körülmények között az egyik lehetőség a továbbtanulásra. Az egyik lehetőség, amellyel a vidék hátránya csökkenthető, a vidéki tehetségek támogatása. A szülők egy része igényli a fegyelmezett munkára, igényességre nevelő programot, igényli a felzárkóztatást, a pályaorientációt. A szülők másik csoportja sajnos maga is az alulmotiváltak körébe sorolható, ezért az ő gyermekeik számára megfelelő motivációt találni igen nagy kihívás az oktatók számára.

Szervezeti rend

A szervezet lineáris felépítésű, a szervezeti tagolódások céljait a

- szakmai program,
- éves munkaterv,
- tanulócsoporthoz munkaterve,
- és a Szervezeti és Működési Szabályzat rögzíti.

A célok megvalósulása érdekében feladatokat, tevékenységeket fogalmazunk meg, a teljesüléseket pedig a belső ellenőrzési rendszer – az éves munkaterv alapján - kíséri figyelemmel.

Információs rendszer

A szervezet célirányos működése információs rendszerén keresztül valósul meg. Az alaptevékenység a nevelés-oktatás, így az információs rendszer működtetését a pedagógiai céloknak rendeljük alá. A napi, illetve a heti információátadás az adott helyzettől függ.

A helyzetelemzést összefoglaló táblázat

Az intézmény versenyképességének csökkenésének okai és megoldási lehetőségei

Emberek	Tennivalók	Módszerek	Környezeti feltételek	Eszközök	Motivációk	Menedzsment
Szakmai egyéni teljesítmények	Tanuló szervezett é válás	Kollégiumi szolgáltatás fejlesztése	Hagyományos pedagógiai módszerek alkalmazása	Tanulás támogatás hatékonysága	Az egyén lássa helyét rendszerben	Szervezeti ajövőkép, amisszió
szakmai kérdőjelek	Támogató háttér	Változó tanuló és szülői igények	Ragaszkodás a régi módszerekhez	Újra gondoló szoruló pedagógiai tevékenység	Hely, feladatok, fontosság	rendszeres kommunikáció
Tervezhetőség igénye	Új oktatói szerepek	Hatékonyabb információs rendszer	Fokozódó amortizáció	Bukások száma	Egyre vonzóbb lakó környezet	Állandó fejlesztése, értékelése
Kollégiumi oktatók együttes teljesítménye	Felismerés és önfejlesztés	Együttműködés a partneriskolákkal	Elavult lakó és munkakörnyezets	Tanulásszervezés	Folyamatos fejlesztések, innovációk	Innovatív hajlam fejlesztése
Eltérő hozzáállás-terhelhetőség-teljesítmény		Nevelési partnerhelyzetek kialakítása, fenntartása	Környezeti hatások	Felhatalmazás hiánya		Önfejlesztés erősítése

		Interakciók a szülővel, osztályfőnökkel, oktatókkal	Társadalmi válság hatása a kollégiumra	Tanulókövetési rendszer		
--	--	---	--	-------------------------	--	--

A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései

A kollégiumban folyó nevelő-oktató munka főbb pedagógiai alapelvei

6.1.1. Értékek, deklarált alapelvek, amelyekből levezethetjük céljainkat és feladatainkat. Ezek:

- együttműködés,
- differenciált fejlesztés,
- személyiségfejlesztés,
- közösségfejlesztés,
- türelmesség,
- esélyegyenlőség,
- tanulói hátrányok kompenzálása,
- tehetséggondozás és tehetségkutatás,
- tanulói kulcskompetenciák fejlesztése,
- felzárkóztatás,
- gyermek- és ifjúságvédelem,
- egészség- és környezetvédelem,
- integrált oktatás-nevelés,
- partnerközpontúság,
- a folyamatos szakmai előrelépés igénye oktatói és oktatóközösségi szinten egyaránt,
- önkéntesség,
- tudástranszfer, tudásmegosztás, tanulószervezet,
- nyilvánosság.

Általánosan érvényesíteni kívánjuk az alábbi alapelveinket:

- A gyermek (tanuló) mindenekfelett álló érdeke.
- Az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése.
- Következetesség elve.
- Motiváció elve.
- Komplexitás elve.
- Felelősség.
- Egyenrangúság elve.
- Hátrányos megkülönböztetés tilalma.
- Szakmai önállóság.
- Koncentráció elve.
- Erkölcsösség, lelkiismereti és vallási szabadság.
- Vallási-világnézeti semlegesség.
- Mérhetőség elve intézményi folyamatok szintjén.
- Demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása.
- A tanulók iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat.
- Intellektuális igényesség, kulturált stílus az oktatói tevékenységében.
- Az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele.
- A nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése.
- Építés a tanulók öntevékenységre, önszerveződő képességére.
- A szülővel és a kapcsolódó iskolákkal való konstruktív együttműködés.

Didaktikai vonatkozásban:

- Tudatosság és szakszerűség elve.
- Rendszeresség és fokozatosság elve.
- Életkori sajátosságok figyelembevételének elve.
- Azonos életkorú gyermekek különbözőségének elve.
- Személyes tapasztalatszerzés és tanulói öntevékenység elve.

A kollégiumban folyó nevelő-oktató munka

„A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres és egészséges étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata.

A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.” (KNOAP, 3.3)

Kulcsszavak: tudatosság, felismerés, rendszeresség.

A kollégiumi nevelés célja a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

Továbbá:

- tanulói kulcskompetenciák fejlesztése,
- tanulói tudatosság erősítése,
- biztos szociális háttér teremtése,
- a társadalomba való beilleszkedés segítése – szocializáció,
- magatartási normák tudatos elfogadása, azok megalapozottságának belátása,
- társadalmi hasznosságra törekvés szándékának kialakítása,
- biztos és erős értékrenddel bíró ifjúság nevelése,
- a munkaerő-piacon is keresett felnőttekké nevelése,
- önirányító, önszabályozó képesség kialakítása,
- kreatív, nyitott gondolkodású, toleráns, harmonikus személyiségű felnőttekké nevelése.

A kollégiumi nevelő-oktató munka feladatai

A kollégista tanuló

- közösségi beilleszkedésének elősegítése,
- személyiségének fejlesztése, önmagához mért legnagyobb mértékben,
- tehetségének kibontakoztatása,
- a megismert hátrányok kiegyenlítése,
- iskolai tanulmányainak segítése,
- támogató légkörben folyó nevelése-oktatása
- sportolási, művelődési, önképzési és szabadidős lehetőségének biztosítása,
- öntevékenységének, együttműködési készségének fejlesztése, támogatása,
- önállóságának, felelősségtudatának fejlesztése,
- pályaválasztásához, önálló életkezdéséhez, továbbtanuláshoz szükséges ismeretek, készségek megszerzésének támogatása.

Továbbá:

- személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok, reális énkép,
- önismeret, szociális képességek fejlesztése (együttműködés),
- közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok,
- az integrált nevelés megvalósítása,

- a szociális hátrányok enyhítése,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása,
- az érettségizett tanulók versenyképességének javítása a kedvezőbb munkaerő-piaci elhelyezkedés érdekében,
- rendszeres kapcsolattartás és építő együttműködés a szülővel, iskolával, egyéb partnerekkel,
- ifjúságvédelmi kérdések,
- a jellemzően veszélyeztetett, jelentős hozott hátránnyal érkező tanulók szakképzésben tartása,
- a lemorzsolódás minimalizálása, folyamatosan aktualizált nyilvántartás vezetése,
- a kollégiumi nevelő-oktató munka rendszerszemléletű, tudatos és folyamatos fejlesztése.

A tanulás

1. Célok:

- A tanulók önismeretének fejlesztése.
- Annak tudatosítása, hogy ez a tudás megszerzésének kiindulópontja, a reális célkitűzések feltétele.
- A tanulók segítése saját kulcskompetenciáik megismerésében, fejlesztésében.
- Megalapozott tanulmányi döntések meghozatalához támogatás.
- A tanuláshoz való pozitív viszony elérése, a kedv és az érdeklődés fokozása az ismeretek megszerzése iránt.
- A tanulmányi eredmények folyamatos javítása – önmagához mért legnagyobb mértékben-, a mindennapi, rendszeres tanulásra ösztönzés.
- Egyéni tanulási stratégiák kialakítása, helyes tanulási módszerek elsajátíttatása, a tanulás iránti belső motiváció fejlesztése.
- Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- Az élethosszig tartó tanulás alapjainak lerakása.

2. Tevékenységek, feladatok:

- Minden tanulót meg kell ismertetni a számára legkedvezőbb tanulási módszerekkel, technikákkal.
- Meg kell ismerni és figyelembe kell venni az egyes tanulók optimális terhelhetőségi fokát.
- Meg kell teremteni a tanulás optimális feltételeit.
- A tanulmányok, tanulmányi eredmények, a tanulási képességek fejlődésének nyomon követése, a lemaradók felzárkóztatása, kollégiumi korrepetálásra irányítása.
- A tanulási kudarcok okainak feltérképezése és lehetőség szerinti kezelése.
- A kollégium által biztosított könyvtári ismeretszerzési, informálódási lehetőségek bemutatása, ezek használatának megtanítása a tanulóknak.
- A tanulók segítése a számukra legmegfelelőbb szabadidős programok kiválasztásában.
- A tanulmányi eredmények rendszeres ellenőrzése, a sikerek elismerése és a kudarcok elemzése.

3. Fejlesztési követelmények:

- Váljon fontossá és tudatossá a tanulók számára a rendszeres és folyamatos tanulás és a gyakorlás.
- Tudják idejüket és erejüket hatékonyan beosztani,
- Javuljon a tanuláshoz való viszony és a tanulási teljesítmény.
- Önállóan – az egyéni képességek alapján - készüljenek fel egy-egy tantárgyi órára.
- Használják rendszeresen és helyesen a tanulók a tankönyveket, szakkönyveket, az Internet adta keresése lehetőségeket.
- Ismerjék a biztonságos és helyes internetezési szokásokat.
- Ismerjék fel a valóság és a virtuális világ közötti különbségeket.
- Tudatosodjon bennük, hogy az internet használata során bizonyos etikai elveket tiszteletben kell tartani.
- Legyenek képesek saját teljesítményüket reálisan értékelni.
- Tanulási tevékenységeik során tudjanak másokkal hatékonyan együttműködni.
- Merjenek segítséget kérni és tanulják meg a segítségnyújtás lehetőségeit is.

Pályaorientáció

4. Célok:

- Segítségnyújtás a megalapozott, reális döntés meghozatalához életpályájukról, leendő hivatásukról.
- Segíteni a diákokat abban, hogy megfelelő önismeret nélkül nincs sikeres pályaválasztás.
- Felhívni a figyelmet az élethosszig tartó tanulás, a szakmai fejlődés fontosságára.
- A munkavállalás társadalmi fontosságának tudatosítása, ennek összehangolása a saját életpálya elképzeléssel és egyéni boldogulással.

5. Tevékenységek, feladatok:

- A kollégium tevékenységrendszerével járuljunk hozzá a szükséges szociális, kognitív, kulturális hiányok pótlásához.
- A kollégiumi tevékenységünk során irányítsuk a tanulók tanulását, érdeklődését, képességeik kibontakoztatását.
- Segítsük kollégistáinkat abban, hogy megtalálják az érdeklődésüknek, tehetségüknek megfelelő területet kollégiumon belül.
- Segítsük kollégistáinkat abban, hogy az őket érdeklő szakmákat, hivatásokat megismerjék. Ebben kérjük az iskolai oktatók közreműködését is.
- Folyamatos tevékenységgel segítsük az önismeret, a reális énképének kialakulását.
- Biztosítsuk, hogy a tanulók pályaválasztását előzze meg rendszeres és tervszerű elemző munka saját képességeikről, lehetőségeikről, igényeikről.
- Támogassuk a tanulásban elmaradt, akadályozott tanulókat felzárkóztató foglalkozásainkkal, hogy tanulmányaikat sikeresen befejezhessék.
- Fokozottan törődjünk a hátrányos helyzetű tanulókkal.
- Hívjuk fel a figyelmet az eredményes pályaválasztás pszichés összetevőire (egyéni képességek, érdeklődés, motiváció, környezet).
- Adjunk segítséget a pályaválasztáshoz szükséges információk gyűjtéséhez, a továbbtanulási és elhelyezkedési esélyek megismeréséhez.
- Hívjuk fel a figyelmet a különböző élethelyzetek kezelésére, mint:
 - továbbtanulás,
 - munkába állás,
 - munkanélkülivé válás,
 - élethosszig tartó tanulás.
- Törekedjünk arra, hogy kialakuljanak bennük a munkavállaláshoz szükséges kulcskompetenciák.
- Hangsúlyozzuk a változásra, megújulásra való képesség fontosságát, annak érdekében, hogy felnőttkorban és a munkaerőpiacon is alkalmazkodni tudjanak a változó körülményekhez, élethelyzetekhez.

6. Fejlesztési követelmények:

- A kollégium lakói használják ki a pályaorientációs foglalkozásokban rejlő lehetőségeket.
- Érjük el, hogy váljon belső igényükké az önfejlesztés, önművelés.
- Alakuljon ki az élethosszig tartó tanulási igényük.
- Tudatosodjon a tanulóknak, hogy életük során többször pályamódosításra kényszerülhetnek, ezért nagy jelentősége van a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Ismerjék saját egyéni képességeiket, érdeklődésüket.
- Tudatosodjon bennük az önismeret szerepe a személyiségüknek megfelelő pályaválasztásban.
- Tudják összehasonlítani az egyes pályák jellemzőit, és rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel választott szakmájukkal, hivatásukkal kapcsolatban.
- Legyenek képesek mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeiket.
- Tudjanak önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Ismerjék az elektronikus felvételi rendszerét.
- Ismerjék a hivatástudat szerepét, jelentőségét.
- Ismerjék meg és tudják alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, mint:
 - önéletrajz,

- személyes megjelenés,
- kommunikáció, interjú
- viselkedés,
- tesztek.
- Tájékoztódnak munkaerő-piaci lehetőségeikről, munkavállalói szerepükről.
- Tegyenek különbséget a sikerorientáltság és a sikerhajhászás között.
- Váljon meghatározó értékke a céltudatosság, következetesség, kitartás, erős akarat, pozitív, globális, kritikus gondolkodás.
- Tanulják meg a kudarckelzés módszereit.

Az erkölcsi nevelés

7. Célok:

- A helyes és helytelen, a jó és rossz megkülönböztetésének segítése.
- A kötelességtudat, a munka megbecsülése.
- Az együttérzés, a tisztelet és tisztesség megalapozása.
- A fentiek cselekvés szintjén, a magatartásban, viselkedésben való érvényesülésének támogatása, visszajelzés az adott szituációban.
- Életszerű erkölcsi neveléssel felkészítés az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, azok kezelésére.
- Segítségnyújtás abban, hogy tanulóink választ találjanak erkölcsi és életvezetési kérdéseikre, problémáikra.
- A társadalom által helyesnek ítélt viselkedési szabályok közvetítése.
- Világ iránti érdeklődés, a művelődés iránti belső vágy, kíváncsiság felkeltése, a tudásvágy felébresztése és táplálása, a nyitottság attitűdjének természetessé tétele.

8. Tevékenységek, feladatok:

- Az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása.
- A normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségébe.
- A kollégium közösségi életének szervezése a kollégiumi oktatók személyes példamutatásával, mely a tanulók életében a nélkülözhetetlen erkölcsi készségek kialakulását teszi lehetővé.
- A tanuláshoz való megfelelő viszony folyamatos gondozása, rendszeres ellenőrzés és értékelés, az önfegyelem és kötelességtudat fejlesztése, valamint a munkamorál erősítése.
- A kollégium által nyújtott programokkal, a programokon való részvétel lehetőségével, élet-és viselkedésformák elsajátításával a társadalmi leszakadás kompenzálása.

9. Fejlesztési követelmények:

- Alakuljon ki tanulóinkban a megfelelő tanulási és munkamorál, tudjanak megfelelni választott iskolájuk követelményeinek.
- Tartsa be az alapvető erkölcsi normákat a kollégium szabályrendszerén keresztül, mint:
 - szociális, erkölcsi készségek,
 - a kötelességtudat,
 - a munka megbecsülése,
 - a mértéktartás,
 - az együttérzés,
 - a segítőkészség,
 - a türelem,
 - a megértés,
 - az elfogadás,
 - mások tulajdonának tiszteletben tartása,
 - más emberek tisztelete,
 - tolerancia.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

10. Célok:

- Az önismeret elméleti és tapasztalati alapjainak kialakítása.
- Társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítése, mint:
 - a szociális készségek - empátia,
 - tolerancia,
 - kooperáció,
 - konfliktuskezelés,
 - kommunikációs vitakultúra,
 - szervezőkészség.
- A társas kultúra fejlesztése a mindennapi élet nevelési helyzeteinek kihasználásával, személyes példamutatással.
- Azon értékek fejlesztése, és kialakítása kollégistáinkban, melyek révén a társadalomban jól-élőni tudó, megfelelő emberséggel rendelkező személyiségekké váljanak.
- A szociális környezetbe történő sikeres beilleszkedés segítése.
- A szociális tájékozódási készség, a közösségi értékrend és normarendszer fejlesztése, az egyensúly megteremtése a közösségi és az egyéni érdekek között.
- Önszervezésre képes, megfelelő ismeretekkel rendelkező, a közösségi értékeket elfogadó, a társadalomba beilleszkedni tudó fiatalok nevelése.
- Felelősségvállalás másokért.
- A másság elfogadása.

11. *Tevékenységek, feladatok:*

- A kollégium a nevelési folyamatban figyelmet fordít a közösségi együttélés szabályainak elsajátítására, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértésére, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.
- E feladatban kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diákönkormányzati rendszer.
- Kollégiumi tevékenységeink egész rendszerével, szervezett programjainkkal, hagyományainkkal, - fontos -, hogy a kollégistáink be tudjanak illeszkedni a társadalomba, tudjanak alkalmazkodni az állandó változásokhoz, legyenek nyitottak a szűkebb és tágabb környezetük iránt.
- Be kell mutatni az önmegismerés, önfejlesztés, önnevelés technikáit.
- Ki kell alakítani az önállóságra való törekvés igényét, az önmagukért való felelősség és személyes méltóság megtartását.
- A középiskolás korosztály érzékenyen reagál az őt ért hatásokra a foglalkozásokon segíteni kell ezek feldolgozását, ezzel személyiségük, önismeretük fejlődését.
- Támogatni és segítenünk kell önmaguk mélyebb megismerését, annak érdekében, hogy legyen önbizalmuk, alakuljon ki egészséges önértékelésük.
- Az emberi kapcsolatok, az egyéni és közösségi motívumok, értékek elemzésével hozzá kell járulnunk az önismeret mellett a tanulók erkölcsi fejlődéséhez, a bizalmas, jó közösségi légkör kialakulásához.
- Változatos módszerekkel kell megismertetni diákjainkat Magyarországon élő nagyobb nemzetiségi és etnikai csoportok kultúrájával.
- A kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával, a kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

12. *Fejlesztési követelmények:*

- Kollégistáink ismerjék a személyiség összetevőit, az emberi tulajdonságokat, az azok mozgatórugóit.
- Legyenek tisztában saját személyiségük jellemzőivel, készségeikkel, és törekedjenek azok fejlesztésére.
- Értessük meg, miért van szükség az alapvető szabályok betartására, és törekedjenek a konfliktusok feldolgozására, a különböző konfliktuskezelés technikák elsajátításával.
- Legyen igényük tartós kapcsolatok kialakítására, ismerjék az ezek létrejöttét segítő személyiségvonásokat., jellemzőket.
- Jellemezze őket a tolerancia és az empátia.
- Legyenek képesek döntési helyzetekben a különböző választási lehetőségek mérlegelésére, és tudjanak érvelni a saját meggyőződésük mellett.

- Legyenek valós ismereteik nemzetünk és a környezetünkben élő európai népek kultúrájáról, gazdasági helyzetéről, társadalmi gondjaikról.
- Legyenek tájékozottak a társadalmunkban zajló folyamatokról, rendelkezzenek önálló véleménnyel, továbbá a szociális és állampolgári illetékességük megfelelő legyen.
- Tudjanak a tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok segítségével valóságos célokat kitűzni saját jövőjükkel kapcsolatban.

A családi életre nevelés

13. Célok:

- A család kiemelkedő szerepének, jelentőségének bemutatása a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában.
- Annak a társadalmi igénynek a kielégítése, mely elvárja, hogy kollégistáink a kultúra, a tudomány, a művészetek iránt érdeklődő, a világ dolgaiban tájékozódni tudó, a valódi művészeti értékek befogadására kész, a tehetségüket kibontakoztatni tudó felnőttekké váljanak.
- A társas kultúra fejlesztése.
- A kollégium sajátos adottságai között, a kollégisták számára lehetőség teremtése a közös kultúra, élet-és viselkedésformák értelmezéséhez.

14. Tevékenységek, feladatok:

- A családi közösségek, értékek megbecsülésének tudatosítása.
- Ismeretek közvetítése a családi életben felmerülő nézeteltérések kezeléséről.
- A kollégisták felkészítése a felelős párkapcsolatok kialakítására, a családi életre, a családalapítás örömeire és nehézségeire.
- Folyamatos visszajelzés a rossz minták követéséről, a folyamatokba időben történő beavatkozás érdekében.

15. Fejlesztési követelmények:

- Legyenek képesek megalapozott önismerettel tiszteleten, megbecsülésen alapuló kapcsolatok alakítására, fenntartására.
- Legyenek képesek felelős párkapcsolatok kialakítására.
- Alakuljon ki bennük a harmonikus társaskapcsolat, és a boldog családi élet megteremtésének igénye.
- Legyenek tájékozottak a szexuális nevelés alapvető kérdéseiben.

A testi és lelki egészségre nevelés

16. Célok:

- A testi és mentális képességek fejlesztéséhez szükséges megfelelő életritmus kialakítása biztonságos és befogadó környezet megteremtésével.
- Az egészséges és kulturált életmód, így az étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása.
- A testi és lelki egészség megőrzéséhez szükséges ismeretek, elsajátítása, önismereti foglalkozások, konfliktuskezelési csoportfoglalkozások keretében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzése érdekében.
- Az egészséges életmód kialakításában a sport, a rendszeres mozgás szerepének hangsúlyozása.
- Kulturált, esztétikus környezetben a tanulók ízlésének, igényességének fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű tanulók állapotának kiemelt figyelemmel kísérése, segítségük a számukra szükséges módon.

17. Tevékenységek, feladatok:

- A tanulók ösztönzése közvetlen környezetük tisztán és esztétikusan tartására, az egészséges és kulturált étkezésre, öltözködésre, tisztálkodásra.
- Motiválni a kollégistákat arra, hogy belső igényné váljon környezetük színesítése.
- Megismertetni kollégistáinkkal a takarékos és ésszerű gazdálkodás alapjait.
- Ismereteket kell adnunk az egészséges életmódhoz kapcsolódó folyamatokról.
- Felkészítés a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.
- Ösztönzés a kollégium által biztosított mozgási, sportolási lehetőségek, igénybe vételére (pl. konditerem, sportpálya), a versenyeken való részvételre.
- Felhívni a figyelmet a kapcsolódó szabadidős programokra.
- Sajátos nevelési igényű tanulók beilleszkedésének támogatása.

18. *Fejlesztési követelmények:*

- A közösséget érintő feladatok és helyzetek megoldásában vállaljanak szerepet, véleményük legyen kritikus, ugyanakkor építő jellegű.
- Tudatosuljon a kollégistákban, hogy az egészségük érték, melynek megőrzéséért felelősek.
- Jellemezze életmódjukat a helyes táplálkozás, az egészséget hangsúlyozó napirend megfelelő arányainak betartása.
- Ismerjék fel, hogy az egészség megőrzésének egyik lényeges eleme a rendszeres mozgás, használják ki a kollégium és a város biztosította lehetőségeket.
- Legyenek ismereteik az egészséget károsító szokások és szenvedélyek kialakulásának okairól, megelőzéséről.
- Civil szervezetek bevonása révén nagyobb nyomatékot kapjon a szenvedélybetegségek kérdésköre, a megelőzés.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

19. *Célok:*

- A tanulók természettudományos szemléletének erősítése, a kedvező és kedvezőtlen környezeti hatások ok-okozati viszonyainak, a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatának megismertetése.
- A kollégium környezetbarát szellemisége segítségével a fenntartható fejlődés, a környezetkímélő magatartás fontosságának megértése egyéni és közösségi szinten egyaránt.
- A kollégium közvetlen környezetének megóvása, a tanulók gondnoksága alá vett (kollégium épületének környéke) zöldterületek rendben tartása.

20. *Tevékenységek, feladatok:*

- A fenntarthatósággal, környezetvédelemmel kapcsolatos témák beépítése a foglalkozásokba.
- Megemlékezések, kiállítások, vetélkedők a jeles környezetvédelmi napokról.
- Bekapcsolódás a kollégium és a város hagyományőrző programjaiba, a környezetvédelemmel kapcsolatos versenyeken, pályázatokon való részvétel.
- Kapcsolatteremtés környezetvédelmi szervezetekkel.
- A szelektív hulladékgyűjtés fontosságának és gyakorlati megvalósulásának szorgalmazása.
- Jó szokások kialakítása a kevesebb energiafelhasználásra, a víz, az elektromos áram esetében.

21. *Fejlesztési követelmények:*

- A kollégiumi diákok használják az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, azok megújulási képességére tekintettel.
- Készüljenek fel a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására.
- A tanulók ismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő.
- Kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

- Legyenek nyitottak a természet és a környezet szépségeire, érzékenyek a környezet állapota, érdeklődők a természet törvényei, működése iránt.
- A rendszeret válják belső igénnyé. Ismerjék és alkalmazzák a „Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan!” elvet.
- A kollégiumban és környezetében figyeljenek a tisztaságra, igyekezzenek a hulladékot szelektíven gyűjteni.
- Alakuljon ki a diákokban a tudatos és kritikus fogyasztói magatartás, fejlődjön fogyasztói kultúrájuk.
- Részesítsék előnyben a hazai termékeket, a természetes, újra hasznosítható anyagokat.
- Kollégiumi rendezvények alkalmával hasznosítsák újra ezeket az anyagokat.
- Válják számukra is fontos értéké az energiával való takarékos bánásmód.
- Ismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, legyenek tisztában a helyi és átfogó környezetvédelmi gondokkal.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

22. Célok:

- A társadalomba való beilleszkedéshez szükséges ismeretek gyarapítása.
- Az önálló életvitel kialakításához szükséges ismeretek, mint:
 - a családi háztartás vezetésének összehangolása,
 - a pénzgazdálkodás megtervezése,
 - a tudatos fogyasztóvá válás átadása.

23. Tevékenységek, feladatok:

- Arra ösztönözzük a diákokat, hogy a vásárlási folyamat során tudatos fogyasztóként kialakuljanak és bővüljenek azok a képességeik, amelyek az áruk és szolgáltatások helyes rangsorolásához szükségesek. El tudja különíteni a fogyasztói társadalom káros folyamatit.
- Tematikus foglalkozásokon igyekszünk a tanulók pénzhez való viszonyát egyre tudatosabbá tenni.
- Segítjük őket abban, hogy eligazodjanak a hivatali, banki ügyintézés területén.

24. Fejlesztési követelmények:

- Legyenek ismeretei a pénzzel való gazdálkodásról, a családi költségvetés tervezéséről.
- Ismerje a jelen gazdasági élet főbb törvényszerűségeit.
- Legyen képes olyan egyéni preferencia rendszer kialakítására, hogy tudjon határt szabni a mértéktelen és felesleges fogyasztásnak, és az hasson a fenntartható fejlődés irányába.
- Fogadja el az egészséges versenyszellemet.
- Ismerje fel saját felelősségét az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa területén.
- Lássa világosan rövid és hosszú távon a célok, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

25. Célok:

- Szociális érzékenység kialakítása.
- Segítő magatartás kialakítása.

26. Tevékenységek, feladatok:

- A kollégium kiemelt feladata a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeihez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.
- A kollégium adta sajátosságok kihasználásával, segítségével lehetőségek teremtése arra, hogy a tanulók, önálló tapasztalati úton szerezzenek ismereteket a hátránnyal élők sajátos igényeiről, élethelyzetéről.

- Lehetőség keresése, útmutatás a tanulói segítségnyújtásban.

27. Fejlesztési követelmények:

- Ismerjék és tiszteljék közösségük tagjait, törekedjenek jó együttműködésre a kollégiumi együttélésben.
- Önkéntes feladatvállalás, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.
- Ne tegyenek különbséget embertársaik között nemzeti és etnikai vagy sajátos nevelési helyzetük miatt.
- Segítsék a rászorulókat, a fogyatékkal élőket, a „másképpen képes” társaikat, a náluk gyengébbeket.
- Tekintsék értéknek a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

28. Célok:

- Ismeretek elsajátítása a szülőföldről, a haza és népei megismeréséről.
- A szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás élményének megtapasztalása, a hazaszeretet érzésének elmélyítése.
- Nemzeti öntudat alakítása, hazafias nevelés a kollégium hagyományőrző programjainak szervezésével, a tanulók tevékeny részvételével.
- Közösségépítés, közösségfejlesztés a kollégiumi közösség hagyományainak megismertetésével.
- Az összetartozás élményének erősítése a közös programokkal, közösen megélt élményekkel.
- A szűkebb környezet, az otthon, a lakóhely értékeinek, kultúrájának, hagyományainak megismerése, megbecsülése.
- Európa és a világ történelmének, sokszínű kultúrájának megismerése.

29. Tevékenységek, feladatok:

- A kollégium hagyományőrző programjainak szervezése a tanulók cselekvő részvételével.
- Közös programok szervezésével ismerkedés a város történelmi és kulturális értékeivel, életével. Részvétel a város kulturális életében.
- Nemzeti értékeink, hagyományaink megismertetése.
- Különböző programok, előadások, kiállítások szervezésével, film és színházi élmények által a magyar kultúra, tudomány, sport jeles személyiségeinek megismertetése.
- Lehetőség teremtése tanulóinknak a szűkebb környezetük, lakóhelyük értékeinek bemutatására.

30. Fejlesztési követelmények:

- Ismerje nemzeti kultúránk legfontosabb értékeit, hagyományait.
- Legyen nyitott más népek kultúrája iránt.
- Ismerje saját lakóhelye kultúrtörténetét, hagyományait.
- Tapasztalja meg a közösséghez tartozás élményét.
- Tekintse természetesnek a tevékeny hazaszeretetet.
- Ismerjék fel, hogy Európa a magyarság tágabb hazája. ismerjék meg Európa történelmét, sokszínű kultúráját.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

31. Célok:

- A kollégiumi együttélés szabályainak elsajátítása: az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértése.
- Annak elősegítése, hogy kollégistáink egy új közösségbe kerülve megtalálják helyüket, szerepüket, feladatukat.

- A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét, a diákönkormányzat működtetésével.
- Más emberek jogainak tiszteletére nevelés, tanuljanak meg élni a demokrácia adta jogokkal és kötelességekkel.
- Legyenek cselekvő résztvevői a közügyeknek.

32. *Tevékenységek, feladatok:*

- Törekednünk kell a kollégisták szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő magatartás és tevékenységformáinak ösztönzésére, a romboló megnyilvánulások leépítésére.
- Segítenünk kell új diákjaink beilleszkedését, meg kell ismertetnünk velük a közösségi együttélés normarendszerét és a kollégium által képviselt értékeket.
- Megfelelő pedagógiai környezetet kell biztosítanunk a pozitív viselkedési minták megismeréséhez és a helyes közösségi magatartás gyakorlásához, a társadalmi érintkezés alapvető szabályainak elsajátításához.
- Tudatosítanunk kell a helyes és a helytelen magatartás közötti különbséget.
- Megfelelő környezetet kell biztosítanunk a jogok és kötelességek megismeréséhez és gyakorlásához, fontosságuk tudatosításához. Ebben segít a DÖK.
- Fokozottan kell segítenünk a hátránnyal induló tanulók állampolgárságra nevelését.
- A kollégium keretein belül a demokratikus légkör megteremtésével hozzá kell járulnunk a demokrácia működésének megismeréséhez.
- Segítenünk kell a döntéshozatal képességének fejlődését: információgyűjtéssel, helyzetelemzéssel, az eltérő szempontok mérlegelésével.
- A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a diákönkormányzati rendszer

33. *Fejlesztési követelmények:*

- A tanulók életkoruknak megfelelő szinten rendelkezzenek ismeretekkel a társadalmi normákról.
- Legyenek képesek az adott helyzetnek megfelelő magatartási formákat alkalmazni a társas élet különféle színterein.
- Tegyenek különbséget pozitív és negatív viselkedésformák között.
- Legyenek kulturáltak a társakkal való érintkezésben. Tudjanak érvelni, vitatkozni, álláspontjukat megfelelő formában közölni.
- Ismerjék és gyakorolják a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket.
- Ismerjék a diákjogokat és kötelességeket.
- Ismerjék és tiszteljék közösségük tagjait, törekedjenek jó együttműködésre a kollégiumi együttélésben.
- Ne tegyenek különbséget embertársaik között nemzeti és etnikai hovatartozás miatt.
- Segítsék a rászorulókat, a fogyatékkal élőket, a náluk gyengébbeket.
- Tekintsék értéknek a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot.

Médiatudatosságra nevelés

34. *Célok:*

- Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét.
- Ismerjék a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat.
- Ismerjék a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjait.
- Ismerjék meg a biztonságos médiatartalmak megkeresésének módjait.

35. *Tevékenységek, feladatok:*

- IKT eszközök alkalmazásában való jártasság fejlesztése.
- Olyan foglalkozások szervezése, amelyeken a diákok megismerik a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit.

- Az elektronikus médiumok tartalmainak értelmezése, megértése

36. Fejlesztési követelmények:

- Legyenek jártassak a szükséges segédanyagok és technikai segédeszközök kritikus használatában.
- Tudatosan szelektáljanak az információk között.
- Tudjanak különbséget tenni a megbízható és a nem megbízható hírek és információk, ill oldalak között.

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja

TÉMAKÖR	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13-14. évf.
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22	22	22	20	20

A kollégiumokban évi 36 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 31 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező tanulócsoporthoz vezetői foglalkozással számolunk. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a tanulócsoporthoz vezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg. A 13-14. évfolyamra vonatkozó követelmények a szakképzésben résztvevő diákok kollégiumi foglalkozásainak alapját jelentik, amelyek ezekben a képzésekben résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumoknak szakmai ajánlást jelentenek.

A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje, szervezésének pedagógiai elvei

1. A tanulók életrendjének elvei

Egészséges életmód, életritmus kialakítása,

- az iskolai életrend figyelembevétele,
- a szülői elvárások figyelembevétele,
- egyéni és a közösségi érdekek összehangolása,
- a munka, az aktív pihenés és a pihenés egyensúlyának biztosítása, továbbá
- helyes életmódminta nyújtása.

2. A tanulók tanulásának pedagógiai elvei

A tanulás a tanuló kötelessége,

- a tanulási feltételek megteremtése az oktató kötelessége,
- az egyéni adottságok, életritmus és igények figyelembevétele,

- az iskola elvárás-rendszerének figyelembevétele,
- a tudástöbblettel rendelkező tud segíteni a hátránnyal küzdőnek,
- a tanulásra motivált tanuló tud hatékonyan tanulni, valamint
- a kötelező foglalkozások alól - egyéni elbírálás alapján - felmentés kapható

3. *A tanulók szabadidő szervezésének pedagógiai elvei*

Szükséges szabadidőt biztosítani,

- minden tanulót érdekel valami, színes programkínálat révén fel kell kínálni a neki való programot,
- a szabadidős programok a tanulók igényei szerint szerveződnek,
- a szabadidejével a tanuló (lásd házirend) - a jogi normák betartása mellett – rendelkezik.

4. *A foglalkozások teljesítése, teljesülése*

A kollégiumi nevelés országos alapprogramja szerint a tanuló:

- heti 14 órában köteles részt venni felkészítő-fejlesztő, illetve tematikus foglalkozásokon,
- heti 1 órában közösségi szintű csoportvezetői foglalkozásokon,
- heti 1 órában a kollégium által biztosított és a kínálatból általa választott szabadidős foglalkozásokon.

A kollégium tantestülete nyitott arra, hogy az épület által meghatározott fiú-lány elkülönítés ne legyen jellemző a kollégiumi foglalkozásokra, kollégiumi rendezvényekre, programokra. A közösségi és a horizontálisan szervezett programok keretében megfelelő felügyelet mellett együtt vehetnek részt a fiúk és a lányok a programokon.

Ebben a kérdésben a foglalkozásokat vezető oktatók mondják ki a döntő szót és minden esetet egyedi esetként kezelünk még akkor is, ha adott esetben általánosítható szabályok is léteznének.

A foglalkozások időtartama: az aktuális Házirend szerint.

5. *Felkészítő-fejlesztő foglalkozások - (kötelező, tanulást segítő foglalkozás).*

A foglalkozás célja a tanuló napi tanulmányi munkájának átfogó, szükség szerinti differenciált, személyre szabott pedagógiai támogatása.

Az intézmény oktatói számára ezért alapvető feladatként fogalmazódik meg a tanuláshoz szükséges feltételek folytonos biztosítása a tanulók számára, szükség esetén felkészült szaktanári támogatás nyújtása, illetve a korábban kijelölt tanórai produktum (pl. írásbeli házi feladat, kutatómunkára kiadott iskolai prezentáció stb.) elkészültének elősegítése és ellenőrzése, a hibák kijavítása, lehetőség szerint a tanulóval minél intenzívebb együttműködésben, a tanulói kulcskompetenciák fejlesztésének hatékony eszközeivel élve.

A tanuló szintenként felkészülést mind a fiú, mind a lány oldalon egy-egy oktató összehangolja.

Az oktató a saját csoportja felkészüléséért felel elsősorban.

A csoportvezető tanár a Házirend figyelembevételével, illetve egyénileg indokolva határozza meg, hogy a tanuló hol köteles tölteni a tanórát az emeleti tanteremben, a lakószobában illetve szabad, nem szabályozott módon.

Az oktató eltérhet a Házirend pusztán tanulói átlaghoz kötött felkészülési helyszínének meghatározásától abban az esetben, amennyiben meggyőződése szerint az a tanulói differenciálás eszközével élve, pedagógiailag alátámasztható és még erőteljesebb tanulói készségfejlesztés, illetve kulcskompetenciák fejlesztésének irányába hat. Folyamatában szemlélve a tanuló korábbi önmagához képest jelentős tanulmányi javulást ért el, illetve a tanulási helyszínre vonatkozóan kifejezett írásbeli szülői (ennek hiányában gondviselői) kérés (indoklással együtt) érkezett. (A szülői kérelmek mérlegelésre kerülnek, nem jelentenek automatizmust.)

Foglalkozás alóli felmentésre és tanórai helyszín-változtatásra irányuló kérelmet kizárólag szülő/gondviselő nyújthat be, amelyről a csoportvezető tanár egyéni mérlegelés után dönt.

Jellemző formái: csoportos tanóra, szobai tanulás, tanuló által meghatározott hely és idő, tanulók által létrehozott tanulócsoporthoz.

6. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások– (egy kötelezően választandó):

A foglalkozások időtartama: az érvényes Házirend szerint.

A szabadidős foglalkozásokon hangsúlyt kap a gyermekek és a fiatalok irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek, kreativitásának, multikulturális érdeklődésük és toleranciájuk fejlesztése, a sport és a rekreáció. A nemzetiségi és etnikai kisebbségekhez tartozó kollégista tanulók külön figyelmet és módot kapnak az anyanyelvi, nemzetiségi kultúrához való kötődésük erősítéséhez.

A pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordoznak a természettudományos, a műszaki, a vállalkozói és a gazdasági ismereteket feldolgozó és fejlesztő foglalkozások.

A kollégium az igényekhez és lehetőségekhez igazodva támogatja a kollégium programjának alapelveivel összhangban lévő öntevékeny diákkörök működését.

A foglalkozástípusok és más pedagógiai tevékenységek időkeretei

A kollégium tanévenként tantárgyfelosztást készít, melyben meghatározza az oktató munkaidőkeret felhasználásának foglalkozási kereteit típusok szerint. Ennek alapja a tanulói létszám, illetve az ebből levezethető kollégiumi csoportok száma. Az átjárhatóság megszervezése a foglalkozásfelosztást követően szerveződik a csoportvezető tanárok által.

A rendelkezésre álló órák felosztásának elve:

Pedagógiai felügyelet

A kollégium vezetője – szervezeti egységenként egy oktató közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes oktató) – gondoskodik a kollégiumban a tanulóközösség pedagógiai feladataihoz kapcsolódó feladatok ellátásáról, a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes (éjszakás) oktató:

- a) visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- b) folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartatását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiség-védelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- c) időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,
- d) a pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes oktatók között – dokumentált – információcserére kell sort keríteni.

e) A tanulók éjszakai felügyeletét a várható létszámot figyelembe véve, a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően látjuk el. Az ügyeletes tanárok egyike legalább 0.30-ig az épületet járva ellenőrzi, hogy megvannak-e a nyugodt éjszakai pihenés felételei.

A kollégiumba újonnan beköltöző diákok az éjszakai ügyeleti renddel és az ügyeletes tanárok elérhetőségével kapcsolatban a csoportvezető tanároktól részletes tájékoztatást kapnak.

A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata megszervezni:

- a) a napirend szerinti tevékenységeket, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezését, felügyeletét, ellenőrzését, (Házirend alapján)
- b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetését,
- c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyeletét,
- d) a felmerülő egyéni gondok kezelését, ennek részeként az ügyeletes oktatói intézkedését, továbbá az információtovábbítást a csoportvezető oktatónak.

Mezőkövesdi Kollégium

- A kollégiumon kívül diákjaink - meghatározott feltételek mellett - igénybe vehetik a "bázisiskolák" tornatermeit, könyvtárait, szakköri helyiségeit és sportudvarát. (Ezek ingyenesek.) A

fenti intézményi keretek között zajlanak a vetélkedők, a sportnapok rendezvényei, bemutatkozó és ünnepi műsorok, a honismereti napok eseményei, a diszkók, a szakköri eszmecsere, az ismeretterjesztő előadások

- A tanulóink részt vehetnek a mezőkövesdi városi sport és szabadidős programokon is, tagjai lehetnek sport, művészeti együttesnek. Többen igazolt sportolók a MKC, MSE-Zsóry sportegyesületekben ill. állandó lakóhelyük valamilyen sportegyesületében.

- A szakköri foglalkozásokat minden tanév elején hirdetjük meg, ezeket igény szerint indítjuk. A diákok ezekből tetszés szerint választhatnak egyet-egyed.

Legnépszerűbbek: sportfoglalkozások, sütő-főző szakkör, kézműves foglalkozás.

20. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészséges táplálkozás,

- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek megelőzése,
- a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és a kollégiumban az erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné biztosítása,
- a testi, lelki egészség fejlesztése,
- a magatartási függőség, a bántalmazás megelőzése.

A lelki egészségfejlesztés célja:

- elősegíteni a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést,
- támogatni a környezethez történő alkalmazkodást,
- felkészíteni és megoldási stratégiákat kínálni a környezetből érkező ártalmas
- hatásokkal szemben.

Bántalmazás vagy deviáns viselkedésformák észlelésekor – az oktatóval, ha van rá mód, akkor az iskolapszichológussal közösen – esetmegbeszélést kell kezdeményezni.

Fontos:

Az „egészséges étkezés”-sel kapcsolatban programszinten szólni kell a szülői felelősségről, hiszen a tanulók a kollégium étkezési szolgáltatását (reggeli, ebéd, vacsora) csak térítés mellett tudják igénybe venni. A kollégiumi közétkeztetést az MKMK biztosítja, a kollégiumtól független konyhán.

Ugyanakkor az épület nem alkalmas arra, hogy a tanulók egész héten át maguk oldják meg az egészséges testi fejlődésükhöz nélkülözhetetlen táplálkozást.

Egészségügyi ellátás

Naponta az intézményben 12, ill. 13 órától 21 óráig az védőnőhöz fordulhatnak panaszaikkal a beteg vagy gyengélkedő tanulók.

A tanári szobákban és a portán egészségügyi láda található a szükséges gyógyszerekkel. Ezek meglétét a kollégium ápolónője rendszeresen ellenőrzi. Kifogyásukat a kollégiumi oktató köteles jelezni. (SZMSZ-ben részletes szabályozás.)

A tanév elején beköltöző kilencedik és az alatti évfolyamokban tanuló, újonnan beköltözött tanulók külön egészségügyi felvilágosító programon vesznek részt.

Egészséges életvitel

A kollégium szervezett keretek között biztosítja a megfelelő pihenést is tartalmazó életritmust. A tisztálkodás és a rendezett lakókörnyezet – az elhasználdottságot leszámítva – biztosított. Kikapcsolódhatnak, sportolhatnak a diákjaink az intézmény épülete mellett lévő pályán, illetve az épületben edzőterem,

asztalitenisz áll rendelkezésre. A diákok számára az iskola tornaterme és udvara ad lehetőséget a testmozgásra. A kollégiumban évente kétszer (ősszel és tavasszal) sportversenyekre (futball, asztalitenisz...stb.) kerül sor.

A helyes napirend, életrend kialakítása, elfogadtatása, valamint az ehhez kapcsolódó pedagógiai feladatok ellátása az alábbiak szerint:

- az önálló napi kezdés, ébredés, reggeli teendők segítése,
- a személyi higiénia, a testápolás feltételeinek biztosítása,
- a kozmetikai szerek használata,
- tisztálkodás szükség szerinti ellenőrzése,
- az időjárásnak megfelelő öltözet, tiszta ruha, cipő - tanácsok adása,
- az iskolai terhelés utáni kikapcsolódás,
- a szabadidőben aktív sportolási lehetőségek biztosítása,
- hasznos szórakozásról való gondoskodás,
- az esti rendszeres és módszeres tisztálkodás, a megágyazás és annak reggeli elpakolása, a napi nyolc órás nyugodt alvás biztosítása,
- a higiéniai és tanulói szempontból is elfogadható szobarend kialakítása napi rendszerességgel,
- az emeleti hűtők rendeltetésszerű használata, az oda szánt élelmiszerek megfelelő tárolása és a szavatossági idő lejártát követően a hűtőből történő azonnali eltávolítása,
- ruhaneműk tisztítása - szükség esetén - automata mosógépekben,
- a szintre kijelölt takarítónő(k) munkájának tanulók általi segítése, együttműködése.

Káros szokások elleni küzdelem, bűnmegelőzés – preventív eszközökkel

Társadalmunkra jelentős mértékben jellemző a függőségek – akár korai – kialakulása. Legyen ez az internet, a játék, az alkohol, a cigaretta, a drog vagy éppen az otthonról, korábbi környezetből hozott rossz, káros szokások. A fogyasztói társadalom hátrányos következményei ezek. Feladatunk, felelősségünk figyelemmel kísérni a diákok szabályos, egészséges fejlődését. Amennyiben eltérést tapasztalunk, jelezzük azt a szülők, az oktatási intézmény és - heveny esetekben - az illetékes intézményesített segítőknek, vagy hatóságoknak.

Külső partnerekkel együttműködve bűnmegelőzés témakörében preventív előadás-sorozatot szervezünk a kollégium színháztermében. Ezen különböző korosztályú kollégista tanulók vesznek részt, jellemzően interaktív foglalkozásszervezés/lebonyolítás keretében.

Egészségfejlesztés helyzetelemzés –Mezőkövesdi Kollégium

Az intézményünk több mint 100 középiskolás lánynak és fiúnak ad otthont. A kollégium személyi és tárgyi ellátottságai megfelelőek. Törekszünk az otthonosságra, minél kényelmesebb körülmények kialakítására.

A kollégium segít abban, hogy a tanítványaink a szülői háztól távol, a fizikai ellátásuk mellett, a tanulásban helytálljanak, és az itt eltöltött életük minél szebb, és tartalmasabb legyen.

Kollégistáink két intézmény diákjai. A két társintézményben ugyanazok az egészségügyi dolgozók, Dr. Molnár Károly iskolaorvos és Dr. Roszkos László fogorvos látják el az iskola-egészségügyi feladatokat. Rendelési időben elsősorban ők látják el tanulóinkat, máskor a város éppen ügyeletes orvosa.

A preventív, rendszeres ellenőrző orvosi felügyelet, és ellátás a társiskolákban történik.

A kollégium felnőtt dolgozói részére az évente megismételt munkaegészségügyi vizsgálat kötelező. A kollégium alkalmazottjainak munkaegészségügyi vizsgálatát (szerződéses formában) dr. Molnár Károly szakorvos látja el.

A tanulók egészségügyi ellátásán, felügyeletén kívül egyéb feladataink is vannak a diákjaink egészséges életmódra nevelésében.

Minden tevékenységünkkel szolgálnunk kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. A Nemzeti Alaptanterv követelményei között világosan megjelölt alapfeladatként határozza meg a testi és lelki egészségnevelést.

Diákjaink életkorából adódóan, életük nagyon meghatározó időszakát élik nálunk. A nem mindig pozitív családi környezet, és hatások mellett, a pedagógusnak alapvető feladata az érték közvetítés. Tehát az egészségnevelés területén a legfontosabb feladatunk a megfelelő értékrendszer kiépítése, s annak a megszilárdítása.

A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei

1. Az elvek

- Átfogó jellegű tanulói kompetenciafejlesztés;
- csak az az ember fejlődhet, aki ismeri önmagát;
- átmenet- és szintéziskeresés a tantárgyi fejlődés és az általános tanulás között;
- egyoldalúság elutasítása – csak a szellemi vagy csak a fizikai fejlődés elvileg nem támogatott;
- tanulni csak belső döntésből lehet – ehhez a külső motiváció szerepe jelentős
- a „tanulás” egy életen át tartó folyamata

2. A tanulók tehetséggondozását elősegítő pedagógiai tevékenység elvei.

- Minden tanuló tehetséges valamiben – ennek megtalálása;
- leghatékonyabb a tudatos önfejlődés segítése;
- a tehetség magától nem tör a felszínre, fontos a segítő pedagógus-szerep vállalása;
- önálló tanulói innovációk felkarolása, támogatása;
- a sokszínű, ingergazdag környezet elősegíti a tehetség kibontakozását;
- az információkhoz való tanulói hozzájárulás kiemelkedő fontossága;
- az önálló, tanulói információfeldolgozásra való ösztönzés pl. gondolatcserék révén;
- világos fejlődési/továbblépési alternatívákat kell felmutatni a tehetség kibontakoztatásához (az önálló választás fontossága).

Tehetséggondozás – Mezőkövesdi Kollégium

Tehetséggondozás

A mindenkori 9. évfolyam tanulói körében elvégzett felmérések, egyéni beszélgetések alapján tudjuk, hogy a kollégisták között- sajnos- csak kevés tehetséges tanuló van.

A fenti tényről függetlenül a tehetségápolás lehetséges területei:

A versenyeztetés

- házi és kollégiumok közötti sportversenyek
- műveltségi vetélkedő.

Pályamunkák elkészítése

- díszítőművészeti
- vers, próza
- rajz, fotó tárgykörben.

A fenti két területen eltérő időtartamú rendszeres, szervezett foglalkozások zajlanak a kollégiumi oktatók irányításával. Ezen esetekben 1-1 tanár egy-két, maximum 5 gyermekkel foglalkozik egy időben.

A tehetségápolás sajátos területei

- zongorázni, énekelni tudó diákok számára biztosítjuk a gyakorlás lehetőségét,
- a jó versmondók, előadók számára kollégiumi rendezvényeinken fellépési

lehetőséget biztosítunk, - előmozdítva továbbfejlődésüket.

Ez utóbbi két területen is biztosítjuk a szakmai irányítást, útmutatást.

A kollégisták számára adva van a lehetőség arra is, hogy tehetségüket az intézményen kívül működő civil szervezetben, művészeti, táncegyüttesben bontakoztassák ki.

3. A tanulók felzárkóztatását elősegítő pedagógiai tevékenység elvei

A lemaradó tanuló a felzárkózásra kötelezhető, ha lehetséges, mindez differenciált formában történjen;

- a tanulási technikák megtanulhatóak;
- a lemaradás mértékének megállapításával az egyén képességei adnak alapot;
- a gyengébb képességű tanulók fejlesztését önmaguk fejlődéséhez viszonyítottan kell szemlélni;
- a felzárkózáshoz motiváció kell, ha lehetséges, ehhez a szülőt is meg kell nyerni;
- a felzárkózás belső igényből fakadjon;
- a felzárkóztatás hatékonysága a kisebb csoportokban nagyobb;
- fontosnak tartjuk a személyes érintettség elvét;
- állandó pozitív visszacsatolásokra van szükség, ne fukarkodjunk a dicséretekkel.

4. A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei

- A társadalmi beosztások mindenki számára nyitottak;
- a maga szerepében mindenki hasznos lehet;
- önismeret nélkül nincs sikeres pályaválasztás;
- a pályaválasztás stratégiai döntés – ismeretek nélkül nincs biztos a siker;
- az életpályák – akár többször is – módosíthatók;
- hiteles tájékoztatást a megélt valóság ad;
- a belső motiváltság felébresztése fontosabb, mint a környezet tanácsa

5. A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység

- A sokoldalúság érték;
- cselekedve könnyebb „tanulni”, mint magyarázatokból – gyakorlatiasság;
- a családban vannak férfi és női szerepek – ezeket ismerni, tudni kell;
- a munkahely nem csak a pénzről szól – szaktudás, egyéni felelősség;
- az „én” szerep teljes körű felelősséget jelent.

A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei a kollégiumban

Szervezési elveink:

- Komplexitás elve.
- Tapasztalatszerzés elve.
- Következetesség elve.
- Motiváció elve.
- Szakmai önállóság.
- A tanulók iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat.
- Szellemi igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében.
- Az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevétele.
- Építés a tanulók öntevékenységére, önszerveződő képességére

Eszközök:

- Illetékesség alapú fejlesztés átgondolása, alkalmazása a kollégium kiemelt területeihez.
- módszertanilag kimunkált és kollégiumi délutáni foglalkozásokra alkalmazott tevékenységközpontú foglalkozás előkészítés, foglalkozásszervezés, foglalkozásvezetés, értékelés, visszacsatolás,
- tanulói kulcskompetenciákat fejlesztő tanulási technikák és tanárt, tanulót egyaránt fejlesztő kompetencia alapú oktatási módszerek fokozatos intézményi elterjesztése, fejlesztése, meghonosítása (amely nem zárja ki önműködően a frontális módszer alkalmazását),
- a tanulóknak biztosított egyéni törődés lehetősége a csoportvezető tanárok vezetésével,
- IKT eszközök intézményi alkalmazása,

- környezetvédelmi oktatási program kollégiumi alkalmazása, mint önálló intézményi innováció,
- folyamatos internet hozzáférés biztosítása az önálló kutatáshoz, adatfeldolgozáshoz, bemutatásához] kapcsolódóan,
- közösségi kulturális-és sportesemények szervezése, lebonyolítása,
- a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének a biztosítása a tanulók számára.

Szabadidős tevékenységek, művelődési és sportolási tevékenységek

Célja, hogy a tanulók szabad idejüket olyan tevékenységekkel töltsék el, amelyek fejlesztik képességeiket, személyiségüket, továbbá a tanulóknak legyen igényük arra, hogy szabadidőjüket kulturált és egészséges módon töltsék el.

A szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra való nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása. A foglalkozásokon hangsúlyt kap a tanulók irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése. A kollégium által szervezett kirándulásokon a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a környezet védelmének lehetőségeit, a környezettudatos magatartásformákat, a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget. A kollégium szakmai foglalkozások szervezésével segíti – a működésében fontos szerepet betöltő, az önkormányzati rendszerbe illeszkedő – diákkörök fejlődését.

A szabadidő hasznos kitöltését jelentik a tanulói érdeklődést alapul vevő kínálati programlehetőségek:

- kollégiumi sport „tömegessé válása” (asztalitenisz, kispályás labdarúgás, kosárlabda, sorversenyek, kondicionáló edzések).
- hobbi tevékenységek
- diákönkormányzati programok

A gyermek-és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

Megfigyeléseink szerint a kollégiumban a nagy számban vannak jelen a tanulási, vagy szocializációs, hátránnyal küzdő tanulók. Pedagógiai tapintatra, együttérzésre van szükség a tanulók családi helyzetének feltárásához, megismeréséhez, a lelki sérülések, gondok kezeléséhez. Szükség esetén együttműködünk az iskolák gyermek és ifjúságvédelmi felelősével, iskolaorvossal, pszichológussal, gyermekjóléti szolgálattal.

Két alapvető feladatot látunk el, egyrészt megelőzni tanulóink testi, lelki károsodását, másrészt a már bekövetkezett sérüléseket orvosolni, megszüntetni. A két legkényesebb elem munkánk során a prevenció és a korrekció.

Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Munkánk során kialakítjuk a kollégisták képességét arra, hogy elkerüljék a környezet – a nagyváros - egészséget és biztonságot veszélyeztető helyeit és helyzeteit. Ennek érdekében a tanulók tájékoztatást kapnak a jogaikról és jogaik érvényesítésének lehetőségeiről, igyekszünk minél több ismeretet eljuttatni hozzájuk a dohányzás, az alkohol- és kábítószer fogyasztás testi és lelki károsító hatásáról.

Célunk, hogy értelmes alternatívákat kínáljunk számukra a deviáns, romboló és anyagilag fenntarthatatlan szórakozási formák helyett, valamint az, hogy az ilyen magatartásformákat hatékonyan felismerjék, és társaiknak történő segítségnyújtással, vagy a tanárok, illetve szakember bevonásával kezelni is tudják. A kollégiumban a gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenység a csoportvezető tanárok irányításával folyik.

Oktatóink személyes elbeszélgetésekkel, vagy a szülőkkel összehangolt megbeszélésen igyekeznek az esetlegesen kialakult konfliktus- vagy válsághelyzetet megoldani.

Amennyiben ez nem vezet eredményre, vagy nem megoldható, akkor szeretnénk élővé tenni a korábbi gyakorlatot, hogy szigorúan önkéntes jelentkezés alapján, lehetőség nyíljon a pszichológussal, mentálhigiénés szakemberrel történő találkozásra is.

A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

Pedagógiai tevékenység oldaláról az alábbi események jelentik és egyúttal őrzik a kollégiumi

hagyományokat:

- évnyitó értekezlet a tanulóknak,
- megemlékezünk nemzeti ünnepeinkről – a megemlékezések nem hasonlítanak az általánosan jellemző iskolai programokhoz, didaktikailag is, hatásukban is eltérnek azoktól:
- „Picúr” avató
- 1956-os megemlékezés
- Mikulás-ünnepség,
- Adventi - Karácsony ünnepkör,
- Magyar Kultúra Napja,
- Farsang – Valentin naphoz kötődően
- A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja: február 25.
- nőnapi szerenád a kollégium lány lakóinak,
- március 15-i megemlékezés
- húsvéti ünnepkör
- A holokauszt áldozatainak emléknapja: április 16.
- házi sportbajnokságok (foci, asztalitenisz, sakk, erőemelés),
- szavalóverseny (évente egy alkalom),
- asztalitenisz verseny (évente egy alkalom),
- csocsó bajnokság
- Esélyegyenlőség napja: május 5.
- ballagás – ünnepi műsor és búcsúvacsora
- Nemzeti Összetartozás Napja

Hagyományok – Mezőkövesdi Kollégium

A közösségi tevékenység a kollégiumok esetében a domináns, de nem hagyhatjuk figyelmen kívül az egyéni tevékenységet sem. Fontos, hogy az egyéni bánásmód tervezett, jól átgondolt legyen, bár itt van legnagyobb szerepe a spontaneitásnak.

A közösség fejlődésében rendkívül fontos a kollégiumi hagyományrendszer. Az egész kollégiumot érintő hagyományos rendezvényeket kiemelten 1–1 csoportközösség rendezzi.

Kiemelt hagyományos rendezvényeink:

- a városismereti verseny
- az új kollégisták bemutatkozó műsora/vetélkedője - a "Méhecske avató"
- a Mikulás napi szórakoztató műsor/vetélkedő
- karácsonyi műsor
- Farsangi bál
- kirándulás
- önkormányzati napok programjának összeállítása, rendezése
- ballagási ünnepség, a ballagók tablója
- KIVÁLÓ KOLLÉGISTA cím adományozása, NAGY LAJOS-DÍJ odaítélése.
- a Kövesdi Kollégista című diáklap több mint 10 évig rendszeresen megjelent, napjainkban ezt újra kell gondolni
- őszi és tavaszi sportnapok
- kollégiumi szintű, élő zenei est
- megemlékezés a kollégium névadójáról

A diákközösségek tevékenységének programját minden év szeptemberében készítik el a diákvezetők - a oktatók aktív közreműködésével.

Rendezvényeink helye: a kollégium ebédlője.

Az iskolákkal, a szülőkkel való kapcsolattartás és együttműködés formái

1. *A kollégium kapcsolatrendszere az iskolákkal.*

A kollégiumokért felelős igazgatóhelyettes tartja a kapcsolatot az intézmények vezetőivel. A kapcsolattartás formái: e-mail, telefon vagy személyes találkozás.

A kollégiumi oktatók tartják a kapcsolatot az osztályfőnökökkel, szükség esetén a gyermek és ifjúságvédelmi felelősökkel is. A kapcsolattartás formái: e-mail, telefon vagy személyes találkozás.

2. Kapcsolat a szülőkkel

Azokkal a szülőkkel, akik a beköltözéskor elkísérik a gyermeküket azokkal személyes egyeztetés alapján történik a kapcsolatfelvétel. Az idősebb kollégisták esetében a csoportvezető telefonon, e-mailon és messengeren keresztül történik a kapcsolatfelvétel és a kapcsolattartás is.

Mezőkövesdi kollégium

A kollégium a legszorosabb kapcsolatot a bázisiskolákkal (2 intézmény), valamint a szülőkkel tartja. Az éves iskolai programokat a kollégium a tanévkezdéskor megismeri.

A kollégium hívja és várja a bázisiskolák vezetőit, osztályfőnökeit, szaktanárait, oktatóit kollégiumi rendezvényeken, hétköznapiakon egyaránt. A kollégium vezetője munkakapcsolatban áll a város és vonzaskörzete oktatási intézményeinek igazgatóival. Szorgalmazzuk az osztályfőnökök és a csoportvezető oktatók közötti rendszeres kapcsolattartást. Oktatóink / csoportvezetőink nyilvántartják az osztályfőnökök elérhetőségét, a szaktanárok nevét, a diákok és szülők telefonszámát, emailcímét. A csoportvezetők minimálisan havonta, de szükség esetén gyakrabban is, ellenőrzik a diákok előmenetelét, erről feljegyzést vezetnek, melyet minden hónap végén a kollégiumvezető áttekint, probléma esetén megoldási javaslatokat tesz, megbeszélést kezdeményez az érintettekkel.

A szülői házzal több szálon is tartjuk a kapcsolatot. A gyermek fejlődése szempontjából meghatározó a családi környezet. A nevelőmunka eredményessége összefügg a szülői nevelési feltételekkel, ezért fontos annak ismerete. A gyermek személyiségfejlődése szempontjából a családdal való együttműködés vezethet eredményhez. Célunk és feladatunk tájékozódni a szülők véleményéről, elvárásairól, javaslatairól.

Minden oktató számára heti rendszerességgel fogadó óra időpontot jelölünk ki, mely időszakot kiemelten a szülőkkel való kapcsolattartás erősítésére, problémakezelésre szükséges felhasználni.

A szülők tájékoztatásának fórumai:

Személyes kapcsolatok

- Nyílt napon, beiratkozáskor: A nyílt napon a szülő és a gyermek tájékozódhat a kollégiumról, megnézhetik a szobákat, közös helyiségeket. Megismerkedhetnek a beköltözés rendjével, a házi- és napirenddel. Beiratkozáskor részletes írásos tájékoztatást kapnak a 9. évfolyamosok a beköltözésre vonatkozóan.
- Beköltözéskor: A tanulót elkísérő szülő megismerkedhet gyermeke oktatójával. Tájékozódhat a tanulói jogokról és kötelezettségekről. Lehetőségük van a felkínált foglalkozások közül közösen választani.
- Szülői értekezleten: A kollégiumvezető/csoportvezető a beköltözés napján az új kollégisták szüleinek tájékoztatást tart a kollégium házirendjéről, éves programokról, lehetőségekről, kéréseinkről, elvárásainkról. A oktatóok az iskolai szülői értekezletek alkalmával tájékoztatják a szülőket gyermekük magatartásáról, tanulási szokásairól, szorgalmáról, közösségben vállalt tevékenységéről, beilleszkedéséről, baráti kapcsolatáról stb. A csoportvezető tanárok az iskolai szülői értekezlet időpontjában elérhetőek a szülők számára előre egyeztetett módon.
- Fogadóórákon: heti rendszerességgel van erre lehetőség

Szülőkkel való kapcsolattartás egyéb formái

- telefonon történő megbeszélés
- elektronikus levelezés
- KRÉTA felületen keresztül írásban történő tájékoztatás
- levélváltás
- önkormányzaton keresztüli kapcsolatfelvétel szükség esetén

Az intézmény kapcsolatot tart a város, a megye az ország azon szervezeteivel, intézményeivel, melyek az érdekszférájába tartoznak. A kollégium kész együttműködni minden olyan szervezettel, intézménnyel, amellyel a kapcsolat mindkét fél számára hasznos, előnyös

Az egészségnevelés és környezeti nevelés elvei

A kollégium minden részletében otthonos, kulturált, esztétikus közegként kíván működni, ahol a tanulók jól érzik magukat, és ami egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket. E kívánalom teljesülése azonban csak jelentős fejlesztés árán megvalósítható, jelenleg a lakhatási feltételek nem mindenben felelnek ennek az elvárásnak. A kollégium kulturális- és sportélete hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához.

A kollégium környezettudatos szemléletmódra neveli a tanulókat azért, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt, hogy értsék a fenntartható fejlődés fogalmát, továbbá, hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt. A pedagógiai érték-és szemléletfejlesztés azonban lassú, meg-megtorpanó folyamat. Tanulóink környezettudatosságának fejlesztésében további jelentős előre lépésre van szükség.

Egészségfejlesztés helyzetelemzés –Mezőkövesdi Kollégium

Az intézményünk több mint 100 középiskolás lánynak és fiúnak ad otthont. A kollégium személyi és tárgyi ellátottságai megfelelőek. Törekszünk az otthonosságra, minél kényelmesebb körülmények kialakítására.

A kollégium segít abban, hogy a tanítványaink a szülői háztól távol, a fizikai ellátásuk mellett, a tanulásban helytálljanak, és az itt eltöltött életük minél szebb, és tartalmasabb legyen.

Kollégistáink két intézmény diákjai. A két társintézményben ugyanazok az egészségügyi dolgozók, Dr. Molnár Károly iskolaorvos és Dr. Roszkos László fogorvos látják el az iskola-egészségügyi feladatokat. Rendelési időben elsősorban ők látják el tanulóinkat, máskor a város éppen ügyeletes orvosa.

A preventív, rendszeres ellenőrző orvosi felügyelet, és ellátás a társiskolákban történik.

A kollégium felnőtt dolgozói részére az évente megismételt munkaegészségügyi vizsgálat kötelező. A kollégium alkalmazottjainak munkaegészségügyi vizsgálatát (szerződéses formában) dr. Molnár Károly szakorvos látja el.

A tanulók egészségügyi ellátásán, felügyeletén kívül egyéb feladataink is vannak a diákjaink egészséges életmódra nevelésében.

Minden tevékenységünkkel szolgálunk kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. A Nemzeti Alaptanterv követelményei között világosan megjelölt alapfeladatként határozza meg a testi és lelki egészségnevelést.

Diákjaink életkorából adódóan, életük nagyon meghatározó időszakát élik nálunk. A nem mindig pozitív családi környezet, és hatások mellett, a pedagógusnak alapvető feladata az értékkövetítés.

Tehát az egészségnevelés területén a legfontosabb feladatunk a megfelelő értékrendszer kiépítése, s annak a megszilárdítása.